Jack London

Fortællinger fra Klondyke

Jack London

Fortællinger fra Klondyke

eBibliotek 1800

2022

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Jack London: *Fortællinger fra Klondyke* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Jack London: *Fortællinger fra Klondyke* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal*

context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

Den hvide stilhed

"Carmen holder ikke ud to dage til." Mason spyttede en klump is ud og så bekymret på det stakkels dyr. Så stak han dens ene fod ind i munden og gav sig til at bide isen løs, der fyldte mellemrummene mellem dens tæer og pinte den grusomt.

"Jeg har heller aldrig set en hund med et så højttravende navn, der kunne holde ud til noget," sagde han, idet han gjorde sig færdig og smed hunden til side. "De svinder ind og dør bort under ansvaret. Har I nogensinde set en hund med et ordentligt navn som Cassiar, Siwash eller Husby komme galt af sted? Nej, se på Shookum her, han er –" Haps! Det skindmagre dyr fo'r i vejret, og de hvide tænder var lige ved at få fat i Masons strube.

"Nå sådan?" Et behændigt slag bag øret med skaftet af hundepisken strakte dyret ud i sneen. Der lå det sagte skælvende, mens den gule fråde dryppede fra flaben.

"Hvad jeg ville sige, se engang på Shookum her – han har humør, skal vi vædde, han æder Carmen, inden ugen er omme."

"Jeg vil foreslå et helt andet væddemål," svarede Malemute Kid, mens han vendte det frosne brød, der var stillet op foran ilden for at tø: "vi æder Shookum, inden turen her er slut. Hvad mener du, Ruth?"

Den indianske kvinde klarede kaffen med et stykke is, og så først på Malemute Kid og så på sin mand og derefter på hundene, men svarede ikke. Det var en sandhed, som var i den grad til at tage og føle på, at svar var overflødigt. To hundrede kvartmils uafbrudt rejse i udsigt og knap seks dages ration til

sig selv og ingenting til hundene, det tillod ingen tvivl. Kvinden og de to mænd satte sig omkring ilden og begyndte deres magre måltid. Hundene lå i deres seletøj, for det var kun middagshvil. De vogtede misundelig på hver mundfuld, der blev spist.

"Fra i dag af vanker der ingen frokost mere," sagde Malemute Kid. "Og vi må holde øje med hundene, de begynder at blive ondskabsfulde. De kan gerne finde på at falde over os, hvis de kan se deres snit til det."

"Ja og jeg har dog været formand for en jury og jeg har været lærer i en søndagsskole." Efter at have lettet sit hjerte med denne lidt mærkelige udtalelse henfaldt Mason i en drømmende beskuelse af sine dampende mokkasiner, men af disse betragtninger blev han vækket ved, at Ruth fyldte hans kop. "Gud være lovet, at vi dog har bunker af te! Jeg har selv set den vokse dernede i Tennessee. Hvad ville jeg ikke give for en varm hvedekage i dette øjeblik! Nå lige meget, Ruth, det varer ikke så længe. Så skal du ikke sulte og heller ikke gå med mokkasiner."

Kvinden rystede den nedslåede stemning af sig, da hun hørte disse ord, og en stor kærlighed til hendes hvide herre og mester vældede frem i hendes blik. Den første hvide mand, hun nogensinde havde set, – den første mand, hun nogensinde havde set, som behandlede en kvinde bedre end et rent lastdyr.

"Ja, Ruth," sagde hendes husbond på det kaudervælsk, som de alene kunne gøre sig forståelige for hinanden i: "Vent bare, til vi kommer ud af dette her. Vi vil gå om bord på den hvide mands kano og sejle til salthavet, ja slemt, rigtig slemt vand – store bjerge, der danser op og ned hele tiden. Og så stort – så langt,

langt væk – du rejser ti søvn, tyve søvn, fyrre søvn" (han betegnede antallet af dage på sine fingre): "Hele tiden vand, slemt vand. Så kommer du til en stor landsby, masser af mennesker, akkurat ligesom moskitoerne til næste sommer. Og wigwams – åh så høje – ti, tyve fyrretræer. Hi-yn Shookum!"

Han standsede afmægtig, sendte Malemute et bønfaldende blik, og stablede så møjsommeligt de tyve fyrretræer ovenpå hinanden ved hjælp af tegn.

Malemute Kid smilede med munter skepsis; men Ruths øjne stod på vid gab af undren og glæde, for hun troede halvt om halvt, at han morede sig med at spøge, og en sådan nedladenhed glædede hendes stakkels kvindehjerte.

"Og så går du ind i en – en kasse og fut! til vejrs farer du," han kastede sin tomme kop op i luften til illustration, og idet han behændigt greb den, råbte han: "og fut, kommer du ned igen. Åh, store medicinmænd! Du går til Fort Yukon, jeg går til Arctic City – fem og tyve søvn, – lang snor hele vejen, – jeg griber denne snor – jeg siger 'Hallo, Ruth! Hvordan har du det?' – og du siger: 'Er det min gode husbond?' – og jeg siger: 'Ja,' – og du siger: 'Kan ikke bage godt brød, har ikke mere soda,' – så siger jeg: 'Se efter i forrådskammeret under melet. Farvel'. Du ser efter og finder masser af soda. Og hele tiden du i Fort Yukon, jeg i Arctic City. Hi-yn, stor medicinmand!"

Ruth smilede så oprigtigt over eventyret, at begge mænd brast i latter. Et sammenløb af hundene gjorde en brat ende på vidunderlandets herligheder, og da de snerrende slagsbrødre var blevet skilt ad, havde hun gjort slæderne klar, og alt var parat til opbrud.

"Munter! Baldy! Hej, nu Munter, gå på!"

Mason brugte sin pisk flinkt, og da hundene hylede og lå fladt ude i trækselerne, brækkede han slæden løs med styrestangen. Ruth fulgte efter med det næste spand, og Malemute Kid, som havde hjulpet hende af sted, dannede bagtroppen. Denne stærke og barske mand, der var i stand til at fælde en okse med ét slag, kunne ikke få sig selv til at slå de stakkels dyr, men kælede for dem, som en hundekusk sjældent gør det – ja han næsten græd med dem over deres elendighed.

"Så, nu munter der, i sølle ømbenede bæster!" mumlede han, efter adskillige forgæves forsøg på at få slæden i gang: hans tålmodighed blev til sidst belønnet, og skønt hundene klynkede af smerte, skyndte de sig for at nå deres kammerater.

Ingen samtale mere. Rejsens besvær tillader ikke den slags ødslen med kræfterne. Og af alle bedøvende anstrengelser, er Nordlands-farten den værste. Lykkelig den mand, som kan klare en dagsmarch på bekostning af at måtte tie og det selv på banet vej.

Og af alt nedbrydende og demoraliserende arbejde er det at bane vej, det værste. Ved hvert skridt synker de store, brede snesko i, til sneen går op over knæet. Så op, lige op, for en brøkdel af en tommes afvigelse betyder sikkert uheld. Sneskoen må løftes så højt op, så overfladen klares helt; så fremad og ned, hvorpå den anden fod løftes lodret op så meget som en fod. Den, der forsøger dette for første gang, han vil, hvis det lykkes ham at undgå at bringe sine sko i farlig nærhed af hinanden, så han falder over sine egne ben, udmattet opgive det hele efter et halvt hundrede meters forløb. Den, som en hel dag igennem kan holde sig klar af hundene, han kan kravle i sin sovepose med en god samvittighed og med en følelse af stolthed, som

overgår al forstand. Og den, som drager tyve dagsmarcher på langfarten, han er en mand, som guderne selv har grund til at misunde.

Det led ud på eftermiddagen, og under trykket af den betagethed, som avles af den "hvide stilhed" gav de stumme rejsende sig i lag med deres arbejde. Naturen har mange måder, hvorpå den kan overbevise mennesket om, at det er dødeligt – tidevandenes uendelige skiften, stormens rasen, jordskælvets rædsler, himlens langt henrullende torden, – men det mest betagende, det mest bedøvende af alt er den "hvide stilheds" dødlignende ro. Al bevægelse ophører, himlen er klar, den sagteste hvisken virker mere som en helligbrøde, og mennesket bliver bange, frygter lyden af sin egen stemme. Han føler sig som det eneste livsfnug, der drager henover en livløs verdens spøgelsesagtige vidder, og skælver over sin egen forvovenhed. Han forstår, at hans liv er som en maddikes og intet mere, underlige ukaldede tanker stiger op, og det store gådefulde, der ligger bag alle ting, kæmper for at finde et udtryk. Og frygten for døden, for Gud, for universet kommer over ham – og håbet om opstandelsen og livet, længslen efter udødelighed, hans væsens bundne kraft, som forgæves kæmper for at blive fri – ja, om nogensinde, er det i sådanne tilfælde, at mennesket vandrer alene med sin gud.

Således sled dagen sig hen. Floden slog en stor bugt, og Mason styrede sit spand en genvej over den smalle landtunge. Men hundene stoppede op ved den høje flodbred. Atter og atter gled de tilbage, skønt Ruth og Malemute Kid skubbede på slæden. Så kom der en samlet anstrengelse. De elendige dyr, der var udmattede af sult, opbød deres sidste kræfter. Op – op!

– slæden vippede på den øverste kant; men førerhunden svingede hunderækken ud til højre, så at Masons snesko kom i karambolage med hinanden. Resultatet var sørgeligt. Benene blev slået bort under ham. En af hundene faldt i seletøjet, og slæden gled og slæbte dem alle ned på floden igen.

Hui! Pisken rasede mellem hundene og hjemsøgte navnlig den, der var faldet.

"Lad være, Mason," bad Malemute Kid, "den arme djævel er på det sidste. Vent og lad os hale slæden op igen."

Mason holdt koldblodig pisken tilbage, til det sidste ord var faldet, så fo'r den lange snært ud og snoede sig helt rundt om det skyldige dyrs legeme. Carmen – det var nemlig den – krøb sammen i sneen, hylede ynkeligt og rullede om på siden.

Det var et tragisk øjeblik, en uhyggelig episode af rejsen – en døende hund og to kammerater, opbragte på hinanden. Ruth så bønfaldende fra den ene til den anden. Men Malemute Kid lagde bånd på sig, skønt der var en verden af bebrejdelser i hans blik, da han bøjede sig over hunden og skar skaglerne over. Ikke et ord blev talt. Der var dobbelt forspand, og vanskelighederne blev overvundet; slæderne kom i gang igen, den døende hund slæbte sig af sted i bagtroppen. Så længe en hund blot kan kravle, bliver den ikke skudt, og man giver den endnu den sidste chance – at kravle med ind i lejren, hvis den kan det og blive reddet, hvis man får ram på et elsdyr.

Mason angrede allerede sin hidsige optræden, men var alt for stædig til at gøre den god igen. Han sled sig frem i spidsen af toget, uden at drømme om, at der var fare i luften. Træerne stod tæt i flodsengen, hvor der var læ, og mellem dem måtte de bane sig vej. Halvtreds fod eller mere fra vejen ragede et

mægtigt fyrretræ op. Menneskealdre igennem havde det stået der, og menneskealdre igennem havde skæbnen haft denne hensigt med det – måske også med Mason.

Han bøjede sig ned for at stramme remmen på den ene mokkasin. Slæderne standsede, og hundene lagde sig i sneen, uden at man hørte så meget som et klynk. Stilheden var uhyggelig. Ikke en vind rørte den frostbundne skov. Rummets kulde og stilhed havde isnet naturens hjerte og bragt dens skælvende læber til tavshed. Et suk fik luften til at dirre – de ikke så meget hørte som følte det. Det var som et forvarsel om bevægelse i denne af al bevægelse forladte urskov. Så spillede dette store træ, der var tynget af årenes og sneens vægt, sin sidste rolle i livets tragedie. Mason hørte den advarende knagen og forsøgte at springe op, men fik slaget på den ene skulder, da han stod oprejst.

Den pludselige fare, den hurtige død, – hvor ofte havde Malemute Kid ikke stået over for den! Heller ikke indianerkvinden besvimede eller brugte sin røst til unyttige klager, som mange af hendes hvide søstre ville have gjort. På hans ordre kastede hun sig med hele sin vægt over den ene ende af en hurtig tilvejebragt løftestang, og lettede således trykket. Mens hun lyttede til sin husbonds stønnen, angreb Malemute Kid træet med sin økse. Stålet klang muntert, da det bed i den frosne stamme, og hvert slag var ledsaget af en forpustet stønnen.

Endelig lagde Kid det ynkværdige væsen, der engang var en mand, i sneen. Men værre end kammeratens smerter var den stumme sjælekvide i kvindens ansigt, det blandede udtryk af håbende og håbløs spørgen. Der blev ikke sagt meget. De, der

færdes i Nordlandet, lærer tidligt at forstå ordenes unytte og gerningernes uendelige værdi. Når temperaturen er 65 grader under nul, kan et menneske ikke ligge mange minutter i sneen uden at dø. Altså blev skaglerne skåret over, og den lidende blev indsvøbt i pelsværk og lagt på et leje af grene. Foran ham knitrede en ild næret af det samme træ, som voldte ulykken. Bag ham og delvis over ham var der opstillet en primitiv skærm – et stykke lærred, som opfangede varmestrålerne og kastede dem tilbage og ned på ham – en af den slags snedigheder som mænd, der studerer fysik fra selve kilden, nok kan finde på.

Og mænd, der har delt deres leje med døden, ved, når kaldet lyder. Mason var frygtelig tilredt. Den mest overfladiske undersøgelse fastslog det. Hans højre arm, ben og ryg var brudt, hans lemmer lammede fra hoften; og sandsynligheden for indre skade var stor. Af og til stønnede han – det eneste livstegn.

Der var intet håb. Der var intet at gøre. Den ubarmhjertige nat sneg sig langsomt hen for Ruth, som sad stille i fortvivlet stoicisme, og for Malemute Kid, i hvis bronzeansigt der viste sig nye furer.

Mason var den, der led mindst, for han tilbragte sin tid i Øst-Tennessee og levede sin barndoms scener om igen. Og hans længst forglemte sydstatsdialekt lød med en underlig patos, når han fantaserede om svømmeture og jagt på vaskebjørne og plyndringstog efter vandmeloner. Det var græsk for Ruth, men Kid forstod det – forstod det som kun den kan forstå det, der i årevis har været lukket ude fra al civilisation.

Morgenen bragte bevidstheden tilbage til den dødsmærkede mand, og Malemute Kid bøjede sig ned over ham for at opfange

hans hvisken.

"Husker du, da vi mødtes på Tanana? Det bliver fire år siden til næste forår? Jeg brød mig ikke så meget om hende dengang. Det var mest det, at hun var køn, og så var der noget vist pirrende ved det, tror jeg. Men jeg er siden kommet til at holde meget af hende. Hun har været mig en god kone. Altid ved min side, når det kneb. Og når der er tale om at drive handel, så ved du jo, at hun ikke finder sin lige. Kan du huske dengang, hun sejlede nedad Moosehorn-faldene for at hente dig og mig ned fra den klippe, mens kuglerne piskede vandet som et haglvejr? Og dengang der var hungersnød i Nuklukyeto? Eller da hun løb om kap med isbruddet for at bringe bud? Jo hun har været en god hustru for mig, bedre end den anden. Du vidste måske ikke noget om *det*? Jeg har aldrig fortalt dig det, vel? Jo, jeg prøvede det engang dernede i staterne. Det er derfor, at jeg er her, vi var vokset op sammen. Jeg rejste bort for at give hende en lejlighed til at blive skilt fra mig. Og hun fik den. Men det har nu ikke noget med Ruth at gøre. Det var min tanke at gøre mine forretninger op og rejse bort næste år – hun og jeg – men nu er det for sent. Send hende ikke tilbage til hendes folk, Kid. Det er en nederdrægtig skæbne for en kvinde at vende tilbage. Husk blot på! Næsten fire år har hun levet af vor kost: Skinke og bønner og mel og tørret frugt, og så at gå tilbage til deres fisk og rensdyrkød. Det er ikke godt for hende at have prøvet vort liv, at have mærket, at det er bedre end hendes eget folks og så vende tilbage til dem. Tag vare på hende, Kid, – hvorfor vil du ikke selv … Men du var jo altid bange for dem – og du har heller aldrig fortalt mig, hvorfor du kom her til landet. Vær god mod hende og send hende tilbage til staterne, så snart du kan. Men

lav det sådan, så hun kan vende tilbage – hun får let hjemve, forstår du.

Og den lille – det har knyttet os nærmere sammen, Kid. Jeg vil blot ønske, det blev en dreng. Tænk på det! Kød af vort kød, Kid. Han må ikke blive i dette land. Og hvis det bliver en pige, så kan hun ikke. Sælg mine skind. De vil indbringe i det mindste fire tusinde, og jeg har lige så meget stående hos kompagniet. Sørg for, at han får en god undervisning, og Kid, frem for alt, lad ham ikke komme her tilbage. Dette land er ikke skabt for hvide mænd.

Med mig er det forbi, Kid. Tre eller fire dage i det højeste. I må videre. I skal gå videre! Husk på, hun er min kone, det er min dreng – åh min Gud, hvor jeg ville ønske, det blev en dreng! I kan ikke blive hos mig – og jeg befaler jer, jeg, en døende mand, befaler jer at gå videre."

"Giv mig tre dage," bønfaldt Malemute Kid, "du kunne blive bedre, der kunne vise sig noget."

"Nej."

"Blot tre dage."

"I må gå videre."

"To dage."

"Det er min kone, og min dreng, Kid. Du må ikke bede om det."

"Én dag."

"Nej, nej! Jeg forlanger –"

"Blot én dag. Vi kan knappe af på rationerne, og måske jeg kunne skyde et elsdyr."

"Nej – nå ligemeget; én dag, men ikke et minut længere. Og du, Kid, lad mig ikke være alene med det. Blot en finger på

aftrækkeren. Du forstår. Tænk dig! Tænk dig! Kød af mit kød, og jeg skal aldrig leve og få ham at se!

Send Ruth hen til mig. Jeg vil sige hende farvel og bede hende tænke på drengen og ikke vente, til jeg er død. Ellers kunne hun gerne vægre sig ved at gå med dig. Farvel, gamle mand, farvel. Og hør du, Kid!"

Denne bøjede sig længere ned for at opfange de sidste svage ord, den døende mands opgiven af sin stolthed.

"Jeg er ked af det – med Carmen, du ved."

Malemute Kid forlod kvinden, der græd stille over sin mand, trak sin parka og sine snesko på, tog riflen under armen og gik ind i skoven. Det var ikke første gang, han stod overfor snelandets tungsindige rædsler, men han havde aldrig set noget sådant som dette. For en nøgtern betragtning var det et simpelt regnestykke – tre levende mod én dødsdømt. Alligevel tøvede han. I fem år havde de side om side, på floder og snemarker, i lejre og i miner, med døden for øje, knyttet deres kammeratskabsbånd. Så fast var det knyttet, at han ofte havde mærket en ubestemt skinsyge hos Ruth, fra den første gang, hun var kommet imellem dem. Og nu skulle dette bånd skæres over af hans egen hånd.

Skønt han bad inderligt om et elsdyr, blot et eneste elsdyr, var det, som om alt vildt var uddødt, og ved nattens frembrud kravlede den udmattede mand ind i lejren med tomme hænder og tungt hjerte. Spektakel mellem hundene og skingrende skrig fra Ruth bragte ham til at fremskynde sine skridt, da han sprang ind i lejren, så han pigen stå midt iblandt de snerrende hunde og hugge om sig med en økse. Hundene havde overtrådt deres herrers jernhårde lov og gik løs på provianten. Han

sprang ind imellem dem med løftet kolbe, og den ældgamle kamp for tilværelsen blev udkæmpet på samme skånselsløse måde som i de oprindelige omgivelser. Riffel og økse fo'r op og ned, ramte eller fejlede med monoton regelmæssighed. Smidige kroppe fo'r i luften med vilde øjne og frådende gab, menneske og dyr stredes brutalt om overtaget. Så krøb de slagne bæster hen til bålet, slikkede deres sår og hylede deres elendighed ud for stjernerne.

Hele forrådet af tørret laks var blevet ædt, og knap 5 pund mel var tilbage til at bringe dem to hundrede kvartmil gennem ørkenen. Ruth vendte tilbage til sin mand, mens Malemute Kid flåede en af hundene, hvis hoved var blevet knust af øksen. Alt undtagen huden og indvoldene, som blev kastet for de andre hunde, blev omhyggeligt stuvet til side.

Morgenen bragte nye bekymringer. Dyrene vendte sig mod hinanden. Carmen, der endnu klyngede sig til den svage livstråd, blev angrebet af koblet. De brød sig ikke om pisken. De krøb og hylede under slagene, men vægrede sig ved at gå fra hinanden, førend den sidste elendige mundfuld var forsvundet – ben, hud, hår, alt.

Malemute Kid gik i gang med sit arbejde, mens han lyttede til Mason, som igen var i Tennessee og førte vildsom snak med andre tiders kammerater.

Han udvalgte nogle fyrretræer i nærheden og arbejdede hurtigt. Ruth iagttog ham, mens han lavede en stendysse, omtrent som dem, jægerne undertiden bruger til at gemme deres kød i mod ulve og hunde. Han bøjede toppene af to små fyrretræer mod hinanden, næsten helt ned til jorden og bandt dem fast med remme af elsdyrhud. Derpå bankede han

hundene, til de blev spage og spændte dem for to af slæderne, som han belæssede med alt undtagen de skind, Mason var hyllet ind i. Disse svøbte han tæt omkring ham og spændte dem fast med remme, hvis ender han fastgjorde til de bøjede fyrretræer. Et eneste snit med kniven ville gøre dem fri og sende legemet højt op i luften.

Ruth havde modtaget sin husbonds sidste hilsen og stred ikke imod. Stakkels pige, hun havde lært lydighedens kunst til fulde. Fra barn af havde hun bøjet sig og set alle kvinder bøje sig for skabningens herre, og det forekom slet ikke i den naturorden, hun kendte, at kvinder var ulydige. Kid tillod hende ét udbrud af sorg, da hun kyssede sin husbond – en skik hendes eget folk ikke kendte – og førte hende så hen til den forreste slæde og hjalp hende i sneskoene. I blinde, ganske instinktivt, tog hun slædestaven og pisken og satte hundene i gang, Kid vendte tilbage til Mason, der var sunken hen i dvale, og længe efter at hun var ude af sigte, sad han sammenkrøbet ved ilden og ventede og håbede og bad om, at hans kammerat måtte dø.

Det er ikke godt at være ene med sørgelige tanker i "den hvide stilhed". Mørkets stilhed er barmhjertig og beskytter os med sit dække og ånder tusinde ulegemlige sympatier, men den lyse hvide stilhed, der er klar og kold under stålgrå skyer, er ubarmhjertig.

En time gik – to timer, men manden ville ikke dø. Ved middagstid kastede solen, uden at løfte sin rand op over den sydlige horisont, et lysskær over himlen og gled så hurtigt ned igen. Malemute Kid rejste sig og slæbte sig hen til sin kammerat. Han kastede et blik omkring sig. "Den hvide stilhed"

syntes at hånle, og en dyb rædsel betog ham. Der lød et skarpt knald, Mason svingede i sin luftige grav, og Malemute Kid piskede hundene i vild galop hen over sneen.

Ulvenes søn

Mændene sætter sjældent tilstrækkelig pris på deres kvinder, i det mindste ikke førend de har mistet dem. Så længe han lever midt i den, forstår manden ikke at skatte den fine duft der omgiver kvinder, men berøv ham den, og en stadigvoksende tomhed begynder at åbenbare sig i hans tilværelse, og han får en vis uklar hunger efter noget, der er så ubestemmeligt, at han ikke kan sige, hvad det er. Hvis hans kammerater ikke har større erfaring end han selv, så vil de ryste uforstående på hovedet og sætte ham til strengt arbejde, men hungeren vil vedblive og tage til; han vil miste interessen for det daglige livs begivenheder og blive sygelig, og en skønne dag, når tomhedsfølelsen er blevet uudholdelig, vil han få en åbenbaring.

Når *det* hænder i Yukon-landet, provianterer manden sædvanligvis en pram, hvis det er sommer, eller lægger seletøj på sine hunde og styrer syd på, hvis det er vinter. Nogle måneder senere, hvis han da ellers har fået tillid til landet, vender han tilbage med en kone, som kan dele denne tillid eller – hvad også falder for – hans farer og skuffelser med ham. Dette skal kun tjene til at påpege den egenkærlighed, der bor i manden. Det fører os også til "den skurvede" Mackenzies tilfælde, der hændte i gamle dage, førend landet var oversvømmet og delt af en hel indvandring af *che-cha-qua'er* [Note 1)], og det på en tid, da Klondykes eneste krav på opmærksomhed var dets laksefiskerier.

"Den skurvede" Mackenzie bar mærke af at være født og have levet under nybyggerlivets besværligheder. Hans ansigt var mærket af fem og tyve års uophørlige kamp med naturens vildeste luner. De to sidste år, de vildeste og hårdeste af dem alle, havde han tilbragt med at grave efter det guld, som ligger deroppe i isregionens mørke. Da længslen kom over ham, blev han ikke overrasket, for han var en praktisk mand og havde set andre mænd i samme situation, men han skjulte så vidt muligt ethvert tegn på sin sygdom. Det eneste, der var at mærke var, at han arbejdede hårdere end før. Hele sommeren igennem sloges han med moskitoerne og gennemvaskede de stejle sandbanker i Stuart-floden for dobbelt "grubstake" [Note 2)]. Derpå flødede han en flåde hustømmer ned ad Yukon til Forty Miles og byggede en hytte så bekvem, som nogen lejr kunne prale af at rumme. Den så ud til at blive så hyggelig, at mangen en mand med glæde ville have været hans slof og bo sammen med ham. Men han tilintetgjorde deres forhåbninger med grove ord, der var karakteristiske ved deres styrke og fynd, og købte dobbelt forsyning af forråd. Som allerede nævnt, var "den skurvede" Mackenzie en praktisk mand. Når han ønskede et eller andet, fik han det som oftest, men han gik aldrig længere ud af sin vej, end det var højst nødvendigt. Skønt han var opslidt med slid og arbejde, veg han dog tilbage for en rejse på seks hundrede kvartmil over is, to tusinde kvartmil til søs og så endnu et tredje tusinde kvartmil, inden målet var nået – alt sammen blot for at hente en kone; livet var så kort. Derfor spændte han sine hunde for, snørede en mærkelig fragt på sin slæde og styrede tværs over vandskellet, hvis vestlige skråninger blev gennemfuret af Tananas hovedtilløb.

Han var en udholdende rejsende, og hans ulvehunde kunne arbejde hårdere og løbe længere på mindre føde end noget andet spand i Yukon. Tre uger senere kørte han ind i en jagtlejr ved Øvre-Tanana. Folkene undrede sig over hans ubesindighed, for de havde et dårligt ry og var bekendt for at dræbe hvide mænd for sådanne ubetydeligheder som en slebet økse eller en havareret riffel. Men han gik ubevæbnet omkring imellem dem. Hans optræden var en vidunderlig blanding af ydmyghed, familiaritet, koldblodighed og uforskammethed. Der krævedes en behændig hånd og et dybt kendskab til den vildes tankegang for med held at tumle med så forskelligartede våben; men han var en mester i kunsten og forstod, når han skulle smigre, og når han skulle true med at slynge sin vredes tordenkile.

Først gjorde han sin opvartning hos høvdingen Thling-Tinneh, og overrakte ham et par pund sort te og tobak og vandt derved hans yderste bevågenhed. Så blandede han sig mellem mændene og pigerne og gav den nat en *potlatch*, sneen blev trampet fast i ovalform, omtrent en hundrede fod i længden og fem og tyve fod i bredden. I midten blev der tændt et langt bål, og pladsen blev dækket med kviste. Hytterne stod tomme, og de fem snese mennesker, stammen bestod af, sang deres sange til ære for deres gæst. "Den skurvede" Mackenzie havde tilegnet sig deres ikke meget righoldige ordforråd, og han kunne også magte deres dybe gutturallyde, deres japanesiske talevendinger, deres ejendommelige konstruktioner og alle deres hædrende og udsmykkende udtryk. Følgelig holdt han taler i deres egen stil og tilfredsstillede deres medfødte kærlighed til poesi ved uformelige udbrud af veltalenhed og nogle uhyrer af billeder. Efter at Thling-Tinneh og shamanen havde svaret, forærede han

mændene småting, deltog i deres sang og viste sig som en mester i deres "to og halvtreds-stokke-spil".

Og de røg hans tobak og var tilfredse. Men blandt de yngre mænd var der en udfordrende holdning, en vis pralende nærgåenhed, der ikke var svær at få øje på takket være de tandløse "squaws" ligefremme hentydninger og pigernes fnisen. De havde kun kendt få hvide mænd, "sønner af ulvene", men af disse få havde de lært sære ting.

Det undgik heller ikke "den skurvede" Mackenzies opmærksomhed, trods hans tilsyneladende ubekymrethed. Da han lå indrullet i sin sovepose, tænkte han virkelig over det, tænkte alvorligt over det og røg mange piber, mens han planlagde sit felttog. Kun én pige havde fanget hans opmærksomhed, nemlig ingen anden end høvdingens datter Zarinska. I ansigtstræk, skikkelse og holdning var hun den, der svarede mest til den hvide mands skønhedstype. Hun virkede næsten påfaldende mellem sine stammesøstre. Hende ville han eje, gøre hende til sin kone og kalde hende – ja, han ville kalde hende Gertrude! Efter at have taget den beslutning, vendte han sig om på siden og faldt i søvn som en ægte søn af sin altbesejrende race.

Det var et langsomt arbejde og et vanskeligt spil; men "den skurvede" Mackenzie manøvrerede behændigt og med en ubekymrethed, der gjorde Stick-indianerne usikre. Han sørgede omhyggeligt for at give mændene det indtryk, at han var en sikker skytte og en vældig jæger, og lejren genlød af bifaldsråb, da han nedlagde et elsdyr i fire hundrede meters afstand. En nat aflagde han et besøg i høvdingen Thling-Tinnehs renskindstelt, pralede højlydt og uddelte tobak med

rund hånd. Heller ikke shamanen forsømte han, for han kendte medicinmandens indflydelse på sit folk, og var ivrig efter at få ham på sit parti. Men denne værdige mand var stor på det og ville ikke lade sig formilde – åbenbart måtte man regne med ham som en fremtidig fjende.

Skønt der ikke viste sig nogen mulighed for en samtale med Zarinska, kastede Mackenzie mangt et stjålent blik på hende og tilkendegav hende tydeligt sin hensigt. Og hun forstod den godt, men omgav sig koket med en ring af kvinder, når mændene var borte, og der ellers ville have været en mulighed for at tale med hende, men han havde intet hastværk; desuden vidste han, at hun ikke kunne lade være at tænke på ham, og nogle få dages eftertanke ville kun tjene til at forbedre hans udsigter.

Endelig en nat da han antog, at tiden var moden, forlod han pludselig høvdingens tilrøgede bolig og skyndte sig til et nærliggende telt. Som sædvanlig sad hun med squaw'er og piger omkring sig, alle optaget af at sy mokkasiner og perlearbejder. De lo, da han trådte ind, og sladderen om Zarinska og ham gik livligt. Men den ene efter den anden blev hevet ud i sneen uden omsvøb, og snart var nyheden ud over hele lejren.

Han førte sin sag godt, i hendes eget mål, for hun forstod ikke hans, og efter to timers forløb rejste han sig for at gå.

"Zarinska vil altså komme med til den hvide mands bolig? Godt! Jeg går nu hen for at tale med din fader, for han synes måske ikke om det. Og jeg vil give ham mange foræringer, men han må ikke forlange for meget. Hvis han siger nej? Godt! Zarinska skal alligevel gå til den hvide mands bolig."

Han havde allerede løftet skindfligen for at gå, da et sagte udbrud bragte ham til at vende om. Zarinska var faldet på knæ på bjørneskindet. Hendes ansigt strålede i kvindelig hengivenhed, og undselig spændte hun hans tunge bælte op. Han så ned forvirret, mistænksom, anstrengt lyttende efter den svageste lyd udenfor, men hendes næste bevægelse afvæbnede al frygt og han smilte glad. Hun fremtog af sin sypose en elsdyrskindsskede, som var strålende forsiret med brogede perler i fantastiske mønstre. Hun trak hans store jagtkniv, betragtede med ærefrygt dens skarpe æg, så ud som hun ville prøve den med tommelfingeren og stak den så ind i dens nye bolig. Så skubbede hun skeden ind på bæltet til dens sædvanlige plads lige over hoften.

Det var som en scene fra gamle dage – damen og hendes ridder. Mackenzie rejste hende op og berørte hendes røde læber med sit skæg – dette de hvide mænds kærtegn, der var hende fremmed. Det var et møde mellem stenalderen og stålalderen.

Der lå ophidselse i luften, da Mackenzie med en bylt under armen slog fligen til Thling-Tinnehs telt til side. Børnene løb omkring ude i det frie og var optaget af at samle tørt træ til *potlatch*'en. En summen af kvindestemmer tog til i styrke, de unge mænd holdt rådslagning i murrende grupper, mens de uhyggelige lyde fra en besværgelsessang lød inde fra shamanens hytte.

Høvdingen var alene med sin surøjede kone, men et blik var tilstrækkeligt til at fortælle Mackenzie, at nyheden allerede var gammel. Han gik derfor straks over til forretninger, idet han demonstrativt skubbede den perlesyede skede frem på maven for at bekendtgøre forlovelsen.

"Oh Thling-Tinneh, du stick'ernes og Tanana-landets mægtige høvding, du hersker over laksen og bjørnen, elsdyret og rensdyret! Den hvide mand står for dig i et vigtigt ærinde. Mange fuldmåner har hans bolig stået tom, og han er ensom. Og hans hjerte har fortæret sig selv i stilheden og hungrer efter en kvinde, der kan sidde ved hans side i hans bolig og møde ham, når han kommer hjem fra jagten med varm ild og god mad. Han har hørt mærkelige ting: Trippen af små mokkasiner og lyden af børnestemmer. Og en nat havde han et syn, og han så ravnen, som er din fader, den store ravn, som er fader til alle stick'erne. Og ravnen talte til den ensomme hvide mand og sagde: "Bind du dine mokkasiner på dig, og spænd dine snesko på, og læs din slæde med føde til mange søvn og smukke gaver til høvdingen Thling-Tinneh. For du skal vende dit ansigt derhen, hvor forårssolen plejer at synke ned under landet, og drage til denne vældige høvdings jagtgrunde. Der skal du give store gaver, og Thling-Tinneh, som er min søn, skal blive for dig som en fader. I hans bolig er der en pige, i hvem jeg pustede livets ånde til dig. Denne pige skal du tage til kone." Oh høvding, således talte den store ravn; og derfor lægger jeg mange gaver for dine fødder, derfor er jeg kommet for at tage din datter!"

Den gamle mand svøbte sig i sit pelsværk i værdig bevidsthed om sin majestæt, men opsatte at svare, da en unge krøb ind og afleverede en besked om at komme til stede i rådet, hvorpå han forsvandt.

"Oh hvide mand, som vi har kaldt Elsdyr-dræberen, også bekendt som Ulven, og Ulvens Søn! Vi ved, du kommer af et mægtigt folk. Vi er stolte over at have dig til vor *potlatch*'s gæst;

men kongelaksen parrer sig ikke med hundelaksen, heller ikke ravnen med ulven."

"Nej, det passer ikke!" råbte Mackenzie. "Jeg har mødt ravnens døtre i ulvenes lejre – Mortimers squaw, Tregidgos squaw, Barnabys squaw, der kom for to isbrud siden, og jeg har hørt om andre squaws, skønt mine øjne ikke så dem."

"Søn, dine ord er sandhed, men det var dårlige forbindelser, som vand med sand, som snefnugget med solen. Men traf du Mason og hans squaw? Ikke? Han kom for ti isbrud siden – den første af alle ulvene. Og sammen med ham var der en mægtig mand, rank som en pilevånd og høj, stærk som den grå bjørn, med et hjerte som den varme sommersol; hans –"

"Oh!" afbrød Mackenzie, der erindrede den velkendte skikkelse: "Malemute Kid!"

"Ham var det – en mægtig mand. Men så du squawen? Hun var Zarinskas helsøster."

"Nej, høvding, men jeg har hørt om hende. Mason – langt mod nord knuste et fyrretræ, tungt af år, hans liv – men hans kærlighed var stor, og han havde meget guld. Med dette og med sin dreng rejste hun talløse søvn mod vinterens middagssol, og der lever hun endnu – ingen bidende frost, ingen sol, ingen sne, ingen sommer-midnatssol, ingen vinter-middagsnat."

Atter et sendebud fra rådet med bydende opfordring. Da Mackenzie hev ham ud i sneen, fangede han et glimt af svajende skikkelser foran rådsbålet, hørte de dybe bastoner fra mændenes rytmiske sang, og vidste, at shamanen pustede til folkets vrede. Det hastede. Han vendte sig mod høvdingen.

"Hør nu, jeg ønsker dit barn. Og se engang. Her er tobak, te, mange kopper sukker, varme tæpper, tørklæder, både store og

gode. Og her, se her, en fortræffelig riffel med mange kugler og meget krudt."

"Nej," svarede den gamle mand, og værgede sig mod den, store rigdom, der lå udbredt foran ham. "I dette øjeblik er mit folk kommet sammen. De vil ikke vide noget af dette giftermål."

"Men du er høvdingen!"

"Men mine unge mænd raser, fordi ulvene har taget deres piger, så at de ikke kan gifte sig."

"Hør mig, oh Thling-Tinneh! Førend nat har skiftet til dag, skal ulven vende sine hunde mod østens bjerge og drage til Yukon-landet. Og Zarinska skal bane sporet for hans hunde."

"Og inden natten er halvt omme, kaster måske mine unge mænd ulvens kød for hundene, og hans ben ligger spredte i sneen, indtil foråret blotter dem."

Dette var trusler og svar på tiltale, Mackenzies bronzefarvede ansigt blev mørkerødt. Han blev højrøstet. Den gamle squaw, der indtil nu havde siddet og set til uden at blande sig i samtalen, skulle til at krybe forbi ham hen imod døren. Mændenes sang blev pludselig afbrudt, og der hørtes en larm af mange stemmer, netop som han ublidt smed den gamle kvinde hen på hendes leje af skind.

"Jeg råber på ny: Hør mig, oh Thling-Tinneh! Ulven dør med sammenbidte tænder, og sammen med ham skal ti af dine stærkeste mænd gå til hvile – mænd som vil blive savnet, for jagten er lige begyndt og der er ikke mange fuldmåner til fiskeriet begynder. Hvad gavner det også, at jeg dør? Jeg kender dit folks skikke. Din andel i min rigdom bliver kun meget lille. Giv mig dit barn, så får du det hele. Og mine brødre vil komme, og de er mange, og deres buge bliver aldrig fyldte, og ravnens

døtre skal føde børn i ulvens boliger. Mit folk er større end dit folk. Således er skæbnen. Sig ja, og disse rigdomme er dine."

Mokkasiner knirkede i sneen udenfor, Mackenzie spændte hanen på sin riffel og løsnede de to revolvere i bæltet.

"Sig ja, oh høvding!"

"Men mit folk vil sige nej."

"Sig ja, og alt dette er dit. Så deler jeg med dit folk bag efter."

"Ulven vil have det således. Godt, jeg vil tage hans gaver – men jeg har advaret ham."

Mackenzie rakte ham varerne, idet han sørgede for at fornagle patronudkasteren på riflen. Som tilgift gav han et silketørklæde, der strålede i alle regnbuens farver. Shamanen og en halv snes unge mænd trådte ind, men han banede sig dristigt vej imellem dem og gik ud.

"Pak sammen!" var hans lakoniske hilsen til Zarinska, da han gik forbi hendes telt og ilede hen for at spænde sine hunde for. Få minutter efter svingede han ind på rådspladsen i spidsen for sit spand, med kvinden ved sin side. Han indtog sin plads ved den øverste ende af kredsen, ved høvdingens side. Til venstre for ham, lidt tilbage – som det sømmede sig – sad Zarinska, desuden så det ud til uroligheder, og det var derfor nødvendigt at have ryggen dækket.

På begge sider sad mændene sammenkrøbne ved ilden, mens de sang et af stammens kvad fra en længst forsvunden tid. Det var ikke velklingende, men fuldt af sære, dvælende kadencer og omkvæd, der plagede øret ved at komme igen og igen. "Frygtelig" ville være den nærmeste betegnelse for det. Ved den nederste ende dansede en halv snes kvinder for shamanens åsyn. Hans bebrejdelser ramte dem hårdt, der ikke helt gav sig

hen i besværgelsens ekstase. Halvt skjulte i deres tunge masser af ravnsort hår, der var udslået, og som nåede dem til midjen, svajede de langsomt frem og tilbage og deres legemer bølgede efter den stadigt skiftende rytme.

Det var en uhyggelig scene. Man blev sat tilbage til fortiden. Mod syd sled man på det 19. århundredes sidste tiår og her gik urmennesker lyslevende omkring, kun en grad forskellig fra den forhistoriske hulebeboer, en forglemt rest fra en ældre verden. De gulbrune ulvehunde sad mellem deres skindklædte herrer eller sloges for at komme til det, og skæret fra bålet gav genskin i deres røde øjne og savlende flabe, skovene hvilede i spøgelsesagtig ro, mørke og udeltagende. Den hvide stilhed, der for en stund var blevet drevet tilbage til skovbrynet, syntes nu atter at vinde frem. Stjernerne dansede på himlen med store spring, som de plejer, når kulden er hårdest. Polaranderne slæbte deres ildkåber hen over det dybe blå.

"Den skurvede" Mackenzie opfattede dunkelt scenens vilde storhed, da hans blik vandrede ned ad de pelsværksklædte rækker for at søge efter de ansigter, han savnede. Hans blik standsede et øjeblik ved et nyfødt barn, der diede sin moders nøgne bryst. Det var over 70 graders kulde Fahrenheit. Han tænkte på, hvor kuldskære kvinderne af hans egen race var, og smilede barsk. Og dog var han sprunget frem af en sådan skrøbelig kvindes lænder med en kongelig arv – en arv, der gav ham og hans herredømmet over land og sø, over alle zoners dyr og folkeslag. Ene mand mod fem snese, omgivet af den arktiske vinter, langt borte fra sine egne, fornemmede han driften til at løfte arven, ønsket om at besidde, den vilde kærlighed til faren, kampens lyst, evnen til at sejre eller dø.

Sangen og dansen ophørte, og shamanen flammede op i vild veltalenhed. Ved at bruge alle snedigheder i sit folks uformelige mytologi bearbejdede han klogt dets lettroenhed, og hans stilling var stærk. Idet han opstillede det gode og skabende princip, som legemliggjort i kragen og ravnen, brændemærkede han Mackenzie som ulven, det stridbare og ødelæggende princip. Og kampen mellem disse magter var ikke alene åndelig, men også mand mod mand kæmpede de, hver under sit stammemærke. De var børn af *Jelchs*, ravnen, ildgiveren. Mackenzie var ulvens barn, med andre ord Djævelen. For dem var det forræderi og gudsbespottelse af den værste slags at slutte våbenstilstand i denne bestandige kamp, at bortgifte deres døtre til ærkefjenden. Intet udtryk var for stærkt, ingen betegnelse var hadsk nok til at brændemærke Mackenzie som en snigfjende og en Satans udsending. Der hørtes en undertrykt rasende knurren fra dybet af hans tilhøreres bryst, da han kom til dette punkt i sin tale.

"Ja mine brødre, *Jelchs* er almægtig! Bragte han ikke den himmelske ild, for at vi kunne blive varme? Drog han ikke solen, månen og stjernerne ud af deres huler, for at vi kunne se? Lærte han os ikke at kæmpe mod hungerens og frostens ånder? Men nu er Jelchs vred på sine børn; og de er svundet ind til en håndfuld, og han vil ikke hjælpe dem. For de har glemt ham og handlet slet og har trådt de onde spor, og optaget, hans fjender i deres hytter og ladet dem sidde ved deres bål. Og ravnen sørger over sine børns synder; men når de rejser sig og viser, at de har vendt om, så vil han komme ud af mørket og hjælpe dem. O brødre! Ildbringeren har hvisket i jeres shamans ører, og I skal høre, hvad han har sagt. Lad de unge mænd føre de

unge kvinder til deres boliger. Lad dem flyve i struben på ulven. Lad dem ikke aflade i deres fjendskab! Da skal deres kvinder vorde frugtbare, og de skal vokse til et mægtigt folk! Og ravnen skal føre store stammer af deres fædre og deres fædres fædre hid fra norden, og de skal drive ulvene tilbage, til de er som svundne års lejrbål, og vi skal atter herske over alt landet! Dette er *Jelchs* budskab, ravnens ord."

Denne bebudelse af en Messias' komme bragte stick'erne til at springe op og bryde ud i en hæs hylen. Mackenzies fik tommelfingrene listet ud af vanterne og ventede, hvad der ville komme. Man blev ved at råbe på "Ræven", indtil en af de unge mænd trådte frem og talte.

"Brødre! Shamanen har talt viselig. Ulvene har taget vore kvinder, og vore mænd er barnløse. Vi er skrumpet ind til en håndfuld. Ulvene har taget vore varme skind og givet os onde ånder, som bor i flasker, og klæder, som ikke kommer fra bæveren eller lossen, men er lavet af græs. Og de er ikke varme, og vore mænd dør af underlige sygdomme. Jeg, Ræven, har ikke taget nogen kvinde til kone, og hvorfor? To gange er piger, der behagede mig, gået til ulvens lejre. Og nu havde jeg lagt skind af bæver, elsdyr og rensdyr til side for at vinde gunst hos Thling-Tinneh, at jeg kunne ægte Zarinska, hans datter, og nu er hendes snesko på hendes fødder, at de kan bryde spor for ulvens hunde. Jeg taler ikke for mig selv alene. Som det er gået mig er det gået Bjørnen. Også han ville gerne have været fader til hendes børn, og mange skind har han gjort rede. Jeg taler for alle de unge mænd, som ikke har koner. Ulvene er altid sultne. Altid tager de det bedste af jagtudbyttet, ravnene får affaldet.

Der er nu Gugkla!" råbte han, idet han brutalt udpegede en af kvinderne, der var krøbling. "Hendes ben er krumme som spanterne i en birkekano. Hun kan ikke samle brænde eller bære jægernes kød. Valgte ulvene hende?"

"Nej, nej!" brølede hans stammebrødre. "Der er nu Mayri, hvis øjne den onde ånd har bragt til at skele. Selv de små børn bliver bange, når de ser på hende, og man siger, at selv den grå bjørn går til side for hende. Valgte man måske hende?"

Atter rungede bifaldet uden skånsel. "Og der sidder Pischet. Hun hører ikke mine ord. Aldrig har hun hørt kvindernes passiar, sin mands stemme, sit barns pludren. Hun bor i "den hvide stilhed". Brød ulvene sig om hende? Nej! De tager det bedste af jagten. Vi får affaldet.

Brødre, det skal ikke være således! Ulvene skal ikke længere luske om mellem vore lejrbål. Tiden er kommet."

En bred lysstribe, Nordlandets morgenrøde, purpurfarvet, grøn og gul, skød sig hen over zenit, byggede bro fra horisont til horisont. Med tilbagekastet hoved og udstrakte arme stod han nu på sin tales højdepunkt.

"Se! Vore fædres ånder har rejst sig, og store bedrifter skal udføres i denne nat!"

Han trådte tilbage, og en anden ung mand kom frem, noget usikker, og drevet til det af kammeraterne. Han ragede et helt hoved op over dem. Hans brede bryst var udfordrende blottet mod kulden. Han trippede usikkert på benene. Ordene kunne ikke komme frem, og han følte sig ilde til mode. Hans ansigt var skrækkeligt at se på, for den ene halvdel af det var engang blevet flået ved et frygteligt slag. Endelig slog han sig for brystet

med sin knyttede næve, trak vejret som fra en tromme, og hans stemme rungede som brændingen i en oceanhule.

"Jeg er Bjørnen – Sølvtoppen og søn af Sølvtoppen! Da min stemme endnu var som en piges, dræbte jeg lossen og elsdyret og rensdyret. Da den lød som jærvens skrig under en stendysse, gik jeg over bjergene mod syd og dræbte tre af den hvide flods stamme. Da den blev som stormens brølen, mødte jeg den grå bjørn, men veg ikke til side." Her standsede han og hans hånd for betydningsfuldt over det frygtelige ar.

"Jeg er ikke som Ræven, min tunge er frossen som floden. Jeg kan ikke tale. Mine ord er få. Ræven siger, at store bedrifter skal udføres i nat. Godt! Talen flyder fra hans tunge som forårets strømme, men han er sparsom med handling. I nat vil jeg kæmpe med ulven. Jeg vil dræbe ham, og Zarinska skal sidde ved min ild. Bjørnen har talt."

Skønt alle Helvedes hylende ånder rasede omkring ham, holdt Mackenzie stand. Da han vidste, hvor unyttig hans riffel var på nært hold, skød han begge revolverne frem i bæltet, rede til brug og trak vanterne halvt af. Han vidste, at der var intet håb, hvis de angreb samlet, men tro mod sit ord beredte han sig til at dø med sammenbidte tænder. Men Bjørnen holdt sine kammerater tilbage, idet han drev de voldsomste væk med sin frygtelige næve. Da larmen begyndte at sætte sig, så Mackenzie sig om efter Zarinska. Hun så prægtig ud. Hun lænede sig fremad på sine snesko, med adskilte læber og skælvende næsebor, som en tiger i springet. Hendes store sorte øjne var fæstet på hendes stammefrænde i frygt og trods. Så stærk var hendes spænding, at hun havde glemt at ånde. Med den ene hånd krampagtigt presset mod brystet og den anden lige så

stærkt klemt om hundepisken, var hun som forvandlet til sten. Da han så på hende, fik hun lindring. Hendes muskler slappedes; med et dybt suk sank hun tilbage og sendte ham et blik, der rummede mere end kærlighed.

Thling-Tinneh prøvede på at tale, men hans folk overdøvede hans røst. Så trådte Mackenzie frem. Ræven åbnede munden til et gennemtrængende skrig, men så rasende fo'r Mackenzie ind på ham, at han veg tilbage og skriget gurglede i hans strube. Hans forfærdelse blev hilst med en rungende skoggerlatter, og Mackenzie fik et øjebliks ro til at tale.

"Brødre! Den hvide mand, som I kalder ulven, kom til jer, og hans ord var oprigtige. Han var ikke som sunnitten [Note 3)], der var ikke svig i hans mund, han kom som en ven, og ønskede at være som en broder. Men jeres mænd har talt, og tiden til blide ord er forbi. Først vil jeg fortælle jer, at shamanen har en ond tunge og er en falsk profet, og de bud, han talte, kom ikke fra Ildbringeren. Hans ører er lukkede for ravnens stemme, og af sit eget hoved har han spundet snedige fantasier og holdt jer for nar. Han har ingen magt. Da jeres hunde, blev dræbt og fortæret, og jeres maver var tunge af ugarvede huder og strimler af mokkasiner; da de gamle mænd døde, og da de gamle kvinder døde, og småbørnene ved mødrenes indtørrede bryster døde, da landet var mørkt, og i gik til grunde som laksen i faldet, ja da hungersnøden var blandt jer, gav så shamanen jeres jægere held? Bragte han kød til jeres maver? Jeg siger igen, shamanen har *ingen* magt. Se! Jeg spytter på hans ansigt!"

Skønt man var forbløffet over helligbrøden, hørtes der ikke en lyd. Nogle af kvinderne blev vel forfærdede, men blandt

mændene mærkedes en spænding, som om de ventede et mirakel. Alles øjne var rettet på de to hovedfigurer. Præsten forstod det kritiske moment, følte sin magt vakle, åbnede munden til trusler, men veg tilbage ved Mackenzies frygtelige fremrykken, løftede næve og flammende blik. Denne smilede hånligt og fortsatte:

"Blev jeg ramt? Brændte lynet mig? Faldt stjernerne ned fra himlen og knuste mig? Pyt! Jeg er færdig med den hund! Nu vil jeg fortælle jer om mit folk, som er det mægtigste af alle de folk, der hersker på Jorden. Først jager vi, som jeg jager – alene. Så jager vi i flokke, og til sidst farer vi, som rensdyrtrækket, over hele landet. Dem, vi tager ind i vore boliger, de lever. De, der ikke vil komme – dør. Zarinska er en smuk pige, rank og stærk, skikket til at blive en moder for ulve. Selv om jeg dør, skal hun blive det, for mine brødre er mange, og de vil følge mine hundes spor. Lyt til ulvens lov: *Hvem der tager en ulvs liv – ti af hans folk skal bøde med livet.* I mange lande er prisen blevet betalt, i mange lande vil den blive betalt.

Lad mig nu vende mig til Bjørnen og Ræven. Det ser ud til, at de begge har kastet deres øjne på pigen. Men se, jeg har købt hende! Thling-Tinneh læner sig på riflen, varerne fra købet ligger ved hans ild. Dog vil jeg vise mig imødekommende mod de unge mænd. Til Ræven, hvis tunge er tør af mange ord, vil jeg give fem lange ruller tobak. Således kan hans mund blive vædet, og hans tunge kan gøre megen larm i rådet. Men til Bjørnen, som jeg er stolt over, vil jeg give to tæpper, tyve kopper mel, og dobbelt så meget tobak som til Ræven; og hvis han drager med mig over bjergene i øst, så vil jeg give ham en riffel, mage til Thling-Tinnehs. Hvis ikke? Godt! Ulven er træt af ord.

Dog endnu engang vil han sige lovens ord: *Hvem der tager en ulvs liv – ti af hans folk skal bøde livet."*

Mackenzie smilede, da han trådte tilbage til sin forrige plads, men i hjertet var han urolig. Natten var endnu mørk. Pigen kom hen til ham, og han hørte nøje efter, mens hun fortalte om Bjørnens kunstgreb med kniven.

Afgørelsen faldt ud for kamp. I en håndevending var snese af mokkasiner i lag med at udvide den snestampede plads omkring ilden. Der faldt mange udtalelser om shamanens tilsyneladende nederlag. Nogle hævdede, at han kun havde holdt sin magt tilbage, mens andre mindedes svundne begivenheder og gav ulven ret. Bjørnen gik ind i midten af kampladsen med en lang blottet jagtkniv af russisk arbejde i hånden. Ræven gjorde opmærksom på, at Mackenzie bar revolvere. Derfor tog han sit bælte af og spændte det omkring Zarinska, i hvis hænder han også betroede sin riffel. Hun rystede på hovedet. Hun kunne ikke skyde – der var kun ringe udsigt til, at en kvinde skulle kunne bruge sådanne fine ting.

"Hvis der truer mig nogen fare bagfra, så råb da højt: "Min husbond!" – Nej sådan: "Min husbond!""

Han lo, da hun gentog det, kneb hende i kinden og trådte atter ind i kredsen. Ikke alene i rækkevidde og højde havde Bjørnen fordelen frem for ham, men hans knivsblad var også godt to tommer længere. Mackenzie havde før set mænd i øjnene, og han vidste derfor, at det var en mand, der stod for ham.

Gang på gang blev han trængt hen til kanten af bålet eller ud imod den dybe sne, og gang efter gang arbejdede han sig tilbage til midten med nævekæmperens øvede taktik. Ikke en

stemme hævede sig for at opmuntre ham, mens hans modstander fik både bifald, vink og advarsler. Men han bed kun tænderne tættere sammen, mens knivene klang; og han stødte eller undveg med en koldblodighed, der skyldtes hans kendskab til sin egen styrke. Til at begynde med følte han sympati for sin fjende, men den måtte vige for livsinstinktet i dets oprindeligste form og dette gav atter plads for lysten til at dræbe. De ti tusinde års kultur var strøget af ham, og han var en huleboer, der kæmpede for sin hun.

To gange ramte han Bjørnen og slap uskadt bort, men tredje gang blev han hængende, og nu begyndte kampen på nært hold. Da fik han sin modstanders forfærdelige styrke at føle. Hans muskler spændtes i smertefulde knuder, og senerne truede med at sprænges, men nærmere og nærmere kom det russiske stål. Han prøvede på at slippe væk, men derved udmattede han sig blot. Den pelsklædte kreds rykkede nærmere, sikker på og ivrig efter at se det afgørende stød. Men med et brydertag huggede han ud efter sin modstander med hovedet, idet han gjorde en halv drejning til siden. Mod sin vilje bøjede Bjørnen sig bagover og kom derved ud af ligevægtsstillingen. Samtidig kastede Mackenzie sig fremad og slyngede ham ud af kredsen ind i den dybe sne. Bjørnen tumlede ud og vendte tilbage i fuldt løb.

"Oh, min husbond!" Zarinskas stemme skælvede af angst.

Ved smældet fra en buestreng, bukkede Mackenzie sig lynsnart, og en benspidset pil for over ham og borede sig ind i brystet på Bjørnen, der var i så stærk fart, at han tumlede hen over sin sammenkrøbne fjende. I næste øjeblik var Mackenzie

oppe og havde vendt sig. Bjørnen lå ubevægelig, men på den anden side af bålet stod shamanen og tog en ny pil frem.

Mackenzies kniv snurrede rundt i luften. Han greb det tunge blad ved spidsen, det glimtede i ildskæret, da kniven svirrede over bålet. Så svajede shamanen et øjeblik og styrtede derpå forover ind i de glødende emmer. Af kniven sås kun skaftet i struben. Klik! Klik! – Ræven havde bemægtiget sig Thling-Tinnehs riffel og forsøgte forgæves at skubbe en patron ind. Men han lod den falde, da han hørte Mackenzies latter.

"Ræven har nok ikke lært at behandle legetøjet? Han er kun en kvinde endnu. Kom her! Giv mig den, så skal jeg vise dig det!"

Ræven tøvede.

"Kom, siger jeg!"

Han luskede frem som en banket hund.

"Sådan og sådan, og så er det i orden."

En patron fløj på plads og hanen var spændt, da Mackenzie førte den op til skulderen.

"Ræven har sagt, at der skulle udføres store bedrifter i nat og han talte sandt. Store ting er blevet udført, men Rævens var de mindste. Er han endnu bestemt på at føre Zarinska hjem? Vil han måske betræde den sti, der allerede er trampet af shamanen og Bjørnen? Ikke? Godt?"

Mackenzie vendte sig foragtelig og trak sin kniv ud af præstens strube.

"Er der andre af de unge mænd, der har planer i den retning? I så fald vil ulven tage dem to ad gangen eller tre ad gangen, til der ingen er tilbage. Godt! Thling-Tinneh, her giver jeg dig din riffel for anden gang. Hvis du i fremtiden kommer til Yukon-

landet, så vid, at der altid vil være en plads og meget mad ved ulvens bål. Natten glider nu over i dag. Jeg går, men jeg kommer måske igen. Og for sidste gang: husk ulvenes lov!"

Han var overnaturlig i deres øjne, da han gik hen til Zarinska. Hun indtog sin plads i spidsen for koblet og hundene svingede ud. Få øjeblikke efter var de opslugt af den mørke skov. Indtil nu havde Mackenzie ventet, så stak han i sneskoene for at følge efter.

"Har ulven glemt de fem lange ruller?"

Mackenzie vendte sig rasende mod Ræven. Så blev han slået af situationens komik.

"Jeg vil give dig én kort rulle."

"Som ulven synes," svarede Ræven ydmyg og rakte hånden frem.

Mændene i Forty Mile

Da store Jim Belden vovede den tilsyneladende uskyldige påstand, at grødis var "noget løjerligt noget", drømte han kun lidt om, hvad det skulle føre til. Det gjorde Lon McFane heller ikke, da han forsikrede, at grundis var endnu løjerligere, lige så lidt Bettles, da han øjeblikkelig erklærede sig uenig med ham, idet han hævdede, at is af denne sidste art overhovedet kun eksisterede i folks fantasi.

"Og det vil du fortælle mig," udbrød Lon, "så mange år, som vi har været her i dette land. Og hver eneste dag i de mange år har vi spist af samme gryde."

"Men det strider mod sund fornuft," indvendte Bettles. "Hør nu engang, vand er varmere end is –"

"Forskellen mærkes ikke synderlig, når man dumper i."

"Alligevel er det varmere, fordi det ikke er frossent, og så siger du, at det fryser ved bunden?"

"Kun grundisen, David, kun grundisen. Har I aldrig oplevet, når I drev af sted, og vandet var klart som krystal, at der så lige med et, ligesom en sky for solen, kom boblende en grødet is op, ustandselig, indtil floden var dækket fra den ene bred til den anden som efter det første snefald?"

"Ok jo! Mere end én gang, når jeg tog en lille lur ved styreåren. Men det kommer immer frem fra den nærmeste sidekanal og der er ikke spor af boblen."

"Jamen jeg siger lysvågen ved roret?"

"Ja selvfølgelig. Men det strider nu mod sund fornuft. Enhver må jo kunne se det!"

Bettles henvendte sig til den kreds, der var samlet omkring arnen, men striden stod mellem ham og Lon McFane.

"Fornuft eller ikke, det er sandhed, jeg fortæller jer. I fjor efterår var det, at Sitka Charley og jeg så det, da vi drev ned ad strømfaldene, I ved neden for Fort Reliance. Og et rigtigt efterårsvejr var det – med solglimt på de gyldne lærketræer og på de bævrende aspetræer og lysglimt på bølgekrusningerne og langt ude vinteren og Nordlandets blå dis, der kom vandrende hånd i hånd. De to ting følges ad, og der kommer kanter langs floden og bagvejen bliver tyk af is – og det smælder og funkler i luften og man føler det igennem sit blod og suger nyt liv med hvert åndedrag. Da bliver verden lille, og man får bisselæder i skoene.

Men jeg er nok selv strejfet lidt langt ud. Det var det, jeg ville sige. Bedst som vi sidder og ror, uden at der er tegn til is andet end i strømhvirvlerne, løfter Sitka Charley sin åre og råber: 'Lon McFane! Se dernede! Jeg har nok hørt om den, men jeg har aldrig troet, jeg skulle få det at se.' Sitka Charley, må I vide, var lige så lidt som jeg hjemmefødt i landet, så det var også nyt for ham. Så drev vi af sted med hovedet over rælingen og kiggede ned i det glitrende vand, akkurat som dengang da jeg var sammen med perlefiskerne og så på koralbankerne, der voksede som haver dernede under vandet. Der sad den, grundisen, og hang fast ved hver klippe og hobede sig op, som om det var hvid koral. Men det bedste var tilbage. Netop som vi har klaret strømfaldet bliver vandet i et nu mælkehvidt, ligesom når stallingen stiger op om foråret, eller når det plaskregner. Det var grundisen, der kom op. Til højre og til venstre, så langt man kunne se, var vandet fuldt af den. Som grød var den, og

den hang fast i barken på kanoen og klæbede fast som lim til årerne. Mange gange før, og mange gange efter har jeg klaret det selvsamme strømfald, men aldrig mere har jeg set det. Det ser man kun én gang i sit liv."

"Ja vist!" svarede Bettles tørt. "Tror du, du kan bilde mig den ind? Jeg vil snarere tro, at denne funklen og gnistren stammede fra dine øjne og denne smælden i luften, fra din egen tunge."

"Jeg så det med mine egne øjne, og hvis Sitka Charley var her, ville han bekræfte mine ord."

"Men en kendsgerning er nu en kendsgerning, og den kommer man ikke uden om. Det strider mod tingenes natur, at det vand, der er længst borte fra luften fryser først."

"Med mine egne øjne –"

"Bliv nu bare ikke hidsig over det," sagde Bettles til Lon, hvis let vakte keltiske blod vreden var ved at bringe i oprør.

"Du tror mig altså ikke?"

"Siden du endelig vil have besked – Nej. Jeg tror først på naturen og kendsgerningerne."

"beskylder du mig for løgn?" spurgte Lon truende. "Du kan jo blot spørge din siwash-kone. Lad hende afgøre, om jeg taler sandt."

Bettles blussede op i raseri. Irlænderen havde såret ham uden at tænke over det, for hans kone var en halvblods datter af en russisk pelsværkshandler. Han havde giftet sig med hende i den græske mission Nulato, tusind kvartmil ned ad Yukon, og hun var således af meget højere kaste end de almindelige siwash. Det var imidlertid en Nordlands-nuance, som kun en Nordlands-eventyrer havde blik for.

"Du kan gerne tage det på den måde," sagde han mistænksomt og med eftertryk.

I næste øjeblik havde Lon McFane strakt ham til jorden, kredsen splittedes, og en halv snes mænd lagde sig imellem. Bettles kom på benene, og tørrede blodet af munden. "Det er ikke noget nyt, denne udveksling af slag, du skal heller ikke tro, at dette regnskab ikke vil blive gjort op."

"Aldrig i livet vil jeg finde mig i at blive beskyldt for løgn af nogen mand," lød svaret høfligt: "og det skal gå hårdt til, før jeg nægter mig rede til at hjælpe dig med at få din gæld afbetalt, og du skal selv få lov til at vælge måden."

"Har du den 38-55 endnu?"

Lon nikkede.

"Du må hellere få en sværere kaliber. Den, jeg har, laver huller i dig så store som valnødder."

"Du skal ikke være bange. Mine kugler lugter sig frem, de har fine næser, og så breder de sig ligesom pandekager, når de kommer ud på den anden side. Hvornår må jeg have den fornøjelse at møde dig? Vandhullet vil være en udmærket plads."

"Slet ikke så dårlig. Kom om en time. Du skal ikke komme til at vente."

Begge mændene tog vanterne på og gik, døve for kammeraternes forestillinger. Det hele kom af så lidt. Men hos sådanne mænd kan små ting, når deres opfarende lidenskaber og stivsindede naturer får tag i dem, snart svulme op til store. Folkene fra Forty Miles, der var indespærrede i den lange arktiske vinter, blev koleriske af for megen mad og al den tvungne lediggang, og de var let irritable, som bierne om efteråret, når kuberne er overfyldte med honning.

Der var ingen lov i landet. Det beredne politi var også kun en fremtidsmulighed. Hver mand reviderede selv den fornærmelse, der var tilføjet ham, og udmålte straffen efter eget skøn. Det var sjældent, at en samlet optræden havde været nødvendig, og i lejrens noget slunkne historie var der intet eksempel på, at det 8. bud var blevet krænket.

Store Jim Belden sammenkaldte et møde på stående fod. Mackenzie blev valgt til dirigent, og et bud sendt afsted for at påkalde fader Roubeaus hjælp. Deres stilling var noget mærkelig, og det vidste de. Med den stærkeres ret kunne de lægge sig imellem og forhindre duellen. Men om en sådan optræden selv stemmede med deres ønsker, gik den stik imod deres anskuelser. Mens deres råt tømrede, noget umoderne etik anerkendte enhvers personlige ret til at gengælde slag med slag, så kunne de ikke holde ud at tænke sig, at to gode kammerater som Bettles og McFane skulle slås med hinanden på liv og død. Mens de ville regne den for en usling, der ikke kæmpede, når han blev udfordret, så var det dem dog alligevel for galt, da det virkelig kom til stykket.

Diskussionen blev afbrudt af en trampen af mokkasiner og af høje råb, som efterfulgtes af et pistolskud. Så blev stormdørene smækket fra, og Malemute Kid trådte ind med en rygende Colt i hånden og sagde med et muntert blink:

"Jeg ramte den da."

Han satte en frisk patron i og tilføjede: "Det var din hund, Scruff."

"Var det gule Fang?" spurgte Mackenzie.

"Nej, det var den lapørede."

"Satan også! Der var ikke noget i vejen med *den*."

"Kom ud og se selv."

"Det forholder sig for øvrigt vist rigtigt nok. Den er naturligvis også blevet angrebet. Gule Fang kom tilbage i morges og bed den, og var nær ved at gøre mig til enkemand med det samme. Den fo'r ind på Zarinska, men hun viskede ham om snuden med skørtet og slap med at miste det og få sig en ordentlig rundtur i sneen. Så løb han til skovs igen. Jeg håber, at han ikke kommer tilbage. Har du selv mistet nogen?"

"En – den bedste i koblet – Shookum. Den løb amok i morges, men nåede ikke langt, busede på Sitka Charleys spand, og de flåede den i stumper og stykker. Og nu er to af dem blevet bidt og render grassat, så den fik da udrettet, hvad den skulle. Det bliver klejnt om hunde til foråret, hvis vi ikke gør noget."

"Det bliver også klejnt om mænd."

"Hvordan det? Hvad er der nu i vejen?"

"Åh, Bettles og Lon McFane kom op at toppes, og om et par minutter er de nede ved vandhullet for at afgøre det."

Sagen blev berettet på ny, og Malemute Kid, der var vant til at møde lydighed fra sine kammeraters side, påtog sig at ordne den. Han forklarede den plan, han hurtigt havde fattet, og de lovede ubetinget at følge ham.

"Som I ser," var hans sidste ord, "vi berøver dem i virkeligheden ikke deres ret til at slås, og dog tror jeg ikke de vil, når de opdager det fikse ved min plan. Livet er et spil, og menneskenes børn er spillere. De sætter hele deres formue ind på én mod tusinde; men tag den ene mulighed bort, så vil de ikke spille mere."

Han vendte sig til den mand, der havde opsynet med forrådsoplaget.

"Jackson, mål os tre favne af dit bedste manilareb, en halv tomme tykt."

"Vi skal give mændene i Forty Mile en lærepenge, som de aldrig skal glemme igen," spåede han. Så viklede han rebet om sin arm og fulgte efter sine kammerater, lige i rette tid til at møde hovedpersonerne.

"Hvorfor pokker skulle han trække min kone med ind i det?" tordnede Bettles, så snart en ven gjorde forsøg på at sige noget beroligende. "Hvad kom det sagen ved?" sluttede han eftertrykkeligt. "Hvad kom det sagen ved?" gentog han atter og atter, mens han vandrede frem og tilbage og ventede på Lon McFane.

Og Lon McFane. – Med glødende ansigt og rivende tungefærdighed trodsede han kirkens myndighed op i dens åbne ansigt.

"Hellere vil jeg rulle mig i ildtæpper på en seng af glødende kul, fader, end det skal siges, at Lon McFane stak en løgn i lommen uden at kny. Jeg vil heller ikke bede om nogen velsignelse. Vel har jeg ført et vildt liv, men hjertet har altid siddet på det rette sted."

"Men det er slet ikke hjertet, Lon," indskød fader Roubeau, "det er din stolthed, der får dig til at gå ud og dræbe et medmenneske."

"De er en franskmand," svarede Lon. Derpå sagde han, da han vendte sig om for at gå, "De vil jo nok læse en messe over mig, hvis lykken går mig imod?"

Præsten svarede ikke men smilede, spændte sine mokkasiner fastere og gik ud på den tavse hvide flod. En banet sti, 16 tommer bred, førte ud til vandhullet. På begge sider lå dyb blød

sne. Mændene gik i gåsegang og i dybeste tavshed og den sortkjolede præst gav det hele et højtideligt begravelsespræg. Det var en lun vinterdag efter Forty Miles-forhold – en af de dage, da himlen, blytung, sænker sig længere ned over jorden, og kviksølvet mod sædvane synker under 20 grader. Men lunheden føltes ikke som nogen behagelighed. Luften var tyk, og skyerne hang ubevægelige og spåede mørkt om tidligt snefald. Jorden lå velfornøjet i vinterhi og besvarede ikke varmens lokkende kalden.

Da de nåede vandhullet, brød Bettles, der åbenbart havde taget et overblik over striden under den tavse vandring, ud i et sidste: "Hvad kom det sagen ved?" mens Lon McFane bevarede en barsk tavshed. Harmen kvalte ham sådan, at han ikke kunne sige noget. Og dog, inderst inde – når de et øjeblik ikke tænkte på den krænkelse, der var tilføjet dem – kunne de begge ikke lade være at undre sig over deres kammerater. De havde ventet modstand, og denne tavse eftergivenhed krænkede dem. Det forekom dem, at de kunne have fortjent mere fra de mænd, de havde stået så nær, og de havde en dunkel følelse af uret, og gjorde oprør mod den tanke, at så mange af deres brødre drog ud for at se dem skyde hinanden ned, som om det var en fest, det drejede sig om, uden at protestere med et ord. Det var, som om de var sunket i værdi i samfundets øjne. Forberedelserne satte dem i forundring og forvirrede dem.

"Ryg mod ryg, David. Skal det være halvtreds eller hundrede skridt?"

"Halvtreds!" lød det blodtørstige svar i en tvær, men bestemt tone.

Men det nye hampereb, der skødesløst var rullet op om Malemute Kids arm, tiltrak sig irlænderens hurtige blik og vakte en mistænksom frygt hos ham.

"Hvad skal I med det reb?"

"Rup jer nu lidt!" Malemute Kid så på uret. "Jeg har brød over ilden, og de skulle nødig brænde på. Jeg bliver også kold om benene."

De øvrige lagde deres utålmodighed for dagen på forskellige lige så udtryksfulde måder.

"Men rebet, Kid? Det er jo flunkende nyt. Du skal vel ikke bruge det til at løfte brødet med – så tungt er det vel ikke?"

Ved disse ord vendte Bettles sig om. Fader Roubeau, der begyndte at se det humoristiske i situationen, skjulte et smil bag handsken.

"Nej, Lon, dette reb skal bruges til en mand."

Malemute Kid kunne ved lejlighed udtale sig overordentlig tydeligt.

"Hvad for en mand?"

Bettles begyndte at få en anelse om, at han havde nogen personlig interesse i det reb.

"Den anden mand."

"Og hvem er så det, I vil regalere på den vis?"

"Hør nu engang, Lon – du også, Bettles! Vi har drøftet jeres lille mellemværende og er kommet til et resultat. Vi ved, vi har ingen ret til at hindre jer i at slås."

"Nej, det manglede også bare!"

"Og vi tænker heller ikke på det. Men så meget kan vi gøre og vil gøre – vi vil sørge for, at dette bliver den eneste duel i Forty Miles' historie, sætte et advarende eksempel for enhver, der

kommer op eller ned ad Yukon-floden. Den mand, der overlever, skal hænges i det nærmeste træ. Nå, begynd så!"

Lon smilede tvivlende, så klarede hans ansigt op.

"Mål af, David – 50 skridt – omkring, og så fyr væk, til en af os ligger med næsen i vejret. De lader nok være med at gøre det, det nænner de ikke, og for resten er det hele yankee-pral af den rigtige slags."

Han begyndte at gå med et tilfreds grin på ansigtet, da Malemute Kid standsede ham.

"Lon! Det er længe siden, du lærte mig at kende!"

"Ja, der er gået mangen god dag."

"Og du, Bettles?"

"Fem år næste juni, når højvandet indtræffer."

"Har du hørt noget om, at jeg en eneste gang i al den tid har brudt mit ord?"

Begge mændene rystede på hovedet og anstrengte sig for at udgrunde, hvad der lå bagved.

"Hvad regner I det nu for, når jeg lover noget?"

"Så godt som en salighedsed," sagde Bettles.

"Ja, det kan man trygt vove sin andel i Himlen på," bekræftede Lon McFane beredvilligt.

"Hør så! Jeg, Malemute Kid, gir jer mit æresord på – og I ved altså, hvad det betyder – at den mand, der ikke bliver skudt, skal strække hals ti minutter efter, at skydningen er forbi."

Han trådte tilbage, som Pilatus kunne have gjort det efter at have vasket sine hænder.

En dyb stilhed opstod blandt mændene fra Forty Mile. Himlen sænkede sig endnu dybere og udsendte en sværm af rimfrost-krystaller, små geometriske mesterstykker, luftige

som et åndepust og dog bestemte til at eksistere, indtil den tilbagevendende sol havde gennemvandret det halve af sin nordlige rejse. Begge disse mænd havde alle dage været villige til at følge flakkende håb, og havde fulgt dem med en ed eller med en spøg på læberne, og med en urokkelig tro på tilfældets gud på bunden af deres sjæle. Men denne barmhjertige guddom var ganske sat udenfor ved denne lejlighed. De studerede Malemute Kids ansigt, men det var en sfinks, de der forsøgte at tyde. Efterhånden som de tavse minutter gik, fik de en følelse af, at det nu var dem, der måtte sige noget. Til sidst blev tavsheden brudt af en ulvehunds hyl ovre fra Forty Mile. Den åndeagtige lyd svulmede op med hele et bristende hjertes patos og døde så hen i et langtrukkent suk.

"Så gid pokker havde det!"

Bettles slog kraven op på sin mackinaw-jakke og stirrede hjælpeløst omkring sig.

"Det er et nydeligt spil, 1 har for her, Kid!" råbte Lon McFane. "Hundrede procent til fabrikanten og ikke en hvid til mellemhandleren. Selve Djævelen ville ikke gå ind på den kontrakt – og Fanden stå i det, om jeg gør det."

Man hørte halvkvalte latterkluk, og så lystige blink under rimfrosne bryn blive skjult så godt som muligt, da mændene klatrede op ad den isglatte bred og vandrede tilbage gennem gaden til posthuset. Men det langtrukne hyl var kommet nærmere, mere truende. En kvinde skreg op omme bag hjørnet. Der hørtes råb: "Der er den!" Så stormede en indiansk dreng ind iblandt dem. Han var forfulgt af et halvt dusin hunde, der var vanvittige af skræk – det gjaldt livet for ham ikke at blive

indhentet – og bagved kom "Gule Fang", et gulgråt glimt med strittende børster.

Alle fløj til side undtagen yankee'en. Den indianske dreng snublede og faldt. Bettles standsede det sekund, der behøvedes for at gribe fat i hans pelstrøje og styrtede så hen imod en stabel favnebrænde; hvor allerede flere af kammeraterne havde søgt tilflugt. "Gule Fang", der havde været efter en af hundene, vendte tilbage i fuldt spring. Den forfulgte hund, der ikke fejlede noget men var vanvittig af frygt, væltede Bettles omkuld og hvirvlede op ad gaden. Malemute Kid sendte på løst sigte en kugle efter "Gule Fang". Den gale hund slog en saltomortale, faldt ned på ryggen og tilbagelagde i ét spring det halve af den afstand, der skilte den fra Bettles.

Men det skæbnesvangre spring blev brat skåret over. Lon McFane sprang frem fra brændestablen og greb den i luften. De rullede rundt, idet Lon med et tag i dyrets strube holdt det i arms længde fra sig, halvt blindet af den stinkende fråde, der sprøjtede ham over ansigtet. Så afgjorde Bettles kampen, med revolveren i hånden, idet han koldblodigt afventede det rette øjeblik.

"Se, det var retskaffent spil, Kid," sagde Lon, idet han rejste sig og rystede sneen ud af ærmerne, "med hæderlige procenter til mellemhandleren."

Mens Lon McFane søgte kirkens tilgivende favn i fader Roubeaus hytte, talte Malemute Kid og "den skurvede" Mackenzie om aftenen længe sammen i al fortrolighed.

"Men havde du gjort det," blev Mackenzie ved at spørge, "hvis de havde duelleret?"

"Har jeg nogensinde brudt mit ord?"

"Nej, men det er ikke det, vi taler om. Svar mig på mit spørgsmål. Havde du?"

Malemute Kid rettede sig op.

"Mackenzie, det har jeg spurgt mig selv om lige siden og –"

"Nå?"

"Endnu har jeg ikke fundet svaret."

I et fjernt fremmed land

Når man rejser i et fremmed land, må man belave sig på at glemme meget af, hvad man har lært, og erhverve sig vaner, der passer med forholdene i det nye land. Man må opgive gamle idealer og afsætte gamle guder, man må ofte omforme selve de grundlove, der hidtil har været bestemmende for éns liv.

For dem, der besidder en proteusagtig evne til afpasning, kan det nye ved en sådan forandring måske endog volde tilfredsstillelse, men for dem, der har rødderne dybt nede i den jordbund, de er vokset op af, bliver trykket af de forandrede omgivelser utåleligt, og deres legeme og sjæl gør oprør mod de nye love, som de ikke forstår. Dette oprør giver sig udslag i mangt og meget, avler ondt og volder ulykker. Det var bedre, at den mand, der ikke kan indordne sig under de nye kår, vendte tilbage til sit eget land. Tøver han for længe, vil han ganske sikkert dø.

Den mand, der vender en gammel civilisations goder ryggen og drager ind til Nordlandets vilde oprindelige simpelhed, han kan beregne sin udsigt til held i omvendt forhold til hvor mange og hvad slags håbløst indgroede vaner han har. Hvis han er den rette mand, vil han snart opdage, at de materielle vaner er dem, der spiller mindst rolle for livets bevarelse. At bytte den slags ting som en lækker menu med simpel kost, stive lædersko med bløde formløse mokkasiner, de varme dyner med et leje i sneen, er, når det kommer til stykket, en let sag. Men han vil stå overfor sin ildprøve, når han for alvor skal lære at sætte sig i det rette forhold til alle ting og navnlig til sine medmennesker. Det

sædvanlige livs små høfligheder må han nu erstatte med uegennytte, overbærenhed og tålmodighed. Således og kun således kan han erhverve sig hint kostelige gode – trofast kammeratskab. Han skal ikke *sige* "mange tak", han skal *mene* det uden at åbne sin mund og bevise det ved at øve gengæld i gerning. Kort sagt, han må sætte handlinger i stedet for ord, ånd i stedet for bogstav.

Da man rundt om i verden kun hørte tale om arktisk guld, og Nordlandets dragende magt fik tag i menneskenes hjerter, sprang også Carter Weatherbee ned fra den sikre og hyggelige kontorstol, overlod halvdelen af sine sparepenge til konen og brugte resten til at udruste sig for. Hans natur var ikke anlagt på det romantiske – det havde kontorlivets trællekår pillet ud af ham. Han var ganske simpelt ked af den evindelige trædemølle og ønskede at vove en stor indsats i håb om en tilsvarende gevinst.

Som så mange andre narre ringeagtede han de gamle veje, som Nordland-pionererne havde trådt i en snes år og skyndte sig til Edmonton tidligt på foråret. Der sluttede han sig, til ulykke for sin sjæl, til et selskab af mænd.

Der var ikke andet usædvanligt ved dette selskab end dets planer. Endog målet var det samme for dét som for alle andre selskaber, nemlig Klondyke. Men den rute, det havde afstukket på kortet for at nå dette mål, fik selv den kækkeste indfødte, der var født og opdraget i nordvestlandets troløse ubestandighed, til at snappe efter vejret. Ja, selv Jacques Baptiste, der var søn af en chippewa-kvinde og en forløben fransk *voyageur* (hans første klynken havde lydt i et rensdyrskind nord for den 65. breddegrad og var blevet stillet tilfreds med en dejlig sut af rå

tælle) selv han var forbløffet. Skønt han solgte sine tjenester til dem og forpligtede sig til at drage, om det så skulle være til den evige sne, så rystede han dog ildevarslende på hovedet, når man udbad sig hans råd. Percy Cuthferts onde stjerne må have været i opgang, for også han sluttede sig til dette selskab, der ville ud efter det gyldne skind. Han var et gennemsnitsmenneske, hvis bankkonto var lige så stor som hans kultur, hvad der i øvrigt slet ikke ville sige så lidt. Han havde ingen som helst grund til at indlade sig på sådan en vovefærd – ingen anden grund end, at han led af en abnormt udviklet sentimentalitet. Han forvekslede denne med eventyrlyst og virkelig romantisk ånd. Mangen mand har gjort det samme og har derved begået en skæbnesvanger fejltagelse.

Det første tøbrud fandt det omtalte selskab i drift, følgende isbruddet på Elk River. Det var en imponerende flåde, for udrustningerne var store, og foruden dem var der en del lurvede halvblods *voyageurs* med deres kvinder og børn. Dag ud og dag ind baksede de med bådene og kanoerne, sloges med moskitoer og andre lignende landeplager eller svedte og bandede, når de skulle forbi vandfaldene. Den slags hårdt arbejde viser, hvad der bor i en mand, og førend Atabasca-søen var tabt af syne mod syd, havde hvert enkelt medlem i selskabet tonet rent flag.

Carter Weatherbee og Percy Cuthfert skulkede, når de kunne komme af sted med det, og var evigt og altid misfornøjede. Alle de øvrige tilsammen beklagede sig mindre over deres anstrengelser og besvær end hver enkelt af disse to. Ikke en eneste gang meldte de sig frivilligt til de hundrede og sytten forefaldende småpligter i lejren. Skulle der hentes en spand

vand, skulle der pindes en ekstra dragt brænde, skulle tallerkenerne vaskes og tørres, skulle man søge oppakningen igennem efter et eller andet, man stod og skulle bruge – straks opdagede disse civilisationens kraftløse ætlinge skrammer og dårligheder, som krævede øjeblikkeligt tilsyn. De var de første til at tørne ind om aftenen, skønt der var masser af arbejde endnu at gøre, de var de sidste af køjen om morgenen, når man skulle gøre sig klar til at tage af sted inden første måltid. De var de første til at skaffe, de var de sidste til at give en hånd med ved madens tilberedning; de første til at redde en lækker bid, de sidste til at opdage, at de havde forgrebet sig på en anden mands ration. Roede de, så svitsede de vandet ved hvert tag eller lod bådens bevægelseskraft føre åren fremad. De troede, at ingen lagde mærke til det, men deres kammerater bandede sagte og til sidst hadede de dem, mens Jacques Baptiste svor åbenlyst og skosede dem fra morgen til aften. Men Jacques Baptiste var heller ingen gentleman. Ved "Great Slave" købte man Hudson-hunde og den forøgede last af tørret fisk og pemmikan bragte flåden til at synke til rælingen. Så fulgte kano og båd Mackenzie-flodens hurtige strøm, og man dukkede ind i den store ødemark. Hver vandførende kløft, der så ud efter noget, blev undersøgt, men de lokkende guldlejer var stadig foran dem – længere oppe mod nord. Ved "Great Bear" begyndte deres *voyageurs*, overvældede af den almindelige rædsel for det ubekendte, at desertere, og ved Fort "Det gode Håb" sås de sidste og kækkeste bøjet under træklinerne, mens de arbejdede sig op ad strømmen, som de så forræderisk let var gledet ned ad. Jacques Baptiste var alene blevet tilbage. Havde han ikke lovet at drage, om det så var til den evige is?

De løgnagtige kort, der for størstedelen var tegnet efter mundtlige meddelelser, blev nu stadig spurgt til råds. Og nu gjaldt det om at skynde sig, for solen havde allerede nået sit nordlige solhverv og førte atter vinteren mod syd. Efter at have strejfet kysten af den bugt, hvor Mackenzie-floden strømmer ud i Ishavet, sejlede de ind gennem mundingen til den lille Peel River. Så begyndte sliddet med at arbejde sig op ad strømmen, og de to umulige fik det værre end nogensinde før. Trækline og stage, åre og bæreremme, fald og vanskelige passager – alle disse pinsler gav den ene dyb afsky for store vovestykker og lærte den anden at forstå, hvad romantik virkelig vil sige. En skønne dag gjorde de oprør, og da de fik en forfærdelig overhaling af Jacques Baptiste, vendte de brodden mod ham, som slanger undertiden kan. Men den halvblods bankede dem af og sendte dem forslåede og blødende til at bestille noget. Det var den første gang, nogen af dem var blevet tugtet. Da de ved "Little Peels" udspring måtte opgive vandvejen, tilbragte de resten af sommeren med at slæbe bagagen over det store Mackenzie-vandskel til "West Rat". Denne lille flod er tilløb til "Porcupine", som selv falder ud i Yukon, der hvor denne Nordlandets vældige hovedlandevej vender sig og løber modsat sin egen hovedretning. Men de var kommet sidst i kapløbet med vinteren, og en dag ankrede de deres flåde til den tykke skrueis og skyndte sig at få godset bragt i land. Om natten pressedes flodisen sammen og bragede gang på gang, men om morgenen var den gået til ro for ramme alvor.

"Vi kan ikke være mere end fire hundrede kvartmil fra Yukon," mente Sloper, idet han med tommelfingerneglen målte

afstandene på kortet. Krigsrådet, hvor de to umulige havde jamret sig med fremragende ynkelighed, nærmede sig sin afslutning.

"Vi er i hvert fald et godt stykke fra det nærmeste postkontor." Jacques Baptistes fader havde i sin tid gjort turen for pelskompagniet og afmærket vejen.

"Det er knagende koldt," råbte en af de andre. "Der er formodentlig ingen hvide ude."

"Ikke spor af hvide," forsikrede Sloper. "Men der er kun fem hundrede mil op ad Yukon til Dawson. Lad os sige tusind mil alt i alt herfra."

Weatherbee og Cuthfert stønnede i kor.

"Hvor lang tid vil det tage, Baptiste?"

Den halvblods regnede efter et øjeblik.

"Hvis vi slider i det som bare Fanden uden at nogen skulker – skal vi sige ti – tyve – tredive – halvtreds dage. Hvis småbørnene er med (han mente de to umulige) så er det ikke godt at vide. Måske når Helvede fryser til, måske ikke engang til den tid."

Arbejdet med at lave snesko og mokkasiner standsede. En af dem råbte på en kammerat, der ikke var til stede, men som kom ud af en gammel hytte i yderkanten af lejrilden og sluttede sig til dem. Hytten var en af de mange mærkelige ting, der skjuler sig i Nordlandets uhyre ødemarker. Hvornår den var bygget og af hvem kunne ingen sige. To grave under åben himmel, på hvilke der var stablet stenhøje, indeholdt måske disse tidlige vandringsmænds hemmelighed. Men hvem havde stablet disse sten?

Øjeblikket var kommet. Jacques Baptiste gjorde en pause i arbejdet med at anbringe et seletøj og tvang den modstræbende hund ned i sneen. Kokken protesterede tavst mod yderligere opsættelse, kastede en håndfuld skinke i gryden, hvori bønnerne boblede, og tiltrak sig derved opmærksomheden. Sloper rejste sig op. Hans legeme dannede en latterlig modsætning til de to umuliges velbevarede ydre. Gusten og afmattet som han var og undsluppet fra et sydamerikansk feberhul, havde dog han fortsat sin flugt fra breddegrad til breddegrad og var endnu i stand til at tage et tag med. Han vejede måske halvfems pund, den svære jagtkniv iberegnet, og hans gråsprængte hårtop fortalte om, at hans velmagtsdage var forbi. Såvel Weatherbees som Cuthferts friske unge muskler stod ti gange mål med hans, og dog kunne han gå dem sønder og sammen i en dagsmarch. Og hele denne dag havde han ægget sine kraftigere kammerater til at vove sig ud på tusind kvartmiles færd, der ville byde på utrolige lidelser og genvordigheder. Han var legemliggørelsen af sin races rastløshed, og den ældgamle teutonske hårdnakkethed, tilsat med yankee'ens hurtige beslutsomhed og handlekraft, gjorde hans legeme til et lydigt redskab for hans ånd.

"Alle, som stemmer for, at vi går videre med hundene, så snart isen lægger sig, siger Ja!"

"Ja!" Lød det fra otte stemmer – stemmer som var bestemt til at udstøde en række eder og forbandelser under mange hundrede kvartmiles uafbrudte lidelser.

"De, der stemmer mod?"

"Nej"! For første gang gik de to umulige sammen uden nøje gensidigt at have afvejet de personlige fordele.

"Og hvad siger I så til det?" spurgte Weatherbee krigerisk.

"Flertallet bestemmer! Flertallet bestemmer!" råbte de andre.

"Jeg ved jo nok, at ekspeditionen udsættes for at gå neden om og hjem, hvis I ikke tager med," sagde Sloper blidt, "men jeg antager, vi kan undvære jer, når vi anstrenger os forfærdelig meget. Hvad siger I, gutter?"

Det blev mødt med enstemmigt bifald.

"Men hør nu engang," vovede Cuthfert frygtsomt at spørge. "Hvad skal så jeg gøre?"

"Går De ikke med os?"

"Næ-ej!"

"Så gør, hvad Satan De selv vil. Hvad rager det os!"

"Det må De hellere afgøre med Deres allersomdejligste kammerat," foreslog en tungt trædende vestboer fra Dakota og pegede på Weatherbee: "Han ville nok sige Dem, hvad De skal gøre, når der skal koges mad og samles brænde."

"Så betragter vi det som afgjort," afsluttede Sloper. "Vi fanger an i morgen og camperer fem mil herfra, blot for at få alt i orden, og tænke over, om vi har glemt noget."

Slæderne stønnede på deres stålbeslåede meder, og hundene lå fladt ud i de seletøjer, som de var født til at dø i. Jacques Baptiste stod ved siden af Sloper og kastede et sidste blik på hytten. Røgen hvirvlede op gennem skorstenspiben. De to umulige stod i døren og betragtede dem. Sloper lagde hånden på den andens skulder.

"Jacques Baptiste, har du nogensinde hørt tale om Kilkenny-kattene?"

Den halvblods rystede på hovedet.

"Ser du, min ven og gode kammerat, disse her Kilkenny-katte sloges, til der hverken var hud eller hår eller hyl tilbage. Du forstår mig? – *ingenting* tilbage. Godt. Disse to mænd kan ikke lide at arbejde. De bliver muttersene i den hytte hele vinteren – en forfærdelig lang og mørk vinter. Kilkenny-kattene – hva'?"

Franskmanden i Baptiste trak på skulderen, men indianeren var tavs. Alligevel var det et særdeles veltalende skuldertræk, rigt på spådomme.

I begyndelsen gik det udmærket i den lille hytte. Kammeraternes plumpe hentydninger havde gjort Weatherbee og Cuthfert klar over det gensidige ansvar, der hvilede på dem; desuden var der, når alt kom til alt, ikke så overordentlig meget arbejde at gøre for to sunde mænd. Og fjernelsen af det store tugtens ris eller med andre ord den hundsende halvblods havde medført en behagelig følelse af lettelse. Til at begynde med kappedes de om at overgå hinanden, og de udførte småpligterne med en villighed, som ville have fået deres kammerater, der nu sled sjæl og krop itu på de lange veje, til at spile øjnene op af forundring.

Al forsynlighed var nu bandlyst. Skoven, som klemte dem inde på tre sider, var et uudtømmeligt brændeskur. Få skridt fra deres dør slumrede "Porcupine", og et hul gennem dens vinterkappe dannede et boblende springvand, med krystalklart isnende koldt vand. Men snart fandt de også dette mangelfuldt. Hullet frøs stadig til, hvad der skaffede dem mangen en nederdrægtig times arbejde med at ise.

Hyttens ukendte bygmestre havde lavet en udbygning på bagsiden. Heri opbevaredes størstedelen af ekspeditionens

proviant. Der var føde nok til det tredobbelte antal mænd. Men det meste af det var af den slags, der bliver muskler og sener, men ikke kildrer ganen. Ganske vist var der mere end sukker nok til to almindelige mænd, men disse to var ikke stort andet end børn. De opdagede hurtigt, at en tyktflydende blanding af sukker og varmt vand smager godt, og de sølede deres pandekager og deres brød ind med den fede, hvide sirup. Dernæst gjorde de ødelæggende indhug på kaffe og te og især på de tørrede frugter. Den første strid, de havde, opstod over sukkerspørgsmålet. Og det er en meget alvorlig sag, når to mænd, der er fuldstændig afhængige af hinanden, begynder at blive uenige.

Weatherbee elskede at diskutere politik højlydt, mens Cuthfert, der helst ville have klippet sine kuponer og ladet samfundet gå sin egen skæve gang, enten lod emnet ligge eller ytrede sig i forbløffende fyndord. Men kontoristen var alt for dum til at sætte pris på den elegante form, han gav sine tanker, og dette, at han altid spildte sit krudt, irriterede Cuthfert. Han havde været vant til at blænde folk ved sit vid, og det voksede til en hel ulykke for ham denne mangel på en tilhørerkreds. Han følte det som en virkelig sorg og drog uvilkårligt sin tomhjernede kammerat til ansvar for det.

Ud over livets opholdelse havde de intet tilfælles – ikke et eneste berøringspunkt. Weatherbee var kontorist og havde ikke kendt til andet end at føre bøger hele sit liv. Cuthfert var universitetsuddannet, fuskede med pensel og palet og havde skrevet ikke så lidt. Den ene hørte til underklassen, men troede selv, han var en dannet mand, den anden var en dannet mand, som vidste, at han var det. Det kan heraf ses, at en mand godt

kan være dannet uden at eje det ringeste instinkt for oprigtigt kammeratskab. Kontoristen var lige så materialistisk som den anden var æstetisk, og hans kærlighedseventyr, som han udtværede vidt og bredt, og som hovedsagelig kun eksisterede i hans egen fantasi, virkede på den hyperfølsomme kandidat som giftige gasuddunstninger.

Han betragtede kontoristen som et smudsigt ukultiveret dyr, hvis plads var på møddingen hos svinene, og han sagde det til ham; og han fik til gengæld at vide, at han var en mælkebrødsfyr og en filister. Weatherbee kunne ikke have defineret ordet filister, men det svarede til hensigten, og det var det væsentligste.

Weatherbee sang falsk på hver tredje tone, og sang viser som "Boston-røveren" og "Den kønne Kahytsdreng" i timevis, mens Cuthfert græd af raseri, til han ikke kunne udholde det længere og flygtede ud i kulden. Men der var ingen redning. Den stærke frost var ikke til at udholde ret længe ad gangen, og i den lille overfyldte hytte sad de op og ned af hinanden. Den enes nærværelse virkede på den anden som en personlig fornærmelse, og de sank ned i en tvær tavshed, som blev mere og mere uudholdelig for hver dag der gik. Af og til kunne glimtet i et øje eller en læbes krummen forråde dem, skønt de bestræbte sig for at ignorere hinanden fuldstændig under de tavse perioder. Og en dyb undren over, hvorfor Gud egentlig havde skabt den anden, arbejdede sig frem hos hver af dem.

Da de kun havde lidt at bestille, blev tiden en utålelig byrde for dem. Dette gjorde dem naturligvis endnu mere dovne. De sank ned i en fysisk sløvhedstilstand, som det var dem umuligt at komme ud af, og som fik dem til at gøre oprør mod det

mindste arbejde. En morgen da det var Weatherbees tur til at lave den fælles frokost, rullede han sig ud af tæpperne og tændte først tranlampen og derpå ilden, mens kammeraten snorkede. Kedlerne var bundfrosne, og der var ingen vand i hytten til at vaske op med. Men det brød han sig ikke om. Mens han ventede på, at kedlerne skulle tø, skar han flæsket i skiver og gav sig i lag med det forhadte arbejde at bage brød. Cuthfert havde listigt med halvtlukkede øjenlåg været vidne til, hvad der foregik. Derefter opstod der en scene, under hvilken de inderligt forbandede hinanden og så blev de enige om, at hver skulle lave sin egen mad. En uge senere forsømte Cuthfert sin morgenopvask, men spiste ikke desto mindre velbehagelig den mad, han havde lavet. Weatherbee grinede ondskabsfuldt. Derefter forsvandt den dumme skik at vaske op fra dagsordenen. Efterhånden som sukkeret og andre små luksusartikler forsvandt, begyndte de at frygte for, at de ikke fik, hvad der tilkom dem, og for ikke at blive forfordelt, begyndte de at proppe sig. Lækkerierne tålte ikke dette kapæderi, og det gjorde mændene heller ikke. Af mangel på friske grønsager og bevægelse blev deres blod tykt og en modbydelig blodansamling viste sig pletvis under huden. Dog de ænsede ikke den advarsel, der lå i dette. Det næste var, at deres muskler og lemmer begyndte at svulme op, kødet blev sort, mens deres mund, gummer og læber blev gullige som fed fløde. I stedet for at komme hinanden nærmere i ulykken, frydede de sig over hvert tegn på, at skørbugen gik sin uhyggelige gang hos den anden. De mistede al sans for deres ydre og for den sags skyld også for almindelig sømmelighed. Hytten blev en svinesti, og ikke en eneste gang redte de sengene

eller lagde friske fyrrekviste på bunden. Og dog kunne de ikke blive i tæpperne så længe som de selv gerne ville, for frosten var ubønhørlig, og bålet slugte meget brændsel. Håret og skægget blev langt og forpjusket, mens deres klæder ville være blevet vraget med væmmelse af en kludesamler.

Men det brød de sig ikke om. De var syge, og der var ingen, der så dem, desuden gjorde det ondt at bevæge sig.

Til alt dette kom en ny plage – Nordlands-rædslen. Denne rædsel var barn af "den store kulde" og "den store stilhed" og var født i decembermånedens mørke, dengang solen for ramme alvor gled ned under den sydlige horisont. Den virkede forskelligt på dem efter deres forskellige naturer. Weatherbee faldt som et offer for overtroiske forestillinger og gjorde alt, hvad han kunne, for at vække de ånder, der sov i de glemte grave. Dette åndemaneri betog ham, og i hans drømme kom de til ham ude fra kulden og smygede sig ind i hans tæpper og fortalte ham om deres bekymringer og genvordigheder, mens de endnu levede. Han gøs tilbage for deres klamme berøring, når de nærmede sig ham og omspændte ham med deres frosne lemmer; og når de hviskede i hans ører om kommende begivenheder, så genlød hytten af hans forfærdede skrig. Cuthfert forstod det ikke – de talte ikke mere sammen – og når han blev vækket på den måde, greb han ufravigeligt efter sin revolver. Så sad han der oprejst i sengen og rystede over hele kroppen, med våbnet rettet imod den drømmende. Cuthfert troede, at manden var ved at blive gal, og begyndte at frygte for sit liv.

Hans egen sygdom antog en mindre bestemt form. Den hemmelighedsfulde bygmester, som havde opført hytten planke

for planke, havde anbragt en vindfløj på rygningen. Cuthfert lagde mærke til, at den altid pegede mod syd, og en dag blev han så irriteret over denne stædighed, at han drejede den mod øst. Han iagttog den ivrigt, men ikke et vindpust forandrede den. Så drejede han fløjen mod nord og svor på aldrig at røre den igen, førend vinden begyndte at blæse. Men luften forfærdede ham ved sit åndeagtige blikstille, og ofte stod han op midt om natten for at se, om fløjen havde drejet sig – blot ti grader ville have tilfredsstillet ham. Men nej, den hvilede oven over ham uforanderlig som skæbnen. Hans fantasi løb løbsk, og vindfløjen blev for ham en fetich. Undertiden fulgte han den vej, den pegede, tværs over de øde flader og fyldte rigtig til gavns sin sjæl med rædslen. Han dvælede ved det usete og det ukendte, indtil evighedens byrde syntes at ville knuse ham. Alt deroppe i Nordlandet havde denne overvældende virkning – manglen på liv og bevægelse, mørket, den uendelige ro over det rugende land, den spøgelsesagtige stilhed, som gjorde genlyden af hvert et hjerteslag til en helligbrøde, den højtidelige skov, som syntes at gemme noget forfærdeligt, uudsigeligt, noget som hverken ord eller tanke kunne omspænde.

Den verden, han så nylig havde forladt, med de travle folkeslag og de store foretagender, syntes ham meget fjern. Erindringerne trængte sig lejlighedsvis frem – erindringer om torve og gallerier og trængselsfyldte gader, om selskabsdragter og socialt samvær, om gode mænd og kære kvinder, han havde kendt – men det var dunkle erindringer om et liv, han havde levet for lange århundreder siden på en eller anden planet. Disse fantasier blev for ham virkeligheden. Når han stod under vindfløjen med øjnene rettet mod polarhimlen, kunne han ikke

overbevise sig selv om, at Sydlandet virkelig var til, at der i dette selvsamme øjeblik stod et drøn af liv og bevægelse dernede. Der var ikke noget Sydland til, ingen mænd født af kvinder, ingen given og tagen til ægte. Bag ved denne utydelige synskreds strakte der sig vældige tavshedsriger og bagved disse endnu vældigere. Der var ingen solskinslande fulde af blomsterduft. Sådanne ting var kun urgamle drømme fra paradis. Vestens sollande og det krydrede østen, det smilende Arkadien og de saliges velsignede ø. – Ha! ha! ha! Hans latter sprængte det tomme rum og forfærdede ham ved sin uvante lyd. Der var ingen sol. Dette var verdenen, død og kold og mørk og han var dens eneste beboer. Weatherbee? I sådanne øjeblikke talte Weatherbee ikke med. Han var Caliban, en skrækkelig ånd, der var lænket til ham i uendelige tider, en straf for en eller anden glemt forbrydelse.

Han levede med døden mellem de døde, trykket af følelsen af sin egen ubetydelighed, knuget under de slumrende tidsaldres ubevægelige tryk.

Den gigantiske natur forfærdede ham. Alting var her drevet ud i den yderste grad – alt undtagen ham selv – det fuldkomne ophør af vind og bevægelse, den snedækkede ørkens umålelige vidder, himlen, der stod så højt og tavsheden, der var så dyb. Den vindfløj – blot den dog ville bevæge sig. Gid der ville falde en tordenkile ned, eller skoven ville gå op i flammer. Gid himlene ville åbne sig, og der ville komme et dommedagsskrald – et eller andet! – et eller andet! Men nej, intet rørte sig. Stilheden trængte på, og Nordlands-rædslen lagde sine kolde fingre om hans hjerte.

Engang, som en anden Robinson Crusoe, stødte han ved kanten af floden på et spor – det svage spor af en kanin på den fine sneskorpe. Det var en åbenbaring. Der var liv i Nordlandet. Han ville følge det, stirre på det, ruge over det. Han glemte sine opsvulmede muskler, og stred sig gennem den dybe sne i en forventningens ekstase. Skoven slugte ham, og det korte middagstusmørke svandt, men han fortsatte sine efterforskninger, til den udtømte natur krævede sin ret og strakte ham hjælpeløs ud i sneen. Der lå han og stønnede, og forbandede sin tåbelighed og vidste nu, at sporet havde været et foster af hans fantasi, og sent den aften slæbte han sig ind i hytten på hænder og knæ med frosne kinder og underlige, følelsesløse fødder. Weatherbee grinede ondskabsfuldt, men tilbød ikke at hjælpe ham. Han stak nåle ind i sine tæer og tøede dem op ved ilden. En uge efter gik der betændelse i dem.

Men kontoristen havde sine egne sorger. De døde mænd kom nu hyppigere end før op af deres grave, og forlod ham sjældent, hvad enten han sov eller var vågen. Det blev til, at han ventede og frygtede deres komme og aldrig gik forbi deres dysser uden en gysen. En nat kom de til ham i hans søvn og trak ham ud til et eller andet, han skulle hjælpe dem med. I forvildet rædsel vågnede han mellem stenhobene og flygtede ude af sig selv ind i hytten. Men han havde ligget derude nogen tid, for hans fødder og kinder var frosne.

Undertiden blev han rasende over deres stadige nærværelse og dansede rundt i hytten og huggede i den tomme luft med en økse og knuste alt, hvad han kom i nærheden af. Under disse spøgelseskampe indhyllede Cuthfert sig i sine tæpper og fulgte den gale mand med en spændt revolver rede til at skyde ham

ned, hvis han kom for nær. Men engang da han var vågnet efter et af disse anfald, så kontoristen våbnet rettet imod sig. Hans mistanke blev vakt, og fra nu af levede også han i frygt for sit liv.

Fra nu af iagttog de hinanden nøje og gik i en stadig frygt, så snart de vendte ryggen til hinanden. Denne usikkerhed blev til en fiks idé, som beherskede dem, endog når de sov. På grund af denne gensidige frygt lod de efter tavs overenskomst tranlampen brænde hele natten og sørgede for at forsyne den rigeligt med olie, førend de gik til hvile. Den ringeste bevægelse fra den ene var tilstrækkelig til at vække den anden, og mangen en søvnløs nat mødtes deres stirrende blikke, mens deres fingre famlede under tæpperne ved aftrækkeren.

På grund af denne uafbrudte rædsel, den sjælsspænding de gik i og hærget af sygdommen mistede de al lighed med mennesker og kom til at se ud som jagede og fortvivlede vilde dyr. Deres kinder og næser var blevet sorte som følge af, at de havde været frosne. Tæerne var begyndt at falde af ved første og andet led. Hver bevægelse hidførte smerte, men ildstedet var umætteligt og tvang deres elendige legemer til at udholde utrolige lidelser. Dag ud og dag ind krævede ilden sin næring – et sandt skålpund kød – og de slæbte sig ind i skoven og huggede brænde liggende på deres knæ. Engang mens de kravlede rundt og søgte efter tørre grene, mødtes de i en tykning fra modsatte sider. Pludselig uden varsel stirrede to dødningehoveder på hinanden. Lidelserne havde i den grad forvandlet dem, at de ikke kunne genkende hinanden. De sprang op, skreg af rædsel, og styrtede bort på deres ødelagte

fødder, og da de faldt ved hyttens dør, reves og kradsedes de som djævle, indtil de opdagede deres fejltagelse.

Undertiden blev de sig selv igen, og i et af disse rolige øjeblikke havde de delt sukkeret, deres vigtigste kilde til nydelse, ligeligt imellem sig. De bevogtede deres respektive forråd med skinsyge blikke, for der var kun nogle få kopfulde tilbage, og de havde mistet al tillid til hinanden. Men en dag tog Cuthfert fejl. Næppe i stand til at bevæge sig, syg af smerte med svimlende hoved og blindede øjne krøb han ind i forrådskammeret med sukkerdåsen i hånden og forvekslede sin egen og Weatherbees sæk.

Det var et par dage ind i januar dette skete. Solen havde for nogen tid siden passeret sin laveste sydlige stilling og kastede, når den stod højest, prangende striber af gult lys på den nordlige himmel. Dagen efter at Cuthfert havde taget fejl af sukkerposerne, følte han sig bedre både på legeme og sjæl. Da middagstiden nærmede sig, og dagen blev lysere, slæbte han sig udenfor for at fryde sig over den svindende glød, der for ham var et pant på den kommende soltid. Også Weatherbee følte sig bedre og kravlede ud ved siden af ham. De satte sig til rette i sneen under den ubevægelige vindfløj og ventede.

Dødens stilhed herskede omkring dem. Når i andre himmelstrøg naturen således stilner hen, er der en understrøm af forventning, en forventning om den spæde stemme, der skal optage den afbrudte tråd. Således er det ikke i Nordlandet. De to mænd havde levet evigheder, syntes det dem, i denne uhyggelige stilhed. De kunne ikke erindre nogen sang fra fortiden. De kunne ikke fremmane nogen sang om fremtiden.

Denne overjordiske ro havde altid været der – evighedens tyste stilhed.

Deres øjne var rettet mod nord. Uset, bag ved deres ryg, bag ved de knejsende bjerge mod syd, gled solen hen imod zenit på en anden himmel end deres egen. Som eneste tilskuere til det mægtige panorama betragtede de det falske daggry, der langsomt voksede. Et svagt skær begyndte at gløde og atter dø hen. Så tiltog det i styrke og vekslede i rødgult, purpur og safrangult. Det blev så stærkt, at Cuthfert mente, at solen dog – ved et mirakel – måtte være der bagved – solen der stod op i nord! Pludselig uden varsel, uden overgang blev himlen fejet ren. Der var ikke en farvetone på himlen. Lyset var slukt for den dag. De trak vejret i et hulkende suk. Men se! Luften flimrede af glimtende rimfrostnåle, og der, mod nord, lå vindfløjen i ubestemte omrids på sneen. En skygge! En skygge! Det var nøjagtig middag. De drejede hurtigt deres ansigter mod syd. En gylden kant kiggede over bjergets sneskulder, smilede til dem et kort minut og dukkede så atter ned. Der var tårer i deres øjne, da de så hen på hinanden. En underlig blød stemning kom over dem. De følte sig uimodståeligt draget mod hinanden. Solen vendte tilbage. Den ville være hos dem igen i morgen og den næste dag og den næste igen. Og den ville blive hos dem længere og længere for hvert besøg, og den tid ville komme, da den ville ride hen over deres himmel dag og nat og aldrig en eneste gang synke under horisonten. Der ville ikke være nogen nat. Den islænkede vinter ville blive løst. Vinden ville blæse, og skovene give svar. Landet ville bade sig i det velsignede solskin og livet forny sig. Hånd i hånd ville de forlade dette frygtelige drømmeland og drage tilbage til hjemlandet. De famlede i

blinde efter hinanden, og deres hænder mødtes – deres stakkels lemlæstede og opsvulmede hænder. Men løftet var bestemt til ikke at skulle blive opfyldt. Nordlandet er Nordlandet, og menneskene lever deres inderste sjæleliv her efter sælsomme love, som andre mennesker, der ikke har rejst i disse fjerne lande, aldrig vil kunne forstå.

En time senere stillede Cuthfert en plade med brød ind i ovnen, og begyndte at spekulere over, hvad lægerne vel kunne gøre ved hans fødder, når han var vendt tilbage. Hjemmet syntes ikke nu at være så forfærdelig langt borte. Weatherbee rumsterede i forrådskammeret. Pludselig udstødte han en strøm af eder, som derpå standsede med forfærdende pludselighed. Den anden mand havde stjålet af hans sukker. Alligevel kunne det være gået anderledes, hvis ikke de to døde mænd var kommet frem under stenene og havde fyldt hans strube med rasende trusler. De førte ham ganske sagte fra forrådskammeret, som han glemte at lukke. Nu skulle det ske. Det, som de havde hvisket til ham i hans drømme, det skulle nu fuldbyrdes. De ledte ham sagte, ganske sagte til vedstablen, de lagde øksen i hans hænder. Så hjalp de ham med at skyde hyttens dør op, og han var vis på, at de lukkede den efter ham – i det mindste hørte han den smælde og klinken falde hårdt til. Og han vidste, at de ventede lige neden for, ventede på, at han skulle gøre sit stykke arbejde.

"Carter. Så hør dog, mand!"

Percy Cuthfert blev forfærdet over udtrykket i kontoristens ansigt, og han skyndte sig at få bordet mellem dem.

Carter Weatherbee fulgte efter uden at skynde sig og uden at forivre sig. Der var hverken medlidenhed eller lidenskab i hans

ansigt, snarere det stilfærdige, målbevidste udtryk som hos én, der har et bestemt arbejde at udrette og metodisk går i gang med det.

"Hvad er der dog på færde?"

Kontoristen smuttede tilbage og afskar den anden tilbagetoget til døren men sagde ikke et ord.

"Men så hør dog, Carter. Lad os tale om det. Vær nu god."

Magisteren tænkte sig hurtigt om, og udførte så en lynsnar flankemanøvre i retning af sengen, hvor hans Smith & Wesson lå. Med øjnene rettet på den gale rullede han sig baglæns om på køjen samtidig med, at han greb revolveren.

"Carter!"

Skuddet glimtede lige i ansigtet på Weatherbee, men han svingede sit våben og sprang fremad. Øksen bed dybt i ved den nederste del af rygraden, og Percy Cuthfert mærkede al følelse i underkroppen forsvinde. Så faldt kontoristen tungt hen over ham og famlede ved hans strube med de svækkede fingre. Øksens skarpe bid havde fået Cuthfert til at tabe revolveren, og mens han snappede efter vejret, famlede han efter den mellem tæpperne. Så fik han en tanke. Han greb efter kontoristens skedekniv, og så tog de det sidste tag.

Percy Cuthfert følte sine kræfter svinde. Den nederste del af hans legeme var ubrugelig. Weatherbees døde vægt knuste ham – knuste ham og holdt ham fast som en bjørn under en fælde. Hytten fyldtes af en velkendt lugt, og han vidste, at brødet brændte på. Men hvad gjorde det? Han ville aldrig få brug for det. Og der var seks kopper sukker i sækken – havde han vidst dette her, havde han ikke sparet sådan på det. Mon vindfløjen nogensinde ville bevæge sig? Måske drejede den sig netop i

dette øjeblik. Hvorfor ikke? Havde han ikke set solen i dag? Han ville rejse sig og se efter. Nej, han kunne ikke røre sig. Han havde ikke tænkt sig, at kontoristen var så tung.

Hvor hurtigt hytten blev kold! Ilden måtte være gået ud. Kulden trængte ind. Det måtte være under frysepunktet allerede, og der var allerede rim i indersiden af døren. Han kunne vel ikke se det, men tidligere erfaringer satte ham i stand til at måle dens fremskridt efter temperaturen i hytten. Nu måtte det nederste hængsel være hvidt. Ville beretningen om dette mon nogensinde nå hjemmet? Hvordan ville vennerne tage det? De ville vel læse om det ved kaffen og tale om det i klubberne. Han kunne tydeligt se dem. "Stakkels gamle Cuthfert," mumlede de, "han var alligevel en flink fyr." Han smilede ved deres lovtaler og gik videre for at finde et russisk bad. Der var den samme trængsel på gaderne. Sært at de ikke lagde mærke til hans elsdyrskinds-mokkasiner og hullede sokker. Han ville tage en droske. Og efter badet ville det ikke være så galt at blive barberet. Nej, først ville han spise. Steg og kartofler og grøntsager – dejlig friske! Og hvad var det? Spandevis af honning, strømmende flydende rav! Men hvorfor så meget? Ha, ha! Han kunne aldrig spise det alt sammen. Støvlerne pudset? Jo vist, hvorfor ikke? Han satte foden på blokken. Støvlepudseren så nysgerrigt op på ham, så huskede han på elsdyrskinds-mokkasinerne og skyndte sig bort.

Sandsynligvis var nu det øverste hængsel dækket. Mellem lægterne i taget, der var stoppet ud med mos begyndte istapperne at trænge ind. Hvor det gik langsomt. Der kom en til, og der nok en. To – tre – fire. Nu kom de så hurtigt, så han

ikke kunne tælle dem. Nu kom der to på en gang. Der kom en tredje til. Så, nu var der ikke plads til flere.

Nå, selskab havde han da. Hvis Gabriel nogensinde brød Nordlandets stilhed, så ville de stå sammen, hånd i hånd foran den store hvide trone. Og Gud ville dømme dem imellem. Gud ville dømme dem imellem.

Tys! Vindfløjen snurrede dog vist rundt. Nej, det var blot summen i hans ører. Det var det hele, blot lidt summen. Rimen måtte nu have nået klinken.

Så lukkede Percy Cuthfert øjnene og gled ud i mørket.

På langfart

"Kom det i."

"Jamen hør nu Kid, bli'r det ikke for stærkt? Whisky og cognac er galt nok, men når der så kommer brændevin og peber og – –"

"Kom det i, siger jeg. Hvem er det for resten, der laver denne her punch?" Og Malemute Kid smilede velvilligt gennem dampene. "Når du har været i dette land så længe som jeg, min søn, og levet af kaninspor og laksemaver, så vil du lære, at det kun er jul en gang om året. Og en jul uden punch det er lige så galt som at grave en skakt uden at stive den af."

"Hold endelig fast på det," sagde Store Jim Belden bifaldende.

Han var kommet ned fra sin grube ved Mazy May for at holde jul. De vidste alle, at han de to sidste måneder havde levet udelukkende af elsdyrkød.

"I har vel ikke glemt det puds, vi spillede tananerne, hva'?"

"Det skulle jeg tro, vi ikke har. Ja gutter, det ville ha' frydet jeres hjerter at se hele stammen pladask fuld – og det hele skyldtes blot en dejlig blanding af sukker og surdej, der gærede. Det var før din tid," sagde Malemute Kid og vendte sig til Stanley Prince, en ung minearbejder, der havde været der to år.

"Ingen hvide kvinder i landet dengang og Mason ville giftes. Ruths fader var tananernes høvding og gjorde indvendinger, ligesom de øvrige af stammen. Nå, jeg ofrede så mit sidste pund sukker. Det var det nydeligste stykke arbejde af den slags, jeg nogensinde har præsteret. I skulle bare have set da de forfulgte os, ned ad floden og tværs over odden."

"Men squawen?" spurgte Louis Savoy, den høje fransk-canadier interesseret.

Han havde hørt tale om denne fortvivlede streg, da han var i Forty Mile den foregående vinter.

Så fortalte Malemute Kid, der var en født fortæller, den usminkede sandhed om dette Nordlandets bruderov.

Mere end én barsk eventyrer følte sit hjerte snøres sammen, og fik ubestemte længsler efter hjemmets solrigere græsgange, hvor livet lovede mere end en gold kamp med kulde og død.

"Vi nåede Yukon lige ved det første isbrud, og stammen var kun et kvarter efter os. Men det frelste os, for det næste isbrud lagde vandet mellem dem og os, og da de endelig nåede Nuklukyeto, så var vi alle sammen parate til at tage imod dem. Og hvad vielsen angår, så spørg fader Roubeau her, han udførte ceremonien."

Jesuitten tog piben ud af munden, men kunne kun tilkendegive sin tilfredshed ved at smile faderligt, mens protestanter og katolikker kraftigt applauderede.

"*Par Dieu!*" udbrød Louis Savoy, der lod til at være stærkt optaget af den romantiske beretning. "*La petite squaw; mon Mason brave. Par Dieu!*"

Og så mens de første tinbægre fyldt med punch gik rundt, sprang Bettles, den altid tørstige op, og istemte sin yndlingsdrikkesang:

Først præstekjolebærerne
så søndagsskolelærerne,
de drikker alle tæt af sassafrastræets rod;
men hvis jeg ej har dårlig lugt,
så er det den forbudne frugt,
og det er derfor, at den er så god.

"Og det er derfor, at den er så god!" brølede bacchanterne i kor.

Malemute Kids frygtelige brygsammen gjorde sit arbejde prompte. Mændene fra lejrene og de store vidder åbnede sig under dens varmende indflydelse, og spøg og latter og sang og fortællinger om en svunden tid lød rundt om bordet. Fremmede mænd, blæst sammen fra et dusin lande, drak hinandens skål. Der var englænderen Prince, som holdt tale for "onkel Sam, den nye verdens fremmeligste barn," yankee'en Bettles, som drak "dronningens skål, Gud velsigne hende," og Savoy og Meyers, den tyske handelsmand, som stødte deres glas sammen til ære for Elsass og Lothringen.

Så rejste Malemute Kid sig med bægeret i hånden og så hen på det fedtede papirsvindue, hvor rimen sad tre tommer tyk.

"Skål for manden der er på langfart i nat! Gid hans proviant må strække til, hans hunde holde sig friske, hans tændstikker aldrig blive våde!"

Krak! Krak! – De hørte den velkendte lyd af hundepisken, hundenes hylende tuden og en slædes skuren, da den standsede uden for hytten. Samtalen stilnede af, mens man ventede på, hvad der ville komme.

"Det er en af den gamle skole, han sørger først for hundene og så for sig selv," hviskede Malemute Kid, mens de lyttede til de

snappende smæld af kæberne og den ulveagtige snerren og smertehyl, som for deres øvede øren fortalte, at den fremmede var i færd med at drive deres hunde tilbage, mens han fodrede sine egne.

Så lød den banken, de havde ventet på, skarpt og tillidsfuldt, og den fremmede trådte ind. Blændet af lyset tøvede han et øjeblik ved døren og gav dem alle lejlighed til at anstille en nøjere undersøgelse. Det var en mærkelig skikkelse og meget malerisk i sin polardragt af uld og pelsværk. Seks fod og to eller tre tommer i højden med tilsvarende skulderbredde og brystkassevidde. Hans glatragede ansigt havde på grund af kulden antaget en lyserød farve, de lange øjenvipper var hvide af rim, og ørelapperne og nakkebeskytteren på den store ulveskindshue hang løse, så han lignede selve kong Frost, der trådte ind fra natten derudenfor. Uden om hans mackinaw-jakke sad et perlesyet bælte, hvori der stak to store Colt-revolvere og en jagtkniv, mens han foruden den uundgåelige hundepisk bar en røgfri riffel af sværeste kaliber og nyeste model. Da han trådte frem, kunne de se, at han var stærkt medtaget, skønt hans gang var fast og elastisk.

En forlegen stilhed var opstået, men hans hjertelige: "Glædelig jul, folkens!" bragte straks stemningen til veje igen, og i næste øjeblik havde han og Malemute Kid grebet hinandens hænder. Skønt de aldrig havde truffet hinanden, havde de hørt om hinanden. Han blev budt hjertelig velkommen og bænket ved et bæger punch, inden han kunne få lejlighed til at fortælle sit ærinde.

"Hvor længe er det, siden en kurveslæde med tre mand og otte hunde er kommet her forbi?" spurgte han.

"Godt og vel to dage siden. Er du ude efter dem?"

"Ja, det er mit spand. De løb væk med dem lige for næsen af mig, de slyngler. Jeg har halet to dage ind på dem allerede – tænker jeg hugger dem i næste omgang."

"Så slår de vel gnister, hva'?" spurgte Belden for at holde samtalen vedlige, for Malemute Kid havde allerede kaffekanden på og var travlt beskæftiget med at stege flæsk. Den fremmede klappede betydningsfuldt på sine revolvere.

"Når tog du fra Dawson?"

"Klokken tolv."

"Forrige nat, selvfølgelig?"

"I dag."

Der gik en mumlen af forbavselse ned langs rækken af mænd. Og det var med god grund, for det var netop midnat nu, og fem og halvfjerds kvartmil ufremkommelig vej på floden i løbet af tolv timer var noget næsten uhørt.

Samtalen begyndte imidlertid at dreje sig om almindelige ting og kom til at dreje sig om barndomsminderne. Mens den fremmede spiste den tarvelige kost studerede Malemute Kid opmærksomt hans ansigt. Han kom hurtigt til det resultat, at det var smukt, ærligt og åbent og at han godt kunne lide det. Det var endnu ungdommeligt, men farer og besværligheder havde gjort trækkene skarpe. Skønt de blå øjne var venlige, når han talte med nogen og milde, når ansigtet var helt i ro, var der noget i dem, der mindede om den hårde stålglans, der ville vise sig, når det gjaldt om at handle, og navnlig, når det gjaldt om at tage det op med overmagten. Den svære underkæbe og firkantede hage tydede på barsk stædighed og ubetvingelighed. Men trods alt det, der karakteriserede løvenaturen, var der

tillige en vis blidhed, en antydning af noget kvindeligt, der vidnede om, at han havde et følsomt sind.

"Sådan blev altså jeg og min gamle splejset sammen," sagde Belden, idet han afsluttede den spændende beretning om sin frierfærd. "'Her er vi, papa,' siger hun så. 'Jeg vil se jer hængt,' siger han og derpå til mig: 'Jim, se og skrub af med samt dine pjalter. Jeg vil ha' en ordentlig humpel af de fyrre acres jord pløjet før middag.' Og så vender han sig til hende og siger: 'Og du, Sal, pil af til dine gryder,' og så li'esom snøftede han og kyssede hende. Og jeg var glad, kan I tro – men han ser det jo og så råber han: 'Nåda Jim!' og så fik jeg jo benene på nakken og ud i laden."

"Småfolk, der venter dig, dernede i Staterne?" spurgte den fremmede.

"Nej; Sal døde, inden der kom nogen. Derfor er jeg her."

Belden begyndte tankefuld at tænde piben, som slet ikke var gået ud, og klarede så op med et: "Og du, fremmede – gift mand?"

I stedet for at svare åbnede han sit ur, løste det fra remmen, der tjente til urkæde og rakte den anden det. Belden pirrede op i tranlampen og betragtede kritisk urkassens inderside og udstødte sagte en beundrende ed og rakte den til Louis Savoy. Med talrige: "Min salighed" overrakte denne endelig uret til Prince, og man så, at hans hænder skælvede, og hans øjne fik et mærkeligt blidt udtryk. Og således gik det fra den ene barkede hånd til den anden – dette malede fotografi af en kvinde, der netop var af den blide type, som sådanne mænd helst tænker på, med et lille barn ved brystet. De, som endnu ikke havde set vidunderet, var bristefærdige af nysgerrighed; de, som allerede

havde set det, var tavse og tankefulde. De kunne møde hungerens angreb, skørbugens rædsler og den pludselige død på land og vand; men det malede billede af en ukendt kvinde med hendes barn forvandlede dem alle til kvinder og børn.

"Jeg har aldrig set den lille – det er en dreng, skriver hun, og to år gammel," sagde den fremmede, da han fik skatten tilbage. Et tøvende øjeblik betragtede han det, lukkede så hurtigt kassen og vendte sig bort, men ikke hurtigt nok til at skjule den frembrydende gråd.

Malemute Kid førte ham til en køje og sagde, at han skulle lægge sig.

"Kald på mig klokken fire præcis, men svigt mig nu ikke," var hans sidste ord og et øjeblik senere åndede han tungt i en udmattelsens søvn.

"Det er min sandten en tapper fyr," sagde Prince. "Tre timers søvn efter 75 kvartmil med hunde, og så på sporet igen. Hvem er han, Kid?"

"Jack Westondale. Det er nu tredje år, han forsøger sin lykke her, og endnu har han ikke vundet andet end lov for at være en arbejdshest, og så for resten har han haft en lang række af uheld. Jeg kender ham ikke selv, men Sitka Charley har fortalt mig om ham."

"Det er hårdt, at en mand med en så sød kone skal tilbringe sine år i dette gudsforladte hul, hvor hvert år er det samme som to andetsteds i verden."

"Det der er i vejen med ham er simpelthen, at han er for rask på det og tillige for stædig. Han har to gange sat alt på ét kort og har tabt begge gangene."

Samtalen blev afbrudt af Bettles, der lavede postyr, for den bløde stemning havde begyndt at tabe sig. Og snart glemte man de lange år med den ensformige kost og det trælsomme slid og hengav sig til en larmende munterhed. Alene Malemute Kid syntes ikke at kunne blive revet med. Han så ængsteligt på sit ur gang efter gang. Omsider tog han vanterne og sin bæverskindshue på, forlod kahytten og begyndte at rumstere om i forrådskammeret.

Han kunne heller ikke vente til den fastsatte tid, for han vækkede sin gæst et kvarter for tidligt. Den unge kæmpe var blevet slemt stiv, og det var nødvendig at gnide ham kraftigt for at bringe ham på benene. Han vaklede med besvær ud af hytten og fandt sine hunde forspændt, og alt rede til afmarch. Selskabet ønskede held og lykke og at jagten måtte blive kort, mens fader Roubeau gav ham en hastig velsignelse og derefter fik de andre til at gå ind i hytten igen. Der var intet sårende i hans hastværk, for det er ikke heldigt at udsætte sig for 74 °F. under frysepunktet med ubeskyttede hænder og ører.

Malemute Kid ledsagede ham ud på hovedsporet, og der greb han hjerteligt hans hånd og gav ham gode råd.

"Du vil finde hundrede pund lakseæg på slæden," sagde han. "Hundene går lige så langt på det som på hundrede og halvtreds pund fisk, og du kan ikke få hundefoder i Pelly, som du måske ventede."

Den fremmede fo'r sammen, og hans øjne glimtede, men han afbrød ham ikke.

"Du kan ikke få et gram føde til mand eller hund, førend du når Five Fingers, og det er stive to hundrede kvartmil. Pas på

vågerne på Thirty Mile-floden og sørg for at skære genvej oven for Le Barge."

"Hvor ved du det fra? Det kan da ikke være løbet forud for mig allerede?"

"Jeg ved det heller ikke, og jeg bryder mig ikke om at vide det. Men du har aldrig ejet det spand, du jager efter. Sitka Charley solgte det til dem sidste forår. Men han sagde engang, at du stod mål med mig, og jeg tror ham. Jeg har set dit ansigt, og jeg synes om det og jeg har set – nå for Satan, se at nå det salte vand og kom til din kone og –"

Her trak Kid handsken af, og rakte sin pengepose frem.

"Nej, jeg behøver den ikke," og tårerne frøs på hans kinder, da han krampagtigt greb Malemute Kids hånd.

"Spar nu ikke på hundene. Skær dem løs fra koblet, så såre de sakker agter ud, og køb nye, hvad du end skal give for dem. Du kan få dem i Five Fingers, Little Salmon og Hootalinqua. Og tag dig i agt for våde fødder," var hans sidste råd.

Knap femten minutter efter forkyndte bjældeklang, at der kom nye fremmede. Døren åbnedes og en bereden politimand fra Nordvest-territoriet trådte ind, fulgt af to halvblods hundekuske. Ligesom Westondale var de svært bevæbnede og viste tegn på udmattelse. De halvblods var vante til turen og fejlede intet særligt, men den unge politimand var slemt udkørt; hans races stædige hårdnakkethed holdt ham dog oppe og ville gøre det, til han segnede.

"Hvornår kørte Westondale?" spurgte han, "for han gjorde jo ophold her, ikke sandt?"

Det var et overflødigt spørgsmål, for sporene gav alt for tydeligt svar.

Malemute Kid havde fanget Beldens blik, og denne, der opfattede vinket, svarede undvigende: "Det er allerede nogen tid siden."

"Hør nu mand, sig nu sandheden," sagde politimanden advarende.

"De vil nok meget gerne ha' fingre i ham. Har han måske været krakilsk dernede i Dawson?"

"Han plyndrede Harry McFarland for fyrre tusinde, fik dem omsat i P. C. Banken for en check på Seattle; og hvem skal standse udbetalingen, hvis vi ikke indhenter ham? Hvornår kørte han?"

Ikke et blik røbede spændingen, for Malemute Kid havde givet eksemplet, og den unge politimand mødte derfor ubevægelige ansigter på alle kanter.

Han trådte rask hen imod Prince og stillede sit spørgsmål til ham, og skønt det krøb i denne, da han så ind i sin landsmands åbne alvorlige ansigt, fortalte han dog noget ganske uvæsentligt om vejenes tilstand.

Så følte han sig for hos fader Roubeau, der ikke kunne lyve.

"For et kvarter siden," svarede præsten; "men han havde fået fire timers hvile for sig og hundene."

"Femten minutters forspring, og udhvilet. Store Gud!"

Den stakkels fyr vaklede tilbage, halvt besvimet af udmattelse og skuffelse, idet han mumlede noget om en ti timers kørsel fra Dawson, og at hundene var færdige.

Malemute tvang ham til at drikke et glas punch. Så vendte han sig mod døren og befalede hundekuskene at følge med. Men varmen og udsigten til hvile var alt for fristende, og de

gjorde kraftige indvendinger. Kid forstod deres franske "patois" og fulgte ængsteligt samtalen imellem dem.

De svor på, at hundene var færdige, at Siwash og Babette måtte skydes, inden den første kvartmil var tilbagelagt, og at de øvrige var næsten lige så langt nede, og at det ville være det bedste for alle parter at hvile sig.

"Lån mig fem hunde?" bad den fremmede, idet han vendte sig til Malemute Kid.

Men Kid rystede på hovedet

"Jeg vil skrive en check på kaptajn Constantine på fem tusinde – her er mine papirer – jeg har fuldmagt til at trække efter forgodtbefindende."

Det samme tavse afslag.

"Så fordrer jeg dem i dronningens navn."

Kid smilede vantro, idet han kastede et blik på sit velforsynede arsenal, og englænderen, der indså sin afmagt, vendte sig om for at gå, men da hundekuskene stadig gjorde indvendinger, fo'r han rasende op imod dem og kaldte dem kvindfolk og køtere. Den ældre halvblods mørke ansigt blev blodrødt af vrede, og han rettede sig op og lovede i kraftige vendinger, at han nok skulle blive ved, indtil føreren var ked af det, og så skulle det være ham en speciel fornøjelse at sætte ham af i sneen.

Den unge politimand gik med opbydelsen af hele sin energi hen til døren uden at vakle, idet han gav sig udseende af at være i besiddelse af en kraft, som han slet ikke havde. Men de så det alle og forstod at vurdere denne stolte anspændelse. De trækninger af smerte, der gik hen over hans ansigt, kunne han heller ikke helt skjule.

Dækkede med rim lå hundene sammenrullede i sneen, og det var næsten umuligt at få dem på benene. De stakkels dyr hylede under den hvinende snert. Kuskene var rasende og blodlystne. De kunne heller ikke få slæden løs og komme af sted, førend Babette, førerhunden, var skåret løs fra koblet.

"En skiden slyngel og en løgner!" – "Gid ulykken må ramme ham." – "En tyveknægt!" – "Værre end en indianer!" Det var tydeligt, at de var vrede – for det første over den måde, de var blevet ført bag lyset på – dernæst på den krænkede Nordlands-morals vegne. Her var ærlighed en mands vigtigste dyd.

"Og vi har hjulpet det æsel, efter at vi havde fået at vide, hvad han havde gjort."

Alles øjne vendte sig anklagende mod Malemute Kid, som rejste sig fra den krog, hvor han havde gjort det bekvemt for Babette, hvorpå han i tavshed tømte bollen til en sidste omgang.

"Det er en kold nat, gutter – en bitterlig kold nat," – begyndte han sit forsvar, sagen noget uvedkommende. "I har alle været på langfart og ved, hvad det betyder. Spark ikke til en hund, når den er færdig. I har kun set den ene side af sagen. En hæderligere mand end Jack Westondale har aldrig spist af samme gryde som I eller jeg. I fjor forår gav han alle sine sparepenge, fyrre tusinde, til Joe Castrell, for at han skulle købe land af regeringen til ham. I dag ville han have været millionær. Men mens han blev tilbage i Circle City for at pleje en kammerat, der havde skørbug, hvad gør så Castrell? Går til McFarland og taber, alle pengene. Næste dag lå han død i sneen. Og stakkels Jack, der havde lagt planer om at rejse hjem den

vinter til sin kone og den dreng, som han aldrig havde set! I lægger mærke til, at han tog nøjagtig, hvad hans kompagnon tabte – fyrre tusinde. Nå, nu er han væk, og hvad vil I så gøre ved det?"

Kid så sig om i kredsen, bemærkede, at deres ansigter blev mildere og løftede så sit bæger.

"Og nu en skål for manden, der er på langfart. Gid hans proviant må strække til, hans hunde holde sig friske, hans tændstikker aldrig blive våde. Gud være med ham og skænke ham held og –"

"Ned med det beredne politi!" råbte Bettles, mens bægrene knustes.

Præstens forret

Dette er historien om en mand, som ikke forstod at sætte pris på sin kone; fremdeles om en kvinde, som viste ham en alt for stor ære, da hun gav ham sig selv og sin lykke. I forbigående angår den en jesuiterpræst, der, efter hvad man vidste, aldrig havde fortalt en løgn. Han hørte på det nøjeste til i Yukon-landet, mens de to andres tilstedeværelse var ganske tilfældig. De var blot et par af de mange omflakkende eksistenser, der driver med på guldstrømmens bølge eller følger efter den.

Edwin Bentham og Grace Bentham var to sådanne tilfældigt omflakkende væsner, og de var da også kommet bagefter, for Klondyke-strømmen fra –97 havde for længst væltet sig ned ad den store flod og afsat den forhungrede by Dawson. Dengang da Yukon lukkede forretningen og gik til ro under et tre fod tykt istæppe, befandt det omflakkende par sig ved Five Fingers-faldene, mens guldbyen endnu var mange dagsrejser mod nord.

Ikke få stykker kvæg var blevet slagtet på dette sted i løbet af foråret, og affaldet dannede en temmelig stor dynge. Edwin Bentham og hans kones tre medrejsende betragtede dette oplag, regnede lidt i hovedet, fik en anelse om, at der lå en guldmine her og bestemte sig så til at blive. Hele vinteren igennem solgte de ben og frosne huder til udsultede hundespand. Det var en beskeden pris, de forlangte, en dollar pundet usorteret. Seks måneder senere, da solen vendte tilbage og Yukon vågnede, spændte de deres tunge pengebælter om sig og rejste tilbage til Sydlandet hvor de endnu lever og lyver drabeligt om det Klondyke, de aldrig har set

Men Edwin Bentham. – Han var en lad fyr, og havde han ikke haft en kone, ville han med glæde have sluttet sig til hundeædespekulanterne. Men hun prikkede til hans forfængelighed, fortalte ham, hvor stor og stærk han var, hvordan en sådan mand, som han var, ville overvinde alle hindringer og med glans hjemføre det gyldne skind. Altså bed han tænderne sammen, solgte sin andel i benene og huderne for en slæde og en hund og vendte sine snesko imod nord. Det er overflødigt at bemærke, at Grace Benthams snesko aldrig lod hans spor blive kolde. Tværtimod, førend deres trængsler havde varet i tre dage, var det manden, som sakkede agterud, og kvinden, som banede vej i fortroppen. Naturligvis, hvis de mødte nogen, blev slagordenen øjeblikkelig ændret. Således gik det til, at hans mandighed ikke blev underkastet tvivl af dem, der som spøgelser gik forbi i ensomheden. Der gives den slags mænd her i verden.

Hvorledes en mand og en kvinde af den støbning egentlig havde fundet hinanden er uden betydning for denne fortælling. Det er den slags ting, vi alle kender, og de, som gransker for nøje, kan let miste den skønne tro på den guddommelige hensigtsmæssighed.

Edwin Bentham var en dreng, der ved en fejltagelse havde fået en mands krop – en dreng, som med fornøjelse kunne rive vingerne af en sommerfugl eller krybe sammen i sindssvag rædsel for en spinkel energisk fyr, halvt så stor som ham selv. Han var et egenkærligt, forkælet barn i voksen størrelse og med en fernis af kultur og former, der lige akkurat bevarede skinnet. Ja, det er sagen, han var et klubmenneske og et selskabsmenneske – af den slags, der pryder salonerne, og som

siger ligegyldige ting med en udfoldelse af ynde og betydningsfuldhed, der er ubeskrivelig; en af den slags, der praler tykt og græder over ondt i tænderne; en af dem, der gør en kvindes liv til et værre helvede end den mest samvittighedsløse libertiner, der nogensinde har græsset på forbudte græsgange. Vi støder på dem hver dag, disse mennesker, men vi ser dem sjældent, som de egentlig er. Næst efter at gifte sig med dem er den bedste måde at få det at vide på, at spise af samme fad og krybe under samme tæppe med dem i – skal vi sige en uge – længere tid behøves ikke.

At se til var Grace Bentham en spæd, pigeagtig skikkelse; for dem, der kendte hende, var hun en sjæl, over for hvilken ens egen personlighed ligesom skrumpede ind, men som alligevel havde bevaret alt det evigt kvindeliges charme. Sådan var den kvinde, der drev sin mand frem og fik ham til at indlade sig på Nordlands-farten, som banede vej for ham, når ingen så det, og som græd i stilhed over sit svage kvindelegeme.

Således drog da dette besynderlige par ned til Fort Selkirk og derefter gennem firs kvarte mil trøstesløs udørken til Stuart River. Og da det korte dagslys forlod dem, og manden lagde sig ned i sneen og flæbede, så var det kvinden, der bandt ham fast på slæden, bed tænderne sammen af smerte i de forpinte lemmer og hjalp hunden med at slæbe ham til Malemute Kids hytte. Malemute Kid var ikke hjemme, men Meyers, den tyske handelsmand, stegte store elsdyrbøffer og redte en seng af friske fyrregrene.

Lake, Langham og Parker havde uhyre travlt, hvad der jo heller ikke var så sært.

"Å Sandy! Hvis du kan kende en røget makrel fra et stykke fedtebrød, tag så og hjælp mig, hva'!"

Denne opfordring lød ud fra forrådskammeret, hvor Langham tumlede med adskillige fjerdinger frossent elsdyrkød.

"Rør dig ikke fra den gryde!" kommanderede Parker.

"Hør Sandy, vær nu rar og stik ned i Missouri-lejren og lån lidt kanel," bad Lake.

"Så til H... Hvad i alverden –" – men rumsteringen med kasser og elsdyrskøller i forrådskammeret afbrød brat denne forhandling.

"Gå nu, Sandy, du kan jo være tilbage på fem minutter." –

"Lad ham være," afbrød Parker. "Hvordan skal jeg kunne blande biskuitten, når der ikke er ryddet af bordet?"

Sandy stod usikker, til det pludselig slog ham, at han jo dog var Langhams "mand". Så smed han med en undskyldning den fedtede karklud og skyndte sig at hjælpe sin herre.

Disse lovende sønner af velhavende forældre var kommet til Nordlandet for at plukke laurbær, med mange penge og hver sin "mand". Til held for deres sindstilstand var de to andre mænd oppe ad den "hvide flod" for at søge efter et kvartsleje, der gik sagn om. Således gik det til, at Sandy måtte skjule sit stille grin for tre livsfriske strenge herrer, som hver havde sine udprægede ideer på kogekunstens område. To gange den morgen havde barometret i lejren stået på jordskælv, og det var kun blevet afværget ved umådelige indrømmelser fra den ene eller den anden kogekunstner. Men endelig var deres fælles værk, en virkelig lækker middag, blevet færdig. Så satte de sig ned og spillede en tremands seksogtres, for at afværge enhver grund til

fremtidige stridigheder. Den, der vandt, fik ret til at drage ud på en yderst vigtig ekspedition.

Loddet traf Parker, som redte sig med skilning i midten, tog sine vanter og sin bjørneskindshue på og gik over til Malemute Kids hytte. Da han vendte tilbage, var det i selskab med Grace Bentham og Malemute Kid. Den første var meget ked af, at hendes mand ikke kunne nyde godt af deres gæstfrihed, for han var draget af sted for at se på Henderson Creek-minerne. Den sidste var endnu en smule stiv efter at have trådt sti ned ad Stuart River. Meyers var blevet indbudt, men havde svaret nej, grundet på, at han var ivrigt optaget af et forsøg på at bage brød af hyben.

Nå, manden kunne de undvære, men kvinden – ja, de havde ikke set en kvinde hele vinteren, og hendes tilstedeværelse betød en ny æra i deres liv. De var universitetsdannede folk og gentlemen, disse tre unge mennesker, og de higede efter alt det, som så længe havde været dem nægtet. Måske Grace Bentham led af en lignende hunger, i alt fald betød det meget for hende, denne første lyse time efter så mange mørke uger.

Men den vidunderlige forret, hvis tilstedeværelse skyldtes den nærliggende sø, var næppe sat på bordet, før der blev banket kraftigt på døren.

"Åh, nej da! Vil De ikke træde indenfor, mr. Bentham?" sagde Parker, som gik hen for at se, hvem det vel kunne være.

"Er min kone her?" svarede den værdige ægtemand barsk.

"Ih, ja. Vi lagde besked hos mr. Meyers."

Parker kurrede i de blideste toner, men undrede sig i sit stille sind over, hvad Djævelen meningen var med det hele.

"Vil De ikke komme indenfor. Vi ventede Dem hvert øjeblik og reserverede Dem en plads. Og første ret er lige kommet på bordet."

"Kom indenfor, kære Edwin," kvidrede Grace Bentham fra sin plads ved bordet.

Parker trådte selvfølgelig til side.

"Jeg spørger efter min kone," gentog Bentham hæst og tonen smagte ubehageligt af ejendomsret. Parker gispede. Han var lige på nippet til at drive næven ind i synet på den ubehøvlede gæst, men styrede sig dog med noget besvær. Alle havde rejst sig. Lake tabte fatningen og greb sig selv i lige at skulle til at sige:

"*Skal* De virkelig gå?"

Og så begyndte opbruddet.

"Det var så pænt af Dem." – "Forfærdelig kede af det" – "Og mange tusind tak." – "Rar tur til Dawson" osv.

På denne måde blev lammet hjulpen i jaketten og ført til slagtebænken. Så smældede døren i, og de stirrede vemodigt på det forladte bord.

"Fordømt!" Langham led endnu under sin første opdragelse, og hans eder var derfor uden eftertryk og meget ensformige. "Fordømt!" gentog han med en vag følelse af, at det ikke slog til, men forgæves kæmpende for at finde et mere mandigt udtryk.

Det er en dygtig kvinde, som kan dække en uduelig mands mange svagheder, afstive hans vaklende natur ved sin egen ubetvingelige vilje, indgyde ham sin ærgerrige sjæl og drive ham til store bedrifter. Og det er i sandhed en dygtig og taktfuld kvinde, som kan gøre alt dette, og gøre det så snedigt,

at manden får hele æren og i sit inderste hjerte tror, at alt skyldes ham og ham alene.

Det var det, Grace Bentham nu gav sig i færd med. Knapt ankommet til Dawson med nogle få pund mel og forskellige anbefalelsesbreve, begyndte hun straks at drive sit store pattebarn frem i første linje. Det var hende, som smeltede stenhjertet på den rå barbar, der rådede over P. C. Kompagniets skæbne, og som afvristede ham kredit. Men det var Edwin Bentham, papirerne officielt lød på. Det var hende, som slæbte det store barn op og ned ad floderne, henover dæmninger og flodskel, ud på de snese af vildsomme togter. Og dog talte alle om, hvilken energisk fyr Bentham var. Det var hende, som studerede kortene og udspurgte minearbejderne, og tærskede geografi og lokalkendskab ind i hans tomhjernede pandeskal, indtil enhver beundrede hans udstrakte kendskab til landet og dets vilkår. Selvfølgelig sagde de også, at hans kone var en knop, men kun nogle få meget kloge hoveder forstod at vurdere hende og ynkede hende.

Hun gjorde arbejdet, han fik æren og lønnen. I Nordvest-territoriet kan en gift kvinde ikke indpæle og indregistrere et flodleje eller et grubestykke; derfor gik Edwin Bentham til guldkommissionæren og indskrev sig for Grubestykke nr. 23, anden række på French Hill. Og da de nåede april, vaskede de tusind dollars om dagen, med udsigt til mange flere sådanne dage.

Ved foden af French Hill lå Eldorado Creek, og ved flodlejet stod Clyde Whartons hytte. Endnu vaskede han ikke dagligt sine tusinde dollars, men hans dynger af guldsand voksede dag for dag, og den tid ville komme, da disse dynger ville gå

igennem hans vasketrug og i løbet af en halv snes dage afsætte adskillige hundrede tusinde dollars. Han sad ofte i sin hytte og røg pibe og drømte skønne drømme – drømme, hvor hverken dyngerne eller det halve ton guldstøv i P. C. Kompagniets rummelige boks spillede nogen rolle.

Og Grace Bentham så ofte ned til Eldorado Creek, når hun vaskede tintallerkener af i sin hytte deroppe på skråningen og hun drømte – heller ikke om guldstøv eller om guldsandsdynger. De mødtes hyppigt, eftersom vejen til den ene grubelod krydsede vejen til den anden, og der er meget at tale om i et Nordlands-forår; men ikke en eneste gang forrådte de deres følelser, ikke ved et øjekast eller et uoverlagt ord.

Dette var i begyndelsen. Men en dag blev Edwin Bentham rå. Sådan er alle drenge. Desuden begyndte han, nu da han var blevet en konge på French Hill, at få store tanker om sig selv og glemme, at han skyldte sin kone det alt sammen. Den dag, da Wharton hørte tale om det, opsøgte han Grace Bentham og talte i vildelse. Det gjorde hende meget lykkelig, skønt hun ikke ville høre på det og tog det løfte af ham, at han ikke ville sige den slags ting mere. Hendes time var endnu ikke kommet.

Men solen gled tilbage på sin vandring mod nord. Midnattens ravnemørke skiftede til daggryets blygrå skær, sneen smeltede, der lå vand oven på isen, og tøbruddet begyndte. Dag og nat gled det gule lersand gennem de rappe vasketrug og udleverede sin løsesum til de stærke mænd fra det sydlige land. Og i denne travle tid slog så Grace Benthams time.

For os alle slår engang en sådan time – det vil sige, for de af os, som ikke er for flegmatiske. Nogle mennesker er gode, ikke

på grund af en indgroet kærlighed til dyden, men af pure dovenskab. De af os, som har svage øjeblikke, vil forstå dette.

Edwin Bentham stod og vejede guldstøv af ved skænken i Forks Bar – der gik lovlig meget af hans guldstøv den vej – da hans kone gik ned ad skråningen og sneg sig ind i Clyde Whartons hytte. Wharton ventede hende ikke, men det forandrede ikke sagen, og megen påfølgende elendighed og ørkesløs venten kunne være undgået, hvis fader Roubeau ikke havde set hende og var drejet af fra sin vej.

"Mit barn –"

"Stop, fader Roubeau! Skønt jeg ikke er af Deres tro, har jeg agtelse for Dem; men træd ikke mellem denne kvinde og mig!"

"Ved De, hvad De er i begreb med?"

"Om jeg ved! Om De så var Gud den almægtige og ville kaste mig i den evige ild, ville jeg sætte min vilje mod Deres i denne sag."

Wharton havde anbragt Grace på en stol og stod kampberedt foran hende.

"Bliv siddende på den stol der og forhold Dem rolig," vedblev han, henvendt til jesuitten. "Nu vil jeg først sige noget, så kan De bagefter."

Fader Roubeau bukkede høfligt og adlød. Han var en sagtmodig mand og havde lært at bie sin tid. Wharton trak en stol hen ved siden af den unge kones og knugede hendes hånd i sin.

"Holder du af mig og vil du føre mig bort?"

Hendes ansigt lyste af tillid til den mand, hun søgte tilflugt hos.

"Kære, husker du ikke, hvad jeg før sagde? Selvfølgelig vil jeg –"

"Men hvordan kan du det? – Udvaskningen af guldet?"

"Tror du, det skal trykke mig? I værste tilfælde overgiver jeg det hele til fader Roubeau her. Jeg kan roligt betro ham at indsætte guldstøvet i Kompagniets bank."

"Åh, når jeg tænker på det! – Jeg vil aldrig se ham mere."

"Gud være lovet!"

"Men så at løbe min vej – ak Clyde! Jeg kan ikke! Jeg kan ikke!"

"Så, så; selvfølgelig kan du. Lad mig bare råde. Så snart vi kan få vore sager samlet, tager vi af sted og –"

"Men sæt han kommer tilbage –"

"Jeg skal knuse hvert –"

"Nej, nej, ingen kamp, Clyde! Lov mig det."

"All right! Jeg vil bare sige til de andre, at de skal smide ham ud. De har set, hvordan han har behandlet dig, og de elsker ham ikke synderligt."

"Det må du ikke gøre. Du må ikke gøre ham noget ondt."

"Hvad da? Skal jeg lade ham gå lige herind og lade ham tage dig med sig lige for øjnene af mig?"

"Nej, nej," sagde hun næsten hviskende og klappede blidt hans hånd.

"Så lad mig om det, og bryd dig ikke mere om det. Jeg skal sørge for, at han ikke lider skade. Utroligt, hvor øm han har været for, at du ikke kom noget til. Vi rejser ikke tilbage til Dawson. Jeg sender bud ned til et par af kammeraterne om at udruste en båd og stage den op ad Yukon. Vi går tværs over til flodskellet og ta'r med tømmerflåde ned ad India River for at møde dem. Og så –"

Hendes hoved var sunket ned på hans skulder. Deres stemmer blev blødere, hvert ord var et kærtegn. Jesuitten rokkede nervøst på stolen.

"Og så?" gentog hun.

"Så stager vi opad, opad, stadig opad, går uden om White Horse-faldene og Box Canyon."

"Ja?"

"Og Sixty Mile-floden, så alle søerne, Chilkoot, Dyea og endelig havet."

"Men, kæreste ven, jeg kan jo ikke stage en båd."

"Din lille gås! Jeg tager Sitka Charley med, han kender de bedste veje og lejrpladser, og han er den fortræffeligste mand i en båd, jeg kender, skønt han er indianer. Alt hvad du skal gøre, er at sidde midt i båden og synge og spille Cleopatra og slås med – nej, vi har lykken med os, det er alt for tidligt for moskitoerne."

"Og så, min Antonius, hvad så?"

"Ja, så en damper til San Francisco og ud i den vide verden! Aldrig mere vende tilbage til dette forbandede hul igen. Tænk på det. Hele verden står os åben! Jeg sælger ud. Å, vi bliver rige! Waldworth-sammenslutningen giver mig en halv million for, hvad der er tilbage i grunden, og jeg har dobbelt så meget liggende i dyngerne og hos P. C. Kompagniet. Vi rejser til udstillingen i Paris 1900. Vi rejser til Jerusalem, om du vil. Vi køber et italiensk palads, og du skal spille Cleopatra, så meget dit hjerte begærer. Nej, du skal være Lucretia, Acte eller alt hvad du selv synes. Men du må ikke, du må sandelig ikke –"

"Cæsars hustru skal være dadelfri."

"Selvfølgelig, men –"

"Men jeg bliver ikke din hustru, vel min ven?"

"Det mente jeg ikke."

"Men du vil holde lige så meget af mig for det, og aldrig så meget som tænke på – åh! jeg ved, du bliver lige som de andre mænd; du bliver ked af mig og – og –"

"Hvor kan du dog sige det! Jeg –"

"Lov mig det."

"Ja, ja, det lover jeg."

"Du siger det så let, min ven; men hvor kan du vide? – eller jeg vide? Jeg har så lidt at give, og dog er det så meget. Åh Clyde, lov mig at du ikke vil?"

"Så, så! Du må ikke begynde at tvivle allerede. Til døden skiller os!"

"Tænk! Det sagde jeg engang til ham – til ham, og nu?"

"Og nu, min lille kæreste, skal du ikke grublisere mere over den slags. Selvfølgelig vil jeg aldrig, aldrig, og –"

Og for første gang mødtes de skælvende læber.

Fader Roubeau havde holdt udkig med vejen gennem vinduet, men kunne nu ikke længere udholde spændingen. Han rømmede sig og vendte sig om.

"Nu er det Deres tur, fader!" Whartons ansigt var blussende rødt, og der var en hoverende klang i hans stemme, da han trådte tilbage til fordel for den anden. Han nærede ingen tvivl om udfaldet. Det gjorde Grace heller ikke, for hun smilede svagt, da hun vendte sig mod præsten.

"Mit barn," begyndte han. "Mit hjerte bløder for dem. Dette er en smuk drøm, men det er en drøm."

"Og hvorfor, fader? Jeg har jo sagt ja."

"De vidste ikke, hvad De gjorde. De tænkte ikke på den ed, De for Deres gud har givet den mand, De er gift med. Det er min pligt at få Dem til at indse et sådant løftes hellighed."

"Og hvis jeg nu indser det og alligevel vægrer mig?"

"Så vil Gud –"

"Hvilken Gud? Min mand har en gud, som jeg ikke vil dyrke. Der må være mange af den slags."

"Barn, sig ikke sådan noget. Men nej, De mener det heller ikke. Jeg forstår Dem så godt. Jeg har også haft den slags øjeblikke."

Et øjeblik var han i erindringen hjemme i Frankrig, og et længselsfuldt vemodigt ansigt trådte som en tåge mellem ham og kvinden, der stod foran ham.

"Har da min gud forladt mig, fader? Jeg er ikke værre end andre kvinder. Jeg har haft det elendigt sammen med ham. Hvorfor skal min ulykke blive endnu større? Hvorfor skal jeg ikke gribe efter lykken? Jeg kan ikke, jeg vil ikke gå tilbage til ham!"

"Snarere har du forladt din gud. Vend om. Kast din sorg på ham, og mørket skal svinde. Ak, mit barn –"

"Nej, det nytter ikke noget. Som man reder, så ligger man. Jeg vil sætte dette igennem. Og hvis Gud straffer mig, så må jeg bære det. De forstår det ikke. De er ikke kvinde."

"Min moder var en kvinde."

"Men –"

"Og Kristus var født af en kvinde."

Hun svarede ikke. Der blev stilhed. Wharton trak sig utålmodigt i overskægget og holdt et øje med vejen. Grace

lænede albuen på bordet, hendes ansigt var fuldt af beslutning. Smilet var døet bort. Fader Roubeau angreb fra en ny kant.

"Har De børn?"

"Engang ønskede jeg det – men nu – nej! Og jeg er glad over det."

"De har en mor?"

"Ja."

"Som elsker Dem?"

"Ja." Hendes svar kom som en hvisken.

"Og en broder? – nej, det kan være det samme. Han er en mand. Men en søster?"

Hun nikkede med sænket hoved.

"Yngre? Meget yngre?"

"Syv år yngre."

"Har De overvejet dette tilstrækkeligt? Har De tænkt på dem? På Deres moder? Og Deres søster? Hun står nu på nippet til at blive voksen kvinde, og Deres selvrådighed kan komme til at betyde meget for hende. Kunne De stå ansigt til ansigt med hende og se på hendes friske ungdom, holde hende i hånden eller lægge kinden mod hendes?"

Ved disse ord vældede der billeder op i hendes sjæl, og hun råbte: "Lad være, lad være," og hun veg tilbage som ulvehundene for svøbeslagene.

"Men det er alt dette, De må betænke, og De må helst gøre det nu."

I hans blik, som hun imidlertid ikke kunne se, var der megen medlidenhed, men hans spændte, sitrende ansigt røbede ingen overbærenhed. Hun løftede hovedet fra bordet, tvang tårerne tilbage og kæmpede for at blive herre over sig selv.

"Jeg går min vej. De skal aldrig mere se mig, og de vil glemme mig. Jeg vil blive for dem som én, der er død. Og – og jeg vil drage med Clyde – i dag."

Dette syntes afgørende. Wharton trådte et skridt frem, men præsten vinkede afværgende.

"De har ønsket Dem børn?"

Hun nikkede.

"Og bedt om at få Dem?"

"Ofte."

"Og har De tænkt på, hvis De fik børn *nu*?" Fader Roubeaus øjne hvilede et øjeblik på manden, der stod ved vinduet.

Det lysnede i hendes ansigt. Så gik det op for hende, hvad det betød. Hun løftede bønfaldende sin hånd, men han blev ved.

"Kan De tænke Dem et uskyldigt barn i Deres arme? En dreng? Verden er ikke så hård ved en pige. Åh, Deres sjæl ville blive fyldt med bitterhed! Og kunne De være stolt og lykkelig over Deres dreng, når De så på andre børn?"

"Åh, hav medlidenhed og ti."

"Et stakkels udskud –"

"Lad være, lad være! Jeg vil gå tilbage!"

Hun lå for hans fødder.

"Et barn, der vokser op uden tanker om ondt, og en dag slynger verden ham et kært navn i ansigtet!"

"Åh, min Gud! Min Gud!"

Hun omklamrede hans knæ. Præsten sukkede og løftede hende op. Wharton trængte sig frem, men hun skød ham tilbage.

"Kom ikke nærmere, Clyde! Jeg går tilbage."

Tårerne strømmede ned ad hendes kinder, men hun brød sig ikke om at tørre dem bort.

"Efter alt hvad der er sket? Du kan da ikke, jeg tillader dig det ikke!"

"Rør mig ikke!" Hun skælvede og veg tilbage.

"Jamen jeg *vil*! Du er min! Hører du? Du er min!" Så fo'r han mod præsten. "Nar, som jeg var, at jeg nogensinde lod Dem komme med Deres dumme præk! Tak Gud for, at De ikke er en almindelig mand, for jeg skulle – men, ikke sandt præstens særrettigheder må jo respekteres! Nu har De altså hævdet den, gå så ud af mit hus, eller jeg glemmer, hvem og hvad De er!"

Fader Roubeau bukkede, greb hendes hånd og trak hende hen imod døren. Men Wharton gik imellem.

"Grace, du sagde, at du elskede mig?"

"Det sagde jeg."

"Gør du det?"

"Ja."

"Sig det igen."

"Jeg elsker dig, Clyde. Jeg elsker dig."

"Hør efter, præst!" råbte han. "De har hørt det, og De vil sende hende tilbage for at leve på en løgn, leve i et helvede sammen med den mand?"

Men fader Roubeau skød kvinden ind i det inderste værelse og lukkede døren.

"Ikke et ord!" hviskede han til Wharton og satte sig på den første den bedste stol. "Husk, for hendes skyld," føjede han til.

Værelset gav genlyd af en brutal banken på døren. Så blev klinken løftet, og Edwin Bentham trådte ind.

"De har vel ikke set noget til min kone?" spurgte han, så snart de havde hilst på hinanden.

De rystede på hovedet.

"Jeg så hendes spor føre ned fra hytten," fortsatte han prøvende, "og de drejede af fra hovedvejen lige her udenfor."

Hans tilhørere så ud, som om det kedede dem.

"Og så – så tænkte jeg –"

"At hun var her!" tordnede Wharton.

Præsten bragte ham til tavshed med et blik: "Så De hendes spor føre her op til hytten, min søn?" Den udspekulerede fader Roubeau – han havde sørget for omhyggelig at slette sporene ud, da han for en time siden var kommet op ad samme sti.

"Jeg standsede ikke for at se efter. Jeg –"

Hans blik dvælede mistænksomt ved døren ind til det andet værelse, og vendte sig så spørgende mod præsten. Denne rystede på hovedet; men der var stadig tvivl i luften.

Fader Roubeau bad en hurtig tavs bøn og rejste sig op: "Hvis De ikke tror mig – –" Han lod, som om han ville til at åbne døren.

En præst kan ikke lyve. Edwin Bentham havde hørt dette så ofte, og han troede det.

"Nej, lad være, fader," sagde han hurtigt. "Jeg undrede mig blot over, hvor min kone var gået hen og tænkte måske – nå, jeg antager, hun må være gået op til fru Stanton i French Gulch. Dejligt vejr. Har De hørt det sidste nyt? Melet er gået ned til fyrre dollars for hundrede pund, og man siger, at *che-cha-qua*'erne i flokkevis kommer op ad floden. Men jeg må af sted, farvel."

Døren smældede i, og fra vinduet så de ham fortsætte sin eftersøgning i retning af French Gulch.

Nogle få uger senere lagde to mænd en kano ud i strømmen og bandt den til en drivende fyrrestamme. Denne strammede fanglinen og trak det lille fartøj med sig på slæb som en bugserbåd. Fader Roubeau havde fået ordre til at forlade Øvre-Klondyke og vende tilbage til sine farvede børn ved Minook. De hvide mænd var kommet til dem, og de helligede nu alt for lidt tid til fiskeri og alt for megen tid til en vis guddom, hvis foreløbige bolig var utallige sorte flasker. Malemute Kid havde også forretninger i Nedre-Klondyke, derfor rejste de sammen.

Kun én mand i hele Nordlandet *kendte* Paul Roubeau, og denne mand var Malemute Kid. For ham og for ham alene kastede præsten sin præstelige dragt og stod, som han var. Og hvorfor skulle han ikke det? Disse to mænd kendte hinanden. Havde de ikke delt den sidste bid fisk, den sidste pris tobak, den inderste tanke med hinanden, ved Berings-havets øde bredder, i det Store Deltas opslidende labyrinter, på den frygtelige vinterrejse fra Point Barrow til Porcupine?

Fader Roubeau dampede stærkt af sin veltjente pibe og stirrede på solen, der stor og uhyggerød dvælede på randen af den nordlige horisont. Malemute Kid trak sit ur op. Det var midnat.

"Frisk mod, gamle mand!" Kid optog øjensynlig en afbrudt tråd: "Gud vil sikkert tilgive en sådan løgn. Lad mig give Dem en mands ord, som plejer at ramme i centrum.

Hvis hun har sagt blot et ord, husk på at din mund er forseglet,
skændselens mærke på ham, der hemmeligheden ej dulgte.
Kommer han, Herward, i nød og den sorteste løgn kan ham frelse,
lyv du, så længe du kan, og så længe som én blot dig hører." Note 4)

Fader Roubeau tog piben ud af munden og overvejede: "Manden taler sandt, men det er ikke det, min sjæl foruroliges af. Løgnen og dens straf ligger hos Gud, men – men –"

"Hvad da? Deres hænder er rene."

"Nej, Kid, jeg kar tænkt meget over det, men det bliver altid tilbage – at jeg vidste, hvad det gjaldt og at jeg dog tvang hende til at gå hjem igen."

En rødkælks klare toner lød fra den skovbevoksede bred, en agerhøne kaldte i det fjerne, et elsdyr plumpede larmende ud i strømmen, men de to mænd røg videre i tavshed.

Langfartens visdom

Sitka Charley havde nået det umulige. Andre indianere kendte måske lige så meget af langfartens visdom som han, men han alene kendte den hvide mands visdom, langfartens ære og loven. Men dette var han ikke nået til på én dag. De indfødte er langsomme til at generalisere, og der skal mange enkelte kendsgerninger til og mange gentagelser til, inden de har samlet sig en forståelse. Sitka Charley havde fra barnsben stadig færdedes blandt de hvide mænd, og da han selv blev mand, havde han knyttet sin skæbne til dem og en gang for alle skilt sig ud fra sit eget folk. Og selv da, skønt han bøjede sig for, ja næsten ærede deres magt og grublede over den, selv da måtte han gætte sig frem til dens hemmelige livskilde – æren og loven. Og det var først efter at årene havde dynget vidnesbyrd på vidnesbyrd, at han sluttelig var nået til at forstå den. Han var en fremmed, og han forstod den bedre end den hvide mand selv; han var en indianer, og han havde opnået det umulige.

Og ud af dette var der vokset en vis foragt for hans eget folk – en foragt, som han havde gjort sig til vane at skjule, men som nu brød frem i en hvirvelvind af eder og forbandelser i mange tungemål over Kah-Chuctes og Gowhees hoveder. De krøb for ham som et par snerrende ulvehunde, alt for feje til at springe på ham, alt for ulveagtige til at skjule deres tænder. Smukke var de ikke. Det var Sitka Charley heller ikke. Der var ikke kød skabt på deres ansigter. Deres fremstående kindben var furet af frygtelige ar, der var skiftevis revnede og tilfrosne i den stærke kulde, mens deres øjne brændte uhyggeligt af den ild, som

næres af fortvivlelse og hunger. Mænd, der er sådan stillet og står uden for ærens og lovens gærde, er ikke til at stole på. Dette vidste Sitka Charley, og det var derfor, at han havde tvunget dem til at efterlade deres rifler ved det øvrige lejrmateriel for ti dage siden. Hans egen og kaptajn Eppingwells var de eneste tilbageblevne.

"Så, få så tændt ild," kommanderede han og tog den kostbare tændstiksæske med tilhørende strimler af tørt birkebark frem. De to indianere begyndte tværtat samle visne grene og kviste. De var svage og standsede ofte, svimle af at bukke sig, eller vaklede ravende tilbage til bålstedet, mens deres knæ slog mod hinanden som kastagnetter. Efter hver udtur hvilede de et øjeblik, som om de var syge og dødelig trætte. Til visse tider udtrykte deres øjne den stumme lidelses tålmodige stoicisme; til andre tider syntes jeg'et næsten at bryde ud i et vildt skrig: Jeg, jeg, jeg vil eksistere!" – det, som er alt levendes grundtone.

En let luftning blæste fra syd, angreb de udsatte dele af deres legemer og drev kulden i form af ildnåle gennem pels og kød lige ind til marv og ben. Derfor tvang Sitka Charley, da ilden brændte lystigt og optøede en fugtig kreds i sneen rundt om, sine modvillige kammerater til at hjælpe sig at danne et læ.

Det var en meget primitiv foranstaltning – et tæppe udspændt foran ilden på vindsiden i en vinkel af omtrent fem og fyrretyve grader. Det holdt den isnende vind ude og kastede varmen tilbage og ned på dem, der skulle krybe i ly under det så blev der bredt et lag grønne grene ud på sneen, for at deres legemer ikke skulle komme i berøring med den. Da dette var gjort, skred Kah-Chucte og Gowhee til at pleje deres fødder. De frosne mokkasiner var slemt medtagne. Den skarpe is på floden

havde skåret dem i stykker. Deres siwash-sokker var i samme forfatning, og da de var blevet tøet op og fjernet, fortalte de hvide, døde tæer, der var på forskellige trin af forfrysning, deres simple historie om langfarten.

Sitka Charley overlod dem til deres fodpleje og vendte tilbage samme vej, han var kommet. Også han længtes stærkt efter at sidde ved ilden og pleje sit forkomne legeme, men æren og loven forbød det. Han sled sig møjsommeligt hen over den frosne flod, hvert skridt måtte fremtvinges, hver muskel gjorde oprør. Adskillige steder, hvor der for nylig havde lagt sig is på vandet, blev han nødt til ynkeligt at fremskynde sin gang over den skrøbelige bund, der gyngede under ham. På sådanne steder kunne døden komme hurtigt og let, men han nærede ikke noget ønske om ikke at lide mere.

Hans tiltagende ængstelse forsvandt, da han så to indianere komme til syne ved en bøjning af floden. De vaklede og stønnede som mænd under tunge byrder, og dog vejede pakkerne på deres ryg kun nogle få pund. Han udspurgte dem ivrigt, og deres svar syntes at berolige ham. Han skyndte sig videre. Så kom der to hvide mænd, der understøttede en kvinde. Også de gik, som om de var drukne, og deres lemmer skælvede af udmattelse. Men kvinden støttede sig kun let til dem og ønskede at vinde frem ved egne kræfter. Ved synet af hende fo'r der et glimt af glæde hen over Sitka Charleys ansigt. Han nærede den allerstørste hengivenhed for mrs. Eppingwell. Han havde set mange hvide kvinder, men hun var den første, der drog på langfart med ham. Da kaptajnen foreslog ham det vovelige foretagende og gav ham et tilbud for hans tjeneste, havde han rystet alvorligt på hovedet, for det var en ukendt vej

gennem Nordlandets trøstesløse ødemarker, og han vidste, at rejsen ville blive af den slags, der sætter menneskenes sjæle på prøve til det yderste. Men da han fik at vide, at kaptajnens kone skulle være med, afslog han rent ud at have mere med den sag at gøre. Havde det været en kvinde af hans egen race, ville han ikke have brudt sig om det, men disse kvinder fra Sydlandet – nej, nej de var for bløde i det, alt for spæde til sådanne foretagender.

Sitka Charley kendte imidlertid ikke den slags kvinder, hun hørte til. Fem minutter før havde han ikke drømt om at påtage sig ledelsen af ekspeditionen; men da hun kom med sit vidunderlige smil og sit klare, simple engelsk og drøftede sagen uden omsvøb, havde han straks indvilget. Havde der vist sig en tryglen eller anråben om medlidenhed i hendes øjne, en skælven i stemmen, havde hun villet benytte sig af sin forrettighed som kvinde – ville han øjeblikkelig være blevet kold og stiv som stål. I stedet for havde hendes dybe, forskende øjne og hendes klare stemme, hendes fuldstændige frimodighed og stiltiende gåen ud fra, at hun var hans ligemand, berøvet ham hans koldblodighed. Han følte, at her var en ny slags kvinde, og de havde ikke været rejsefæller i ret mange dage, før han forstod grunden til, at sønnerne af sådanne kvinder beherskede land og hav, mens sønnerne af hans egen races kvinder ikke kunne stå sig imod dem. *Blød og spæd!* Dag efter dag iagttog han hende, udmattet, udtæret, uovervindelig som hun var, og ordene lød for ham som et evindeligt omkvæd. *Blød og spæd!* Han vidste, at hendes fødder var skabt til jævne stier og solbeskinnede lande, fremmede for Nordlandets mokkasinklædte smerter, ukendte med kys af frostens kolde læber, og han iagttog dem og

undredes over dem, hvor rappe de gled gennem den møjsomme dag.

Altid havde hun et smil og et opmuntrende ord til overs. Selv den usleste indianer var ikke udelukket fra at få del i det. Jo mørkere vejen blev, jo mere syntes hun at hærdes og vinde styrke, og da Kah-Chucte og Gowhee, som havde pralet af, at de kendte vej og sti, som et barn kender skindfælgene i wigwammen, da de tilstod, at nu vidste de ikke, hvor de var, så var det hende, der talte tilgivelsens ord under mændenes forbandelser. Hun havde sunget for dem hin nat, til de følte trætheden vige fra sig og var parate til at møde fremtiden med nyt håb. Og da levnedsmidlerne begyndte at slippe op, og hver lille portion blev uddelt under skarp kontrol, var det hende, der gjorde oprør mod sin mands og Sitka Charleys sammensværgelse og krævede og fik en andel, der hverken var større eller mindre end de øvriges.

Sitka Charley var stolt over at kende denne kvinde. Hans liv havde fået større rigdom, større fylde, da hun trådte ind i det. Hidtil havde han været sin egen lovgiver, var ikke gået til højre eller venstre på noget menneskes vink; han havde dannet sig selv efter sine egne forskrifter, og var vokset til mand uden at bekymre sig om andet end sin egen mening. For første gang følte han en kalden udefra på det bedste i sig. Et anerkendende blik fra disse forskende øjne, et takkende ord fra den klare stemme, blot hendes læber svagt krusedes til dette vidunderlige smil, og han vandrede i gudernes selskab i mange følgende timer. Det vakte på en ny måde følelsen i ham af at være mand. For første gang nød han bevidst sin førerklogskab, og disse to fik altid kammeraternes sunkne mod til på ny at hæve sig.

De to mænds og kvindens ansigter lyste op, da de så ham, for når alt kom til alt, var han den stav, de alle støttede sig til. Men Sitka Charley skjulte, streng som hans sædvane var, uden forskel tilfredshed og mishag under et stenansigt og spurgte dem, hvordan det gik de øvrige, fortalte dem, hvor langt der var til lejren, og vedblev at gå tilbage. Så mødte han en enlig indianer, der haltede af sted uden oppakning, med sammenbidte læber og stirrende øjne, forpint af smerter i en fod, i hvilken livet kæmpede en håbløs kamp med døden. Man havde draget al mulig omsorg for ham, men i den yderste nød må de svage og ulykkeligt stillede gå til grunde, og Sitka Charley anså hans dage for at være talte. Manden kunne ikke holde sig oppe ret meget længere, og Sitka Charley opmuntrede ham ved nogle barske, velvillige ord. Derefter kom der endnu to indianere, som han havde overdraget det hverv at hjælpe Joe, den tredje hvide mand i selskabet de havde forladt ham. Sitka Charley så med et blik, hvorledes deres legemer var rede til spring og vidste, at de nu endelig havde afkastet hans overherredømme. Derfor blev han heller ikke overrasket over at se glimtet af jagtknivene, som de trak ud af skeden, da han befalede dem at gå tilbage og hente den forladte mand. Det var et ynkeligt syn at se disse tre kraftesløse mænd samle deres smule kræfter i den vældige udørken. De to veg tilbage under den enes rasende slag med riflen og vendte som bankede hunde tilbage til koblet. To timer senere nåede de med den ravende Joe imellem sig og Sitka Charley som bagtrop, ilden, hvor resten af ekspeditionen sad sammenkrøbne i ly af tæppet.

"Et par ord, mine kammerater, inden vi sover," sagde Sitka Charley, da de havde fortæret deres knappe rationer af usyret

brød. Han talte til indianerne i deres eget sprog, efter allerede at have meddelt de hvide det forefaldne.

"Et par ord, kammerater, for jeres eget bedste, for at I måske kan forblive i live. Jeg vil lære jer loven. Den, der bryder den, hans død kommer over hans eget hoved. Vi har nu passeret "de tavse høje", og vi følger Stuart-flodens hovedløb. Det kan vare én søvn, det kan vare flere, det kan vare mange, men engang vil vi nå til mændene på Yukon, som har levnedsmidler i overflod. Det var bedst, om vi holdt loven. I dag har Kah-Chucte og Gowhee, som jeg befalede at bane spor, glemt, at de var mænd og de løb bort som forskræmte børn. Men de *glemte* det, ikke sandt, så lad også os glemme. Men lad dem huske det herefter. Gør de det ikke" – han rørte som tilfældigt ved bøssen og fortsatte barsk: "I morgen skal de bære melet og sørge for, at den hvide mand Joe ikke bliver tilbage. Melet er målt op. Skulle der mangle så meget som en *ounce* i morgen aften – I forstår mig? Der er også andre, der i dag har forglemt sig. Moose-Head og Three-Salmon lod den hvide mand Joe ligge i sneen. Det må nødigt ske en gang til. Ved daggry skal de gå foran og bane spor. I har nu hørt loven. Se vel til, at I ikke bryder den."

Det oversteg Sitka Charleys kræfter at holde karavanen samlet. Fra Moose-Head og Three-Salmon, som banede spor i fortroppen, og til Kah-Chucte, Gowhee og Joe strakte den sig over et par kilometer. Enhver vaklede fremad, faldt om eller hvilede sig, som han bedst kunne. Marchen var en fremadskriden med en række af uregelmæssige standsninger. Hver enkelt trak på de sidste rester af sin styrke og sled sig frem, til den var opbrugt, men ved et eller andet mirakel var der altid endnu en lille rest tilbage. Hver gang en mand faldt, var

det med den faste overbevisning, at han ikke mere ville rejse sig; og dog rejste han sig, og han rejste sig atter og atter. Legemet bukkede under, men viljen sejrede; men hver sejr var en tragedie. Indianeren med den frosne fod, som nu ikke længere kunne holde sig oprejst, kravlede af sted på hænder og knæ. Han hvilede sjældent, for han vidste, hvad det betød. Selv mrs. Eppingwells læber var stivnet i et fortrukkent smil, og hendes øjne så uden at se noget. Ofte standsede hun og trykkede hånden mod hjertet åndeløs og svimmel. Joe, den hvide mand, led ikke mere. Han tiggede ikke mere om at blive ladt tilbage eller bad om at måtte dø; han var beroliget og fornøjet i et vanvid, der var uden smerter. Kah-Chucte og Gowhee slæbte ham brutalt imellem sig og sendte ham mangt et rasende blik eller slog ham. For dem var det toppunktet af uretfærdighed. Deres hjerter var fulde af had og tæmmede af frygt. Hvorfor skulle de bebyrde deres kraft med hans svaghed? Det var døden at gøre det; og ikke at gøre det – ja, de huskede på Sitka Charleys lov og hans riffel.

Joe faldt oftere og oftere, efterhånden som dagslyset svandt, og så vanskelig var han at få på benene igen, at de sakkede længere og længere agterud. Undertiden satte de sig alle ned i sneen, så svage var indianerne nu blevet. Og dog bar de liv og kraft og varme på deres ryg. I melsækkene var alt, hvad de behøvede til at opholde livet ved. De kunne ikke lade være at tænke på det, og det var ikke mærkeligt, at det gik, som det gik. De var sunket om ved et mægtigt omstyrtet træ med tusinder af grene, der ventede på at blive brugt til brændsel. I nærheden var der en våge i isen. Kah-Chucte så på brændet og så på vandet, og det samme gjorde Gowhee; så så de på hinanden. Der blev

ikke sagt et ord. Gowhee slog ild, Kah-Chucte fyldte en tinkop med vand og varmede det. Joe pludrede løs i et tungemål, de ikke forstod. De blandede mel i det varme vand, til det blev en tynd dej, og heraf drak de mange kopper. De bød ikke Joe noget, men det brød han sig heller ikke om. Han brød sig ikke om nogen ting, ikke engang om sine mokkasiner, som blev svedne og røg i trækullene.

En snetåge sænkede sig omkring dem, blidt, kærtegnende og svøbte dem i sit bløde hvide lagen. Og dog skulle deres fødder endnu have betrådt mangen en sti, hvis ikke skæbnen havde fejet skyerne til side og renset luften. Nej, blot ti minutters opsættelse ville have været frelsen. Sitka Charley opdagede røgsøjlen fra deres ild, da han så sig tilbage og gættede, hvad det betød. Og han så fremad mod dem, der var trofaste og mod mrs. Eppingwell.

"I har altså igen glemt, at I var mænd, mine brave kammerater. Godt. Meget godt. Der vil blive færre maver at føde." Sitka Charley bandt til for melsækken, mens han talte, og kastede den op på ryggen og spændte den fast. Han sparkede til Joe, indtil smerterne trængte gennem den arme djævels lyksalighed, og han kom på benene, svajende og dinglende. Så trak han ham ud på sporet og satte ham i gang. De to indianere forsøgte at slippe væk.

"Holdt, Gowhee! Og du også, Kah-Chucte! Har melet givet dine ben sådan en kraft, at de kan løbe fra det rappe bly? Tænk ikke på at undgå loven. Vis jer som mænd for sidste gang og vær glade over, at I dør med fulde maver. Kom nu her og stil jer op ved træet skulder ved skulder. Kom nu!"

De to mænd adlød roligt, uden frygt, for det er det fremtidige, der skræmmer manden, ikke det nuværende.

"Du, Gowhee, har en kone og børn og et telt af dyreskind i Chippewyan. Hvad bestemmer du angående det?"

"Giv hende de ting, som kaptajnen har lovet mig – tæpperne, perlerne, tobakken, kassen, som giver mærkelige lyde fra sig. Sig, at jeg døde på rejsen, men sig ikke hvorfor."

"Og du, Kah-Chucte, som hverken har kone eller børn?"

"Jeg har en søster, faktorens kone i Koshim. Han slår hende, og hun er ikke lykkelig. Giv du hende de varer, som er mine efter aftalen og sig hende, at hun helst skal vende tilbage til sit eget folk. Skulle du træffe manden og få det i sinde, så var det en god gerning, om han kunne dø. Han slår hende og hun er bange."

"Er I tilfredse med at dø efter lovens bud?"

"Vi er tilfredse."

"Så farvel, mine gode kammerater. Gid I må sidde ved den velfyldte gryde i varme boliger, inden dagen er omme."

Mens han talte, løftede han sin riffel, og mange ekkoer brød stilheden. Næppe var de døet bort, førend andre rifler svarede i afstand. Sitka Charley fo'r sammen. Der havde lydt mere end ét skud, og dog var der kun én riffel til i selskabet. Han sendte mændene, som lå der så stille, et hastigt blik og smilede hånligt over langfartens visdom. Derpå skyndte han sig af sted for at møde mændene fra Yukon.

En konges hustru

I

I tidernes morgen, da Nordlandet var meget ungt, var såvel samfundets som borgernes tanker om, hvad der var ret og rigtigt, få og simple. Da eventyrerne sydfra blev trætte af at koge deres egen mad og blev kede af at sidde ene ved arnen og gruble over deres sørgmodige ensomhed, bestemte de sig til, i mangel af bedre, at betale den pris, der forlangtes, og tage sig kvinder blandt de indfødte. For kvinderne var det som en forsmag på Himmerig, for det må siges, at de hvide eventyrere var kærligere mod dem og behandlede dem mange gange bedre, end deres eventuelle indianske mænd ville have gjort. Naturligvis, de hvide mænd selv var tilfredse – hvad for den sags skyld også indianerne var; for når *de* havde solgt deres døtre og søstre for vatterede tæpper og gamle kasserede rifler og pranget deres varme skind bort for dårlige bomuldstøjer og slet whisky, så døde de – prompte og ekspedit – af galoperende svindsot eller en anden af de hurtigt virkende sygdomme, der er uadskilleligt forbundet med en overlegen kulturs velsignelser.

I de tider, da forholdene prægedes af denne arkadiske simpelhed, var det, Cal Galbraith rejste gennem landet og blev syg ved Lower River. De gode søstre af "Det hellige Kors" gav ham husly og pleje, og for dem var det en velgørende afveksling i deres stille liv; men de anede intet om, hvad for en hed eliksir de gød i hans årer, når de venligt puslede om ham og rørte ved

ham med deres bløde hænder. Cal Galbraiths sind fyldtes af underligt uklare tanker, som optog ham meget, indtil hans øje faldt på Madeline, der tjente som pige på missionsstationen. Han lod sig dog ikke mærke med det, men afventede tålmodigt sin tid. Da foråret kom og solen på ny gik over himlen i en stor gylden bue, mens landet fyldtes med glæde og liv, da voksede også hans kræfter, og skønt hans legeme endnu var svagt, gjorde han sig færdig og gik.

Madeline, der tjente som pige på missionsstationen, var forældreløs. Hendes hvide far havde en dag været uheldig med at vise en grå bjørn vintervejen og var død pludseligt. Derefter havde hendes indianske mor, der nu ikke havde nogen mand, der kunne samle forråd for vinteren, gjort et halsbrækkende forsøg på at slå sig igennem til laksetidens komme på halvtreds pund mel og halvt så mange pund flæsk. Så kom den lille – Chookra hed hun – til at bo hos de gode søstre og blev fra den tid kaldt med et andet navn.

Men Madeline stod ikke helt ene i verden; hendes nærmeste slægtning var en forfalden morbror, der til skade for sit helbred forbrugte enorme mængder af den hvide mands whisky. Han kæmpede dagligt for at holde sig på den snævre vej, men uheldigvis fandt hans fødder kortere veje til graven. Han led overordentlige kvaler ved at være ædru. Han havde en komplet mangel på samvittighed. Til denne gamle bandit henvendte Cal Galbraith sig, og der forbrugtes en stor mængde ord og en stor mængde tobak under den påfølgende samtale. Der blev afgivet flere løfter, og derefter tog den gamle hedning nogle få pund tørret laks og sin birkebarks kano og sejlede af sted til søstrene af "Det hellige Kors".

Verden vil ikke få at vide, hvilke løfter han gav, og hvilke løgne han fortalte – søstrene løber ikke med sladder – men da han vendte tilbage, var det med et messingkrucifiks på sit sorte bryst og med sin niece Madeline i sin kano. Den nat var der stort bryllup og sådan et *potlatch*, at ingen i landsbyen de to følgende dage gjorde noget som helst ved fiskeriet. Men om morgenen rystede Madeline Lower River-støvet af sine mokkasiner og sejlede med sin mand i en fladbundet båd op ad floden til et sted, som hedder Lower Country, for at bo der; og i de år, som fulgte efter, var hun ham en god hustru, der kogte hans mad og delte hans møje. Hun holdt ham til ilden, til han lærte at arbejde som en hest og passe på sit guldstøv. Til sidst gjorde han nogle rige fund og byggede sig et hus i Circle City. Folk, der besøgte ham i hans hjem og så, hvordan han havde det, undrede sig over hans velstand, og han blev meget misundt.

Men Nordlandet begyndte at udvikle sig; der viste sig spirer til selskabelig kultur. Hidtil havde landene mod syd sendt sine sønner, nu udspyede de en ny flok og denne gang var det døtrene. Ikke just søstre og koner, men dog kvinder, som ikke undlod at sætte mændene nye ideer i hovedet og "højnede" tonen på en for dem ganske særegen måde. Squawerne samledes ikke mere til dans; deres støjende latter lød ikke længere ned mellem rækkerne i de gode gamle Virginia-reels, og de sang ikke mere den morsomme "Dan Tucker". De hengav sig i deres skæbne med den dem medfødte stoicisme, og uden klage så de fra deres hytter herredømmet gå over til deres hvide søstre.

Der kom en ny indvandring fra det frugtbare syd; denne gang af kvinder, som virkelig fik magt i landet. Deres ord var lov; deres lov var jernhård. De så med vrede blikke på de indianske kvinder, mens de andre kvinder, den første indvandrings, blev ligesom mere stille, vandrede ydmygt. Der var kujoner, der rødmede over den pagt, de havde sluttet med landets døtre, folk, der for første gang så med mishag på deres mørkhudede børn. Men der var også andre – de, der var mænd – som forblev tro mod deres første eder og stolte over, at de havde svoret dem.

Da det blev skik, at folk lod sig skille fra deres indfødte hustruer, viste Cal Galbraith sig som en mand; men han fik også at føle, hvad han havde gjort, fik at føle deres mishag, som var kommet sidst, som havde mindst forstand på tingene, men som nu havde magten i landet.

En dag kom der rygter om, at der var fundet guld i Upper Country, som ligger langt oven for Circle City. Nyhederne kom på hundeslæder til Salt Water. Kosteligt ladede snekker sejlede byttet over Stillehavet. Telegrafens tråde og kabler sang nyheden ud, og verden hørte for første gang navnene Klondyke-floden og Yukon-landet.

Cal Galbraith havde levet et stille liv i de forløbne år. Han havde været Madeline en god mand, og hun havde velsignet ham. Men nu kom der ligesom en utilfredshedsfølelse over ham, en vag længsel mod folk af hans egen race, mod det liv han var blevet udelukket fra – en ikke ualmindelig længsel, som mænd undertiden føler, efter at gøre sig fri og prøve livet fra nyt og hvad der også gjorde noget: Ned ad floden kom der vilde rygter om det vidunderlige Eldorado, glødende beskrivelser af denne by af blokhuse og telte og vidunderlige historier om de

heldige blandt dem, der nu strømmede til og oversvømmede landet. Circle City var en død by. Verden var gået forbi, gået længere op ad floden og var dér blevet en ny og meget mærkeligere verden.

Der kom uro over Cal Galbraith, som han sad der fjernt fra begivenhederne, og han fik lyst til at se med egne øjne. Og en dag i foråret lod han veje en stor mængde guldstøv af på "Kompagniet"s guldvægte og tog en veksel på Dawson for pengene. Han fik Tom Dixon til at føre tilsyn med sine miner, kyssede Madeline til afsked, lovede at være tilbage, før den første grødis viste sig på Yukon, og tog så med en damper op ad floden.

Madeline ventede, ventede gennem alle de tre lyse måneder. Hun passede hundene, gav sig meget af med sin lille søn, unge Cal, så den korte sommer svinde og solen begynde sin lange rejse mod syd. Og hun bad meget på den måde, som hun havde lært hos søstrene af "Det hellige Kors". Efteråret kom og dermed den første grødis på Yukon; kongerne fra Circle City vendte tilbage til deres vinterarbejde ved minerne – men ingen Cal Galbraith. Tom Dixon fik imidlertid brev, for hans folk gav sig til at køre vinterbrændsel til hende. "Kompagniet" modtog også brev, – for "Kompagniet"s hundeslæder kom kørende med det bedste, der kunne skaffes af proviant, og fyldte hendes fadebur, og det blev hende meddelt, at hun havde en ubegrænset kredit.

Mændene har altid fået skyld for kvindernes fleste sorger. Men i dette tilfælde var det mændene, der holdt deres mund med, hvad de vidste om en af deres egne, som var borte, skønt de i stilhed var forbitrede på ham; mens kvinderne i den henseende ikke rivaliserede med dem. Og ved deres hjælp fik da

Madeline uden unødvendig opsættelse at vide, hvad for underlig tale, der gik om Cal Galbraiths færd; blandt andet også om en vis græsk danserinde, der legede med mænd, som børn leger med sæbebobler. Madeline var for det første indianer; og for det andet havde hun ikke nogen veninde, hun kunne gå hen til og få kloge råd. Hun bad og lagde planer skiftevis, og da hun ikke var længe om at tage sine beslutninger og hurtig til at udføre dem, så spændte hun samme nat hundene for, bandt unge Cal Galbraith godt fast til slæden og kørte i al hemmelighed afsted.

Yukon var endnu åben; men der kom mere og mere kvagis, og før hver dag, der gik, skrumpede løbet ind. Ingen, der ikke har prøvet det, kan forestille sig, hvad hun døjede på disse hundrede kvartmil, som hun kørte på isen langs bredden, eller det arbejde og den møje, det var, at komme igennem de to hundrede kvartmil pakis, som blev resultatet, da floden endelig frøs fuldstændig til. Men Madeline var indianer og hun *gjorde* det, og en nat bankede det på Malemute Kids dør. Han spændte et kobbel yderligt forkomne og forsultne hunde fra, lagde en lille fyr, der befandt sig i bedste velgående, fra slæden ind i sin seng og henvendte så sin opmærksomhed på en kvinde, der var dødelig udmattet af rejsen. Han trak hendes stivfrosne mokkasiner af, mens han hørte på, hvad hun fortalte ham, og stak med spidsen af sin kniv i hendes fødder for at se, hvor langt op de var døde.

Til trods for Malemute Kids barske væsen, var der noget vist kvindeligt blødt i hans natur, som fik den bidskeste ulvehund til at vise ham tillid og fik det mest tilfrosne hjerte til at betro sig til ham. Ikke at han gjorde sig nogen umage for det. Hjerterne

åbnede sig af sig selv for ham som blomsterne åbner sig for solen. Selv præsten, fader Roubeau, – sagde man – var gået til skrifte hos ham, og Nordlandets mænd og kvinder kom evig og altid og bankede på hans dør, en dør, der stedse var åben. Han havde kendt Madeline, fra hun første gang kom til sin faders stammefrænder. I Madelines øjne var han ude af stand til at gøre noget urigtigt og i hendes halvt barbariske forestillinger stod Malemute Kid som den, i hvem alle tiders visdom var samlet og for hvem selv fremtiden ikke skjultes af noget slør.

Der var falske idealer i landet. Den offentlige mening i Dawson dømte anderledes nu om mange ting, end den havde gjort i den foregående periode. Nordlandets hurtige udvikling havde medført meget, som ikke var godt. Malemute Kid vidste det, og han vidste nøjagtig, hvad slags mand Cal Galbraith var. Men tillige vidste han, at et overilet ord kunne avle meget ondt, og han havde lyst til at give manden en ordentlig lærepenge og bringe ham til at skamme sig. Den følgende aften blev Stanley Prince, den unge mineingeniør, kaldet til rådslagning, og det samme blev Heldige Jack Harrington og hans violin. Samme nat spændte Bettles, der var Malemute Kids skyldner fra gammel tid, hundene for slæden og kørte uset i mørket bort til Stuart River.

II

"Så-dan; én-to-tre, én-to-tre. Så til den anden side! Nej, ikke sådan! Begynd forfra, Jack. Se her – på den måde." Prince gjorde trinene som en gammel dansemester.

"Nu igen; én-to-tre, én-to-tre. Til den anden side. Det var bedre. Prøv igen. Ikke se efter dine fødder. Én-to-tre, én-to-tre.

Kortere trin. Ikke som om du hang over en slædestang. Prøv en gang til. Se! Det var godt. Én-to-tre, én-to-tre."

Rundt og atter rundt i en evindelig vals dansede Prince og Madeline. Bordet og stolene var rykket over til væggen for at give bedre plads. Malemute Kid sad på hug i sengen, med hagen støttet mod knæene, højligt interesseret. Jack Harrington sad ved siden af ham, gned fiolen og fulgte de dansende med øjnene.

Det var en ejendommelig situation, noget højst mærkeligt, disse tre mænd havde for med denne kvinde. Det mest rørende var næsten den forretningsmæssige alvor, hvormed de arbejdede. En atlet træner ikke strengere til en forestående kamp, en ulvehund lægger sig ikke alvorligere i selen, end Madeline gjorde det. Men det var et udmærket materiale at arbejde med, for i modsætning til andre kvinder af hendes race var Madeline undgået de lange vandringers møje og havde ikke som de båret tunge byrder. Desuden var hun udmærket bygget, smidig som en vånd og i besiddelse af megen ynde, som indtil nu aldrig havde udfoldet sig. Denne ynde var det, mændene arbejdede på at drage frem og sætte skik på.

"Det der gør det så vanskeligt er, at hun har lært at danse på en helt forkert måde," sagde Prince hen til dem i sengen, da han havde bragt sin forpustede elev til sæde på bordet. "Hun er lærenem nok; men alligevel kunne jeg gøre det meget bedre, hvis hun aldrig havde lært et trin. Men, Kid, der er noget jeg ikke forstår." Prince efterlignede en ejendommelig bevægelse med skulder og hoved, som Madeline havde, når hun gik.

"Det er et held for hende, at hun er opdraget på missionsstationen," svarede Malemute Kid. "Denne bæren

byrder, forstår du, – stroppen om hovedet, ogsåvidere. Andre indianske kvinder har det ondt men hun har ikke været med til at bære byrder før, efter at hun er blevet gift, og så endda kun i begyndelsen. Hun gik meget igennem sammen med sin mand. De var med til hungersnøden i Forty Mile."

"Men kan vi få bugt med det?"

"Ved det ikke. Måske lange spadsereture med hendes lærere vil forandre på det. De vil nok få det pillet ud på en eller anden måde – ikke sandt, Madeline?"

Pigen nikkede fortrøstningsfuldt. Når Malemute Kid sagde det, han, som vidste al ting – ja hvad, så var det således. Det var alt, hvad der kunne siges om den ting.

Hun var kommet over til dem, ivrig efter at begynde igen. Harrington besigtigede hende, ganske som man ser på en væddeløbshest for at regne hendes chancer ud. Det lod ikke til at være ham nogen skuffelse, for han spurgte med pludselig interesse: "Hvad fik den gamle slyngel af en onkel for dig?"

"Én riffel, ét tæppe, tyve flasker *hooch*. Riflen var i stykker." Hun sagde dette sidste med et udtryk af dyb foragt, ligesom ilde berørt ved tanken om, hvor lavt hendes pigeværd var blevet takseret.

Hun talte rigtig godt engelsk med mange af sin mands særlige vendinger; men man mærkede endnu nogen indiansk accent, den samme tilbøjelighed, som alle indianere har til underlige ganelyde. Også dette havde hendes lærere taget sig af og det med ikke ringe held.

I den næste pause gjorde Prince en ubehagelig opdagelse.

"Jeg forsikrer dig, Kid," sagde han, "vi er inde på en helt forkert vej, hun kan ikke lære det i mokkasiner. Men skaf hende

balsko og slip hende løs på et bonet gulv – nå da."

Madeline løftede en fod og betragtede tvivlende sine uformelige mokkasiner. Sidste vinter havde hun danset mange nætter både i Circle City og i Forty Mile med den slags fodtøj, og der havde ikke været noget i vejen. Men nu – ja hvis der var noget i vejen, så tilkom det Malemute Kid at vide det, ikke hende.

Malemute Kid vidste det, og han havde et godt blik for mål. Så tog han sin kabuds og sine vanter på og gik ned ad bakken for at aflægge fru Eppingwell en visit. Hendes mand, Clove Eppingwell, spillede en stor rolle i det offentlige liv som en af det udstrakte guvernements embedsmænd. Hendes lille fine fod havde Kid lagt mærke til en nat på guvernørballet. Og da han vidste, at hun ikke var mindre elskværdig, end hun var smuk, så var det let at bede hende om en vis lille tjeneste.

Da han var vendt tilbage, trak Madeline sig et øjeblik tilbage til værelset bagved. Da hun atter viste sig, blev Prince som lamslået.

"I guder!" lød det fra ham, "hvem skulle have tænkt det. Den lille heks! Min sandten, min egen søster –"

"- er en engelsk pige," afbrød Malemute Kid ham, "med en engelsk fod. Pigen her er af en race med små fødder. Mokkasinerne har netop gjort dem så brede, som det er godt mens hun på den anden side ikke har fået dem ødelagt af at løbe med hundene, da hun var lille."

Men denne forklaring dæmpede aldeles ikke Princes beundring. Harringtons forretningsinstinkt rørte sig i ham, og da han så på denne lille nydeligt formede fod og vrist kom han

til at tænke på den lumpne opregning, – "én riffel, ét tæppe, tyve flasker *hooch*."

Madeline var en konges hustru, en konge, hvis gyldne skat kunne købe ham når som helst snese af moderne pyntedukker; og alligevel havde der aldrig i hele hendes liv været andet på hendes fødder end rødgarvet elsdyrskind. I første øjeblik så hun rædselsslagen på de tynde hvide satins sko; men hun forstod snart den beundring, der lå i mændenes øjne. Hendes ansigt blussede af stolthed. Et lille øjeblik var hun beruset i sin egen kvindelige ynde; så mumlede hun med forøget foragt: "Og en riffel, som var i stykker."

Således fortsattes træningen. Hver dag gik Malemute Kid lange ture med hende, og de var helligede arbejdet med at rette på hendes holdning og hendes måde at føre sig på og med at lære hende at gå med små skridt. Der var ikke megen fare for, at hun skulle blive genkendt, for Cal Galbraith og de få andre af de "gamle" var som forsvundet i mængden af de ny, der var strømmede ind i landet. Desuden bider kulden hårdt i Nordlandet og de lidet hårdføre kvinder fra syden brugte gerne lærredsmasker for ansigtet for at beskytte deres kinder mod dens barske kærtegn. Sådan som kvinderne gik klædt helt indpakkede i egernskinds-parkas og med tilhyllede ansigter, kunne en moder være gået forbi sin datter uden at kende hende.

"Manuduktionen" fortsattes. I begyndelsen gik det langsomt; men snart kom der voldsom fart i det, nemlig fra det øjeblik, da Madeline fandt sig selv, da hun prøvede de hvide satins sko. Stoltheden over at være datter af en hvid fader fødtes i dette øjeblik og føjede sig til, hvad hun i forvejen ejede af naturlig

selvfølelse. Hidtil havde hun regnet sig for en kvinde af en fremmed race, af en lavere kaste, der levede af sin herres nåde. Hendes mand havde forekommet hende en gud, der havde løftet hende op til sit eget guddommelige stade uden at hun havde fortjent det. Men hun havde aldrig glemt, selv ikke da unge Cal blev født, at hun ikke var af hans folk. Som han var en gud, således var kvinderne af hans folk gudinder. Hun havde måske nok anstillet sammenligninger mellem sig og dem, men hun havde aldrig regnet sig for lige god med dem. Det er muligt, at et nærmere bekendtskab havde svækket hendes beundring. Hun var imidlertid til sidst kommet til at forstå disse omflakkende hvide mænd og kommet til at bedømme dem rigtigt. Ganske vist, logisk sjæleanalyse var noget der lå over hendes forstand; men hendes kvindelige klarsyn sagde hende, hvad der var det rette i sådanne ting. Den aften med satinskoene havde hun set den åbne, uforstilte beundring i sine tre venners øjne, og for første gang var hun kommet til at regne sig lige med andre kvinder. Det var kun en fod og en vrist, men – sammenligningen kunne ifølge sagens natur ikke standse der. Hun fattede, at hun stod på lige trin med dem, og dermed svandt hendes hvide søstres guddommelighed. Når alt kom til alt var de vel kun kvinder, og hvorfor skulle hun ikke hæve sig op i højde med dem? Hun så klart, hvad der manglede hende, og af denne viden om hendes svaghed spirede hendes styrke. Og så heftigt arbejdede hun, at hendes tre venner tit i undren over dette kvindens evige mysterium talte om det til langt ud på natten.

På denne måde nærmede man sig taksigelsesfesten. Med uregelmæssige mellemrum sendte Bettles bud fra Stuart River

om, hvordan unge Cal havde det. Det var snart ved den tid, de kunne ventes hjem igen. Mere end én tilfældig besøgende, der udenfor havde hørt dansemusik og trin af dansende fødder, hændte det, at han, når han kom ind, kun fandt Harrington, der sad og gned fiolen, og de to andre, som slog takten til, og med stort spektakel drøftede et eller andet dansetrins udførelse. Madeline var aldrig at se; hun var altid flygtet ind i værelset bagved.

Sådan en aften kom netop Cal Galbraith ind. Der var lige kommet godt nyt fra Stuart River, og Madeline havde overgået sig selv – ikke alene i sin holdning og yndefulde måde at føre sig på, men også i kvindeligt koketteri. De havde haft en lille skærmydsel, og hun havde klaret sig brillant og havde derefter, henrevet af øjeblikkets beruselse og i følelsen af sin egen magt, tumlet med dem, kujoneret dem, smigret for dem og protegeret dem under diskussionen med det mest forbavsende held. Instinktivt, ufrivilligt havde de bøjet sig: ikke for hendes skønhed, hendes klogskab eller hendes vid, men for dette ubestemmelige noget hos kvinden, som manden bøjer sig for, skønt han ikke kan sige, hvad det er. Det var, som om luften derinde sitrede af fryd, da hun og Prince hvirvledes rundt i den sidste dans den aften. Harringtons violin udsendte ubeskrivelig fulde toner, mens Malemute Kid, fuldstændig revet med, havde grebet kosten og ganske privat sad og vuggede i takt med musikken.

I dette øjeblik bankede det stærkt på døren, og i samme nu så de klinken løfte sig. De havde imidlertid klaret den situation før. Harrington kom ikke ud af takt. Madeline fo'r som et lyn gennem den åbne dør til stuen bagved. Kosten susede ind

under sengen, og da Cal Galbraith og Louis Savoy fik hovederne ind, så de Malemute Kid og Prince i hinandens arme danse en vild scottish gennem stuen.

Som en almindelig regel kan man sige, at indianske kvinder ikke besvimer for et godt ord, men Madeline var så nær ved det, som hun nogensinde havde været det. En time lå hun sammenkrøbet på gulvet, lyttende til mændenes højrøstede tale, der rullede op og ned som en fjern torden. Som kendte toner af barndomsmelodier strømmede hver betoning, hver lille ejendommelighed i hendes husbonds stemme ind på hende, jog hende blodet til hjertet og fik hendes knæ til at skælve, så hun til sidst lå halvt dånet mod døren. Hun kunne hverken sanse eller samle længere, da hendes mand tog afsked.

"Hvornår tænker du på at tage hjem til Circle City?" spurgte Malemute Kid ganske tørt.

"Jeg har ikke tænkt meget på det," svarede han. "Tror ikke før, efter at isen er brudt op."

"Og Madeline?"

Cal rødmede ved spørgsmålet og slog hurtigt blikket ned. Malemute Kid kunne have foragtet ham for det, havde han ikke kendt mænd så godt, som han gjorde. Nu vendte hans vrede sig mod de hustruer og døtre, der var kommet ind i landet, og som, ikke tilfredse med at have taget de indfødte kvinders plads, også havde gjort mændenes tanker urene og bragt skam over dem.

"Jeg tænker, hun har det godt," svarede Circle City-kongen hastigt og i en tone, som om han ville forsvare sig. "Tom Dixon ta'r sig af mine sager, ved du, og han sørger før, at hun ikke mangler noget."

Malemute Kid lagde hånden på hans arm og bragte ham med ét til at tie. De var gået udenfor. Over dem strålede nordlyset, en lunefuld skønhed lig, i de vidunderligste farver. Under dem lå den sovende by. Langt borte hørte de en enlig hunds gøen. Kongen begyndte igen at tale; men Malemute Kid trykkede hans hånd for at få ham til at tie. Lyden fordobledes. En efter en begyndte hundene at gø, indtil det mangestemmede kor fyldte natten. Den, som første gang hører denne heksesang, hører Nordlandets første og største hemmelighed. For den, som ofte har hørt den, lyder den som den højtidelige klokkeringning over døde håb, spildte kræfter. For i den ligger hemmeligheden om Nordlandets arvelod, forpinte sjæles klage, talløse slægters lidelser – advarslen mod, sjælemessen over Verdens vildsomme søgen.

Cal Galbraith skælvede let, da lyden døde hen i en halvkvalt hulken. Kid læste hans tanker som af en åben bog og fulgte ham tilbage gennem alle de tunge nødens og sygdommens dage; altid var Madeline tålmodig ved hans side, delte hans farer og lidelser med ham, aldrig tvivlende, aldrig klagende. For sit indre syn så han snese af billeder, strenge og ubønhørlige, og fortiden lagde sin tunge hånd om hans hjerte. Det var et kritisk øjeblik. Malemute Kid følte sig fristet til at spille sin sidste trumf ud og vinde spillet; men lektionen var endnu for blid, og han opgav det. Et sekund senere havde de trykket hinandens hænder; kongen var på vej ned ad bakken, og man hørte kun sneens fornærmede knirken og knagen under hans perlebesatte mokkasiner.

Denne sønderknuste Madeline var en helt anden end den lille vittige "gamin" en time før, hvis latter havde været så smittende,

hvis blussende kinder og strålende øjne for en stund havde fået hendes lærere til at glemme alt andet. Svag og kraftesløs sad hun i stolen, ganske som Prince og Harrington havde sat hende der. Malemute Kid studsede. Dette her ville aldrig gå godt. Når tiden kom, da hun skulle møde sin mand, måtte hun kunne optræde med en dronnings overlegenhed. Det var absolut nødvendigt at det skete med en hvid kvindes hele rutine, ellers ville sejren ikke blive nogen sejr. Dette sagde han hende strengt, uden at mildne sine ord, og han indviede hende i sit eget køns svagheder, indtil hun kom til at forstå, hvilke tåber mændene i grunden var, og hvorfor deres kvinders vilje var dem en lov.

Få dage før taksigelsesaften aflagde Malemute Kid fru Eppingwell endnu et besøg. Hun efterså øjeblikkelig hele sin garderobe, aflagde en længere visit i "P. C. Kompagniet"s manufakturafdeling og fulgte så med Malemute Kid hjem for at gøre Madelines bekendtskab. Derpå fulgte en periode, som hytten aldrig havde set mage til, og følgen af al den tilskæren og prøven og syen og klippen og talrige andre mærkelige og forhen ukendte ting blev, at de tre mandlige sammensvorne levede størstedelen af tiden i landsforvisning. På sådanne tider åbnede Operahuset venligt sine dobbelte svingdøre for dem, og så tit stak de hovederne sammen og drak så flittigt allehånde mystiske skåler, at folk, der ikke havde andet at bestille, anede ukendte strømme med uberegnelige rigdomme; og det vides, at adskillige *che-cha-qua'*er og til sidst også en af de "gamle", holdt deres rejsetøj stuvet hen bag skænken for at være klar til at følge efter dem med et øjebliks varsel.

Fru Eppingwell var en kvinde med store evner; og da hun taksigelsesaften overgav Madeline til hendes værger, var der

foregået en sådan forvandling, at de næsten var bange for hende. Prince lagde et Hudson Bay-sjal over hende med en overdreven ærbødighed, der var mere virkelig, end den så ud til. Malemute Kid, hvis arm hun havde taget, fandt, at det ikke var helt let at genoptage sit gamle formynderskab. Jack Harrington traskede bagefter, stadig med listen over købesummen i hovedet, og åbnede ikke sin mund en eneste gang hele vejen ind til byen. Da de kom til bagdøren i Operahuset, tog de sjalet fra Madelines skuldre og bredte det ud i sneen. Hun smuttede ud af Prince's mokkasiner og gik på det i sine nye satinsko. Maskeballet var på sit højeste. Hun tøvede; men de skubbede døren op og førte hende ind, og gik så rundt om huset for at komme ind ad fordøren.

III

"Hvor er Freda?" spurgte de "gamle", mens *che-cha-qua*'erne lige så energisk spurgte, hvem Freda var. Balsalen summede med hendes navn. Det var på alles læber. Gråhærdede "surdejsdrenge" [Note 5)], der kun var daglejere i minerne, men stolte af deres aldersoverlegenhed, optrådte beskyttende over for de udhalede grønskollinger og løj med veltalenhed – "surdejsdrengene" er udtrykkelig skabt til at omgås letsindigt med sandheden – eller sendte dem vrede øjekast af indignation over deres uvidenhed. Der var måske fyrre konger fra Upper og Lower Country på gulvet, og hver af dem mente sig på det rigtige spor og holdt uforfærdet poser af guldstøv på sin favorit. En hjælper blev sendt hen til manden ved vægten, der havde fået det hverv at veje poserne, mens adskillige af spillerne, der

kendte spillelykkens love ud og ind, opstillede indbydende lister over konkurrenter og favoritter.

Hvem var Freda? Atter og atter mente man at have opdaget den græske danserinde; men hver ny opdagelse spredte panik blandt de spillende og foranledigede en vild afslutning af nye væddemål blandt dem, der ønskede at være med på den sikre side. Malemute Kid tog del i jagten; hans ankomst var blevet hilst med stort spektakel blandt de tilstedeværende, der kendte ham alle som én. Kid havde et sikkert øje for det ejendommelige i en bevægelse og øre for tonefaldet i en stemme, og hans private valg var et vidunderligt væsen, der strålede som "aurora borealis". Men den græske danserinde var for godt gemt selv for hans skarpsindighed. Største delen af guldgraverne syntes at have rettet deres mistanke mod "den russiske prinsesse", som var den mest yndefulde i salen og derfor ikke kunne være nogen anden end Freda Moloof.

Under en kvadrille rejste der sig et brøl af tilfredshed. Hun var opdaget. Ved tidligere baller havde Freda i klapfinalen gjort nogle uforlignelige trin, varieret dansen på en absolut original måde. Da der var spillet op til den, var det "den russiske prinsesse", der kunne på denne mærkelige måde. "Sagde jeg det ikke nok," lød det i kor, så bjælkeloftet rystede, da – se! se! – "Aurora borealis" og endnu én maske, "Polens ånd", udførte de samme trin lige så godt; og da to tvilling"regnbuer" og en "isdronning" fulgte efter, blev endnu en assistent sendt afsted for at hjælpe manden ved vægten.

Bettles kom fra rejsen, just som ophidselsen var på sit højeste, og kom over dem som en snestorm. Hans rimfrosne øjenbryn blev til vandfald, da han hvirvlede rundt; hans frosne

overskæg syntes besat med diamanter og kastede lyset tilbage i forskelligt farvede stråler, mens hans rappe fødder gled på isstykker, der raslede ned fra hans mokkasiner og hans tyske strømper. Et Nordlands-bal er en ganske formløs historie, hvor mændene fra bækkene og stierne opgiver al snerpethed, hvis de nogen sinde har haft nogen. Og kun i de højofficielle kredse iagttager man i det hele taget formerne. Her gjorde ingen standsforskel sig gældende. Millionærer og fattigfolk, hundedrivere og ridende politimænd gav hånd til damer af "den fine verden", og susede rundt i kredsen og lavede de mærkeligste krumspring. Primitive i deres fornøjelser, støjende og grovkornede var de; men de viste ingen plumphed, snarere en vis rå ridderlighed, der var lige så ægte som den mest slebne belevenhed.

I sin søgen efter den græske danserinde magede Cal Galbraith det sådan, at han kom i kvadrille med "den russiske prinsesse", som den almindelige mistanke havde vendt sig imod. Men da han havde danset én dans med hende, var han villig til at holde alle sine millioner på ikke blot, at hun ikke var Freda, men også på, at han havde haft sin arm om hendes liv før. Når eller hvor kunne han ikke sige; men den forbløffende følelse af noget nær bekendt gjorde sådan et indtryk på ham, at han rettede hele sin opmærksomhed på at opdage, hvem hun var. Malemute Kid kunne have hjulpet ham i stedet for af og til at danse nogle gange rundt med "prinsessen" og tale alvorligt med hende i en sagte tone. Men det var Jack Harrington, der gjorde "den russiske prinsesse" den mest ufortrødne opvartning. Én gang trak han Cal Galbraith afsides og fremsatte vilde gisninger om, hvem hun var, og udviklede for

ham, at han var sikker på at vinde. Dette opflammede Circle City-kongen, og han glemte både Madeline og Freda i den nye søgen.

Det rygtedes snart, at "den russiske prinsesse" ikke var Freda. Interessen uddybedes. Her var en ny gåde. De kendte Freda, skønt de ikke kunne finde hende; men her var der en, de havde fundet og ikke kendte. Selv kvinderne kunne ikke komme i tanker om, hvem hun var, og de kendte dog hver eneste god danser i lejren. Mange tog hende for en af embedskliken, der tillod sig at slå lidt til skaglerne. Ikke så få forsikrede, at hun ville forsvinde før maskerne faldt. Andre var lige så visse på, at hun var den kvindelige reporter til "Stjernen" i Kansas City, der var kommet for at notere sig de "kendte navne" til halvfems dollars spalten. Og mændene ved vægten arbejdede travlt.

Klokken et var hvert par på gulvet og under latter og spøg som sorgløse børn begyndte de at demaskere sig. Oh og åh lød det i én uendelighed, efterhånden som maskerne faldt. Den strålende "Aurora borealis" viste sig at være den store negerpige, hvis indtægter af at vaske for folk beløb sig til omkring 500 om måneden. Tvilling"regnbuerne" viste sig at have knebelsbarter på deres overlæber og genkendtes som to kompagnoner, matadorer fra Eldorado.

I en af de mest fremtrædende kvadriller og de sidste til at demaskere sig var Cal Galbraith og "Polens ånd". Lige over for ham var Jack Harrington med "den russiske prinsesse". Resten havde afsløret sig; kun den græske danserinde manglede endnu. Alles øjne var vendt mod gruppen. Cal Galbraith løftede til svar på deres råb sin dames maske. Fredas vidunderlige ansigt og strålende øjne lynede ud imod dem. Der blev en

råben, som pludselig stilnede igen for det ny og stærkt interesserende mysterium, som "den russiske prinsesse" var. Hendes ansigt var stadig skjult, og Jack Harrington kæmpede med hende. De øvrige svævede i den højeste spænding. Han krøllede hensynsløst hendes nydelige dragt og så – brast tilskuerne i latter. De måtte le. De havde danset hele natten med en af de bandlyste indfødte.

Men de, som kendte hende, og det gjorde mange, holdt pludselig op at le, og der faldt stilhed over salen. Cal Galbraith gik vred over gulvet med lange skridt og tiltalte Madeline på chinooksproget hun bevarede imidlertid fatningen, tilsyneladende uvidende om, at hun var genstand for alles blikke, og svarede ham på engelsk. Hun viste hverken frygt eller vrede, og Malemute Kid lo stille af glæde over hendes fuldendte ligevægt. Kongen følte sig overrumplet og slået. Hans jævne siwash-hustru havde distanceret ham. "Kom," sagde han til sidst, "kom – hjem." – "Undskyld," svarede hun, "jeg har aftalt med mr. Harrington, at vi skal spise til aften sammen. Og desuden, jeg har lovet en uendelig mængde danse bort."

Harrington bød hende sin arm for at føre hende bort. Han røbede ikke den mindste uvilje mod at vende kongen ryggen, for Malemute Kid var på dette tidspunkt rykket nærmere. Circle City-kongen var som lamslået. To gange var hans hånd på vej til hans bælte, og to gange gjorde Malemute Kid sig klar til at tage affære. Men Harrington og Madeline trak sig tilbage i sikkerhed og gik ind gennem døren til spisesalen, hvor der var serveret med henkogte østers til 5 dollars kuverten.

Der gik et lettelsens suk gennem forsamlingen; parvis fulgte de efter. Freda surmulede og gik ind med Cal Galbraith. Men

hun havde et godt hjerte og en skarp tunge, og hun spolerede hans østers for ham. Hvad hun sagde, er ikke af nogen vigtighed; men han blev skiftevis rød og bleg, og han svor mange forbitrede eder ved sig selv.

Spisesalen var ét kaos af stemmer; men der blev pludselig stille, da Cal Galbraith gik over til sin kones bord. Siden demaskeringen var der væddet vældige summer af guldstøv på udfaldet. Hver eneste en iagttog nu, hvad der skete, med åndeløs interesse. Harringtons blå øjne var rolige; men skjult under dugen lå en Smith og Wesson-revolver og balancerede på hans knæ. Madeline så op, tilfældigt, ikke synderlig interesseret.

"Må – må jeg danse næste dans med dig?" stammede kongen.

Kongens hustru så på sit balkort og bøjede sit hoved samtykkende.

En polar-odyssé

I

Slæderne sang deres evige klagesang til akkompagnement af seletøjernes knagen og førerhundenes klingrende bjælder; men mænd og hunde var trætte og gjorde ingen støj. De var kommet langvejs fra. Vejen var tung af nyfalden sne, og mederne, der tyngedes af stenhårde blokke af frossent elsdyrkød, holdt hårdnakket igen mod den løse overflade og bed sig fast med en sejhed, der var næsten som et menneskes. Mørket faldt på, men der skulle ikke slås lejr den aften. Sneen faldt sagte gennem den ganske stille luft, ikke i fnug, men i bitte små nydeligt tegnede iskrystaller. Det var meget varmt – kun ti grader under frysepunktet – og mændene regnede det ikke for noget. Meyers og Bettles havde slået deres øreklapper op, og Malemute Kid havde endog taget sine vanter af.

Hundene havde været udmattede tidligt på eftermiddagen, men nu begyndte de at komme til kræfter igen. De snedigste røbede en vis rastløs uro – sled utålmodigt i skaglerne, snøftede og spidsede øren; over alle deres bevægelser var der et vist ubestemmeligt liv – og de irriteredes over deres mere sløve brødre og jog på dem, når de så deres snit, med små, lumske nap i deres bagben. Efter en sådan tilrettevisning blev også disse grebet af smitten og hjalp til at sprede den videre. Endelig lød der fra den forreste slædes førerhund et hyl af glæde, og den bøjede sig dybere ned i sneen og kastede sig ivrigt frem imod halskobbelet. De øvrige fulgte. Bagremmene fo'r til vejrs med et

ryk, skaglerne strammedes, slæderne sprang frem, og mændene holdt sig fast ved opstanderne og skyndte sig at løfte benene i vejret for ikke at få dem ind under mederne. Dagens træthed var som blæst væk, og de hujede opmuntrende til hundene; dyrene svarede med glade bjæf. De susede gennem det faldende mørke i raslende galop.

"Hej," råbte mændene efter tur, når deres slæder brat forlod hovedvejen, mens de krængede over på den ene af mederne som både for vinden.

Så kom der et par hundrede alens slutspurt til det oplyste tarmskindsvindue, der fortalte hyggeligt om den hjemlige hytte, den buldrende Yukonovn og de dampende tepotter. Men der var rykket fremmede ind i den hjemlige hytte. Tre snese hæse halse gøede udfordrende i kor, og lige så mange lodne kroppe styrtede sig hovedkulds løs på hundene, som trak den første slæde. Døren blev slået op, og en mand, klædt i nordvestpolitiets skarlagenrøde kappe, vadede i sne til knæene ud imellem de rasende dyr, mens han roligt og upartisk gjorde ret og skel til alle sider med den tykke ende af en hundepisk. Derefter trykkede mændene hinandens hænder, og på den måde blev Malemute Kid modtaget og budt velkommen i sin egen hytte af en fremmed.

Stanley Prince, som skulle have modtaget ham, og som var ansvarlig for Yukonovnen og den tidligere omtalte varme te, havde travlt med sine gæster. Der var omtrent et dusin af dem, og det var så ubeskrivelig en bande, som nogensinde havde været dronningen behjælpelig med at håndhæve hendes love og uddele hendes post. De var af mange forskellige racer, men det fælles liv havde dannet en vis type iblandt dem, en tør og kraftig

type med hærdede muskler og solbrændte ansigter, livsglade, støtte fyre med frimodigt blik. De kørte dronningens hunde, slog hendes fjenders hjerter med skræk, fortærede hendes magre kost og var lykkelige. De havde set noget, udført bedrifter og oplevet romaner. Men de vidste det ikke.

De følte sig fuldstændig som hjemme. To af dem var kravlet op i Malemute Kids seng, hvor de lå og sang de sange, som deres franske forfædre sang i de dage, da de først kom til nordvestlandet og giftede sig med dets indianske kvinder. Bettles seng havde fået en lignende indkvartering, og tre-fire forsorne *voyageurs* arbejdede deres tæer ned imellem dens tæpper, mens de lyttede til, hvad en af de andre fortalte, om den gang han tjente i Boodle-brigaden under Wolseley, da denne kæmpede sig frem til Khartoum. Og da han blev træt, fortalte en cowboy om hoffer og konger og høje herrer og damer, som han havde set, da Buffalo Bill turede rundt i Europas hovedstæder. I et hjørne sad to halvblods, gamle kammerater fra et tabt felttog, og reparerede seletøj, mens de talte om de dage, da nordvesten flammede i oprør, og Louis Riel var konge.

Den ene anekdote fortaltes mere grovkornet end den anden, og farlige eventyr til lands og til vands omtaltes som noget ganske dagligdags, der blot erindredes, fordi der dertil knyttede sig en eller anden lille humoristisk eller pudsig biomstændighed. Prince blev revet med af disse ukronede helte, som havde set historien blive til, og som betragtede det store og romantiske som blot noget almindeligt og tilfældigt, der hørte med i livets sædvanlige gang. Han lod med hensynsløs ødselhed sin kostbare tobak gå rundt imellem dem, og gamle fastrustede

minder løsnedes, og forglemte odysséer kaldtes til live til benefice for ham.

Da samtalen standsede, og de rejsende stoppede den sidste pibe og pakkede de sammenrullede soveskind ud, vendte Prince sig til sin kammerat for at få nøjere besked.

"Du ved, hvad *cowboyen* er for en," svarede Malemute Kid, idet han begyndte at snøre sine mokkasiner op. "Og det er ikke svært at se, at der er engelsk blod i hans kammerat. Hvad resten angår er de alle sammen efterkommere af disse *coureurs du bois*, blandet med Gud ved hvor mange andre slags blod. De to, der lægger sig henne ved døren, er regulære halvblods eller *bois brulés*. Den fyr med det uldne skærf om livet – læg mærke til hans øjenbryn og hans kæbers form – bærer tydeligt til skue, at en skottes øjne er løbet i vand i hans moders tilrøgede telt, og han der, der ser så brillant ud, han, der lægger kappen under sit hoved, er en fransk halvblods – du hørte ham tale; han holder ikke af de to indianere, der lægger sig nærmest ved ham. Ser du, da de halvblods rejste opstanden under Riel, holdt de fuldblods fred, og de er ikke kommet til at holde mere af hinanden siden."

"Men hvad er han for en, den bistre fyr henne ved ovnen? Jeg tør sværge på, at han ikke kan engelsk. Han har ikke åbnet sin mund hele aftenen."

"Nej, der tager du fejl. Han kan godt nok engelsk. Fulgte du hans øjne, da han hørte efter. Det gjorde jeg. Men han kommer ikke i mindste måde de andre ved. Da de talte deres egen jargon, så du jo, at han intet forstod. Jeg har undret mig over, hvad han kan være for en. Lad os se at finde ud af det."

"Stik et par pinde i ovnen," kommanderede Malemute Kid, idet han hævede stemmen og i det samme så lige over på den mand, der var tale om.

Han adlød øjeblikkelig.

"Lært at lystre et eller andet sted," kommenterede Prince sagte. Malemute Kid nikkede, tog sine strømper af og gik forsigtigt mellem de sovende hen til ovnen. Der hængte han sine våde strømper op mellem cirka en snes andre.

"Hvornår venter I at nå Dawson?" spurgte han prøvende.

Manden iagttog ham lidt, før han svarede. "De siger fem og halvfjerds mil – ikke sandt? Så måske om to dage."

En ganske let accent var lige at mærke; men der var ingen ubehjælpsom tøven eller famlen efter ord.

"Har du været der i landet før?"

"Nej."

"Nordvest-territoriet?"

"Ja."

"Født der?"

"Nej."

"Hvor pokker er du da født? Du hører ikke til det slæng der." Malemute Kid slog ud med hånden i retning af hundekuskene, en bevægelse, der også indbefattede de to politimænd, der havde lagt sig i Princes seng. "Hvor er du kommet fra? Jeg har set ansigter som dit før, skønt jeg ikke nøjagtig husker hvor."

"Jeg kender dig," svarede manden ligegyldigt, idet han med ét afledte strømmen af Malemute Kids spørgsmål.

"Hvor? Har du nogensinde set mig?"

"Nej. Din kammerat, ham, præst; Pastilik; lang tid siden. Ham spørge mig, om jeg se dig, Malemute Kid. Ham give mig

føde. Jeg standse ikke længe. Du høre ham tale om mig."

"Å, så du er ham, der solgte odderskindene for hunde."

Manden nikkede, bankede sin pibe ud og betegnede ved at rulle sig ind i sine skind, at han ikke havde lyst til samtale. Malemute Kid blæste tranlampen ud og kravlede under tæpperne.

"Nå, hvad er han så?"

"Ved ikke – vinkede mig af – smækkede skallen i som en østers. Men det er en fyr, der nok kan pine din nysgerrighed. Jeg har hørt tale om ham; hele kysten undrede sig over ham for otte år siden. En slags mysterium, forstår du. Han kom herned nordfra lige midt i vinterens hjerte fra et sted mange tusind mil herfra ved kysten af Beringshavet og rejste, som om Fanden var efter ham. Ingen fik nogensinde at vide, hvorfra han kom, men han må være kommet langvejs fra. Han var dårligt kørende, da han fik proviant hos de svenske missionærer ved Golovin-bugten, og spurgte om vej syd på. Det hørte vi om siden. Så opgav han vejen langs kysten og stak tværs over Norton-sundet. Rædsomt vejr, snestorme og modvind – men han slap igennem, hvor måske tusind andre ville have sat livet til; gik fejl af St. Michaels og kom i land ved Pastilik. Han havde mistet alle hundene på nær to, og han var så medtaget, at han var døden nær.

Og endda så hidsig efter at komme af sted, at fader Roubeau måtte udstyre ham med proviant, men han kunne ikke skaffe ham hunde, for han gik selv blot og ventede på, at jeg skulle komme hjem, for at han kunne komme af sted. Mr. Ulysses var imidlertid for klog til at rejse uden hunde og så gik han og trissede arrigt rundt i adskillige dage. På sin slæde havde han et

bundt af de nydeligste odderskind, søoddere, forstår du, der var deres vægt i guld værd. Der boede i Pastilik en gammel Shylock af en russisk kræmmer, der havde hunde i overflod. Nå, de gjorde ingen lang snak om den handel; men da den underlige stak syd på, var det med et forspand, der kunne strække ud. Mr. Shylock havde imidlertid odderskindene. Jeg så dem, og de var pragtfulde. Vi regnede ud, at hundene havde indbragt ham mindst fem hundrede dollars stykket og du må ikke tro, at den underlige ikke vidste, hvad søoddere var værd. Han var indianer af en eller anden slags; men den smule, han sagde, viste, at han havde været blandt hvide mænd.

Da søen blev isfri, rygtedes det fra Numivak-øen, at han var gået ind der for at få proviant. Så slap han mig ud af syne, og dette er det første, jeg hører om ham i otte år. Men hvor kom han fra, og hvad tog han sig for der, og hvorfor rejste han derfra? Han er indianer, han har været, Gud ved hvor, og han har lært disciplin, hvilket er usædvanligt for en indianer. Dette er nok et Nordlands-mysterium for dig at finde ud af, Prince."

"Takker ærbødigst," svarede Prince, "men jeg har allerede alt for mange."

Malemute Kid snorkede allerede; men den unge mineingeniør lå med åbne øjne og stirrede op i det tætte mørke, mens han ventede på, at den forunderligt betagende følelse skulle tabe sig, som bankende fyldte alle hans årer. Og da han endelig sov, arbejdede hans hjerne videre, så også han blev en af dem, der vandrede gennem det hvide, ukendte, sled med hundene på de uendelige veje og så mænd leve og døje og dø som mænd.

Næste morgen, timer før daggry, satte hundekuskene og politimændene kursen mod Dawson. Men de høje magter, som vågede over Hendes Majestæts interesser og styrede hendes mindste skabningers skæbne, gav kun hendes brevbærere liden ro; en uge senere viste de sig igen ved Stuart-floden, tungt belæssede med breve til Salt Water. Kun deres hunde var blevet erstattet med friske; men det var jo også hunde.

Mændene havde ventet, at de skulle ligge nogle dage over, så de kunne hvile ud. Desuden var der dette Klondyke, som var en ny sektion i Nordlandet, og de havde nok haft lyst til at se lidt til den gyldne by, hvor guldstøvet flød som vand og dansebulernes spil og sang aldrig ophørte. Men de tørrede deres strømper og røg deres aftenpiber med næsten samme velbehag som på deres forrige besøg, skønt en eller to gæve svende tænkte på at desertere og på muligheden af at stikke tværs over de ukendte bjærge mod øst og derfra gennem Mackenzie-dalen nå deres gamle tumleplads i Chippewyan-landet. To eller tre bestemte endog at vende tilbage til deres hjem ad den vej, når deres tjenestetid var forbi, og de begyndte uopholdeligt at lægge planer desangående, idet de talte om dette halsbrækkende foretagende, omtrent som en byboer taler om sin næste søndagstur til skoven.

Han med odderskindene syntes meget rastløs, skønt han kun interesserede sig lidt for diskussionen, og til sidst trak han Malemute Kid til side og talte nogen tid sagte med ham. Prince så interesseret efter dem, og mysteriet voksede, da de tog deres huer og vanter på og gik udenfor. Da de kom ind igen, stillede Malemute Kid sin guldvægt op og vejede tres ounces af, som han lagde i den underliges pose. Så sluttede hundekuskenes

formand sig til konciliet, og der blev truffet visse aftaler med ham. Næste dag gik banden videre op ad floden; men han med odderskindene fik adskillige pund proviant og begav sig tilbage i retning mod Dawson.

"Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre ved det," sagde Malemute Kid til svar på Prince's spørgsmål, "for den sølle stakkel ønskede at blive tjenesten kvit af en eller anden grund – det lod i det mindste til at være ham meget magtpåliggende, skønt han ikke ville ud med, hvad der var i vejen. Du forstår, det er akkurat som i hæren; han har kontrakt på to år, og den eneste måde, han kan blive fri på, er, at han køber sig fri. Han kunne ikke desertere og så blive her i egnen, og han var netop helt opsat på at få lov at blive her. Han tog sin beslutning, da han kom til Dawson, sagde han. Men dér var der ingen, der kendte ham, han havde ikke en cent, og jeg var det eneste menneske, han havde talt to ord med. Så talte han med viceguvernøren og traf aftale med ham for det tilfælde, at han kunne få penge hos mig – til låns, forstår du. Sagde, at han ville betale mig igen i løbet af et år og, hvis jeg ønskede det, sætte mig på spor af noget rigt. Havde aldrig set det, men vidste, at det var rigt.

Og så – ja – da han fik mig udenfor, var han lige ved at græde. Bad og bønfaldt. Smed sig ned i sneen foran mig, til jeg trak ham op igen. Snakkede op ad vægge og ned ad stolper som en forrykt. Svor på, at det var det mål, han havde styret efter i årevis, og han kunne ikke holde det ud, hvis det skulle glippe for ham nu. Jeg spurgte ham, hvad for et mål; men det ville han ikke sige. Han sagde, de kunne finde på at sætte ham på den anden halvdel af ruten, og så ville han ikke få Dawson at se i to år, og så ville det være for sent. Aldrig har jeg set en mand tage

sådan på veje i mine dage. Og da jeg sagde, at jeg ville lade ham få de penge, så måtte jeg hale ham op af sneen igen. Jeg sagde, han kunne betragte det som min aktie i foretagendet. Men tror du, han ville modtage det nej. Han svor, at han ville give mig alt, hvad han fandt, gøre mig rigere end den gerrige i hans drømme og alt sådan noget. Nå, en mand, som vover sit liv og sin tid på det samme, en anden blot vover sine penge på, han finder det som regel hårdt nok at skulle afstå halvdelen af, hvad han finder. Men der er noget andet bag ved dette her, Prince; mærk dig, hvad jeg siger. Vi vil høre nyt fra ham, hvis han bliver her på egnen."

"Og hvis ikke?"

"Så vil mit bedre jeg få et svært stød, og jeg er nogle og tres ounces fattigere."

Den kolde tid med de lange nætter var kommet, og solen var begyndt at lege sin gamle kispus langs den sydlige snetegnede horisont før man hørte noget om Malemute Kids aktie. Da troppede en råkold morgen tidligt i januar et tog af tungt læssede hundeslæder op foran hans hytte ved Stuart-floden. Han med odderskindene var der, og med ham kom en mand, sådan som guderne nu næsten har glemt at skabe dem. Hvor folk talte om knald og fald og penge som skidt, der blev altid Axel Gundersons navn nævnt, og når folk sad om aftenen ved lejrbålene og fortalte historier om snarrådighed og sjælden styrke og mod, kunne man også være vis på at træffe hans navn i dem. Og var samtalen ved at dø hen, så fik den nyt liv, hvis hun blev nævnt, som delte hans lod.

Som sagt, da guderne skabte Axel Gunderson, havde de mindedes, hvad de formåede i gammel tid, og skabt ham, som

mænd skabtes, da Jorden var ung. Fulde syv fod høj ragede han op i sin maleriske dragt, der betegnede ham som en Eldorado-konge. Hans bryst, hans hals og hans lemmer var som en kæmpes, og til at bære disse tre hundrede pund ben og muskler var hans snesko også gjort fulde tre fod længere end andre mænds. Storlinjet, med buskede øjenbryn, vældige kæber og hvasse øjne af det blegeste blå, således var hans ansigt, og det fortalte om en, der ikke kendte til andet end at byde. Som gul silke af det modne korns gule farve svøbte hans rimfrosne hår sig om hans ansigt og faldt langt ned over hans bjørneskindspels. Der var noget vist over ham, der vagt mindede om søen, da han i spidsen for hundene svingede ned ad den smalle vej til hytten; og han slog med den tykke ende af en hundepisk på Malemute Kids dør, som en nordisk viking på hærtog i syden må have dundret på borgporten for at få adgang.

Prince blottede sine arme og gav sig til at ælte rugbrødsdej under mangt et sideblik til de tre gæster – men det var også gæster, hvis lige måske ikke kommer under tag sammen én gang i en menneskealder. Den underlige, som Malemute Kid havde givet navnet Ulysses, hypnotiserede ham stadig. Men hans interesse delte sig dog væsentligt mellem Axel Gunderson og Axel Gundersons kone. Hun var noget medtaget af dagens rejse, for hun havde levet et forkælet liv i lune, hyggelige boliger i al den tid, siden hendes mand var kommet til rigdom, og hun var træt. Hun hvilede op mod hans brede bryst, som en spæd blomst støtter sig op mod en mur, mens hun dvælende svarede Malemute Kid på hans godmodige spøg og fik Princes blod til at banke på en ganske forunderlig måde, når et blik fra hendes

dybe, mørke øjne tilfældig strejfede ham. For Prince var en mand, og sund og rask, og havde kun set få kvinder i mange måneder. Ganske vist var hun ældre end han og indiansk. Men hun var forskellig fra alle indfødte kvinder, han havde set hun havde rejst – havde været i hans land blandt andet, erfarede han af samtalen. Og hun vidste de fleste af de ting, som kvinder af hans race vidste, og meget mere, som det var urimeligt at vente, at de skulle vide. Hun forstod at lave et måltid mad af soltørret fisk og rede en seng i sneen; og pinte dem så dog med oprivende detaljer om diners med mange retter og bragte for et øjeblik uro i deres sjæle ved at nævne navne på retter, som de havde kendt i fordums tider, men nu næsten havde glemt. Hun kendte elsdyret, bjørnen og den lille blåræv fuldt ud, og de vilde amfibiers liv i havene nord på; hun vidste om skovene og floderne, hvad man kunne vide om dem; og hvad der kunne læses af mænds og fugles og dyrs fodspor i den fine sneskorpe, det læste hun som af en åben bog, og dog så Prince et anerkendende blik i hendes øjne, da hun læste "lejrens lov". Denne lov var blevet forfattet af den utæmmelige Bettles på en tid, hvor bølgerne gik højt i ham, og dens bestemmelser udmærkede sig navnligt ved deres simple, fyndige humor. Prince plejede altid at vende dem om mod væggen, før der kom damer; men hvem kunne ane, at denne indfødte –? Nå, nu var det for sent.

Det var altså Axel Gundersons kone, hende, hvis navn og ry gik hånd i hånd med hans gennem hele Nordlandet. Ved bordet drillede Malemute Kid hende med en gammel vens hele sikkerhed, og Prince faldt i med, da han var kommet over det nye bekendtskabs første forlegenhed. Men hun klarede sig

udmærket i den ulige kamp, mens hendes mand, mindre snar i vendingen, indskrænkede sig til at applaudere. Han var meget stolt af hende. Alt, hvad han foretog sig, hvert af hans blikke fortalte om, hvor meget hun betød for ham. Han med odderskindene spiste i tavshed, forglemt under den muntre kamp, og længe før de andre var færdige, rejste han sig og gik ud til hundene. Og så var det dog alt for tidligt, da hans rejsefæller trak vanter og parkas på og fulgte ham.

Det havde ikke sneet i mange dage, og slæden gled hen ad den hårde Yukonvej så let, som om det havde været blank is. Ulysses kørte den første slæde; Prince og Axel Gundersons kone kom med den anden, mens Malemute Kid og den gulhårede jætte førte den tredje.

"Det er måske en vild spekulation, Kid," sagde han, "men jeg tror, den bæ'r. Han har aldrig været der; men han snakker godt for sig og viser et kort frem, som jeg hørte tale om, da jeg var i Kootenay-landet for mange år siden. Jeg ville gerne have dig med; men han er en underlig fyr, og han bandede lige rent ud på, at han ville opgi' det hele, hvis nogen som helst anden blev blandet ind i det.

Men når jeg kommer tilbage, så skal du få det første vink, og jeg vil gi' dig plads nærmest mig og desforuden gi' dig halvpart i byen."

"Nej, nej," råbte han, da den anden prøvede på at afbryde ham. "Jeg fører dette igennem, og før jeg er færdig, vil der behøves to hoveder. Hvis det går, som det skal, hvorfor skulle det så ikke blive et andet Cripple Creek. Hører du? Et andet Cripple Creek. Det er kvarts, forstår du, skal ikke vaskes ud. Og hvis vi bearbejder det rigtigt, så vil det blive vores alt sammen –

den ene million efter den anden. Jeg har hørt tale om det sted før, og det har du med. Vi vil bygge en by – tusinder af arbejdere – gode vandveje – dampskibslinjer – stor fragtfart – dampere med ringe dybgående på hovedruterne – og vi skal måske tænke på en jernbane – savmøller – elektrisk lysanlæg – lave vores eget bankvæsen – handelskompagnier – syndikat. Ikke sandt. Blot du tier med det til jeg kommer tilbage."

Slæderne kom til et holdested, hvor vejen krydsede mundingen af Stuart-floden. Den var et uendeligt is- og snehav, hvis umådelige flade tabte sig ind mod det ukendte øst. Sneskoene blev taget frem fra slæderne. Aksel Gunderson trykkede deres hænder til farvel og gik i forvejen; hans store snesko sank en god halv fod ned i den dunbløde overflade og stampede sneen så fast, at hundene ikke kunne snuble. Hans kone sluttede op bag den sidste slæde og viste snart, at hun havde langvarig øvelse i at manøvrere det ubekvemme fodtøj. Stilheden brødes af deres muntre afskedshilsener, hundene hylede, og han med odderskindene henvendte sig med sin pisk til en genstridig baghund.

En time senere så toget ud som et sort blyant, der i en lang lige linje kravlede over et mægtigt folioark.

II

En aften mange uger senere havde Malemute Kid og Prince givet sig til at løse skakopgaver efter et løsrevet blad af et gammelt magasin. Kid var lige vendt hjem fra sine Bonanza-ejendomme og hvilede ud som forberedelse til en lang elsdyrjagt. Prince havde også været på farten næsten hele

vinteren og var kommet til at længes efter en fredelig uge hjemme i hytten.

"Sæt den sorte springer imellem, og sig skak. Nej, det duer ikke. Se, næste træk –"

"Hvorfor skal bonden to skridt frem? Den *skal* slå på skrå, og når så løberen er af vejen –"

"Men, stop lidt! Så kommer der en åbning –"

"Nej, den er dækket. Gå videre. Du skal se, det hjælper."

Det var meget interessant. Det bankede på døren to gange, før Malemute Kid sagde: "Kom ind."

Døren sprang op. Noget stavrede ind. Prince fik lige set et glimt af det og sprang op. Rædslen i hans øjne fik Malemute Kid til at gøre omkring, og også han studsede, skønt han havde set slemme ting før. Tingen vaklede i blinde hen imod dem. Prince rykkede tilbage, til han nåede sømmet, hvor hans Smith-&-Wesson-revolver hang.

"Gud i Himlen! Hvad er det?" hviskede han til Malemute Kid.

"Ved ikke. Ser ud som et tilfælde af megen kulde og lidt mad," svarede Kid, idet han trak sig tilbage i modsat retning. "Pas på, det kan være, den er gal," advarede han, da han havde lukket døren og kom tilbage.

"Tingen" nærmede sig bordet. Tranlampens klare flamme fangede dens blik. Det morede den, og den frembragte nogle uhyggelige, skrattende lyde, som betød lystighed. Men så pludselig kastede han sig – for det var en mand – tilbage og hev op i sine skindbukser og begyndte at synge en opsang, sådan en som søfolk bruger, når de hiver i gangspillet, og søen hyler i deres øren:

"Yankee skib går ned ad floden.
Træk! I tyvetampe! Træk!
Ved I, hvem kaptajn her sejler!
Træk! I tyvetampe! Træk!
Jon-a-than Jones fra Syd-Ca-ho-li-in-a.
Træk! I tyve – –"

Han brød brat af og vaklede med en snerren som en ulv hen til madskabet og før de kunne lægge sig imellem, var han i færd med at slide et stykke råt flæsk i stykker med sine tænder. Kampen var hård mellem ham og Malemute Kid; men hans vanvittige styrke forlod ham lige så pludseligt som den var kommet, og udmattet slap han sit bytte. De tog ham imellem sig og fik ham anbragt på en stol, hvor han sank sammen med den halve krop tværs over bordet. En lille dosis whisky styrkede ham, så han kunne dyppe en ske i den sukkerdåse, Malemute Kid anbragte foran ham. Da hans sult var blevet nogenlunde stillet, rakte Prince ham, med et gys, en kande tynd bouillon.

Der var meget lidt hud på ansigtet. Hvad for resten ansigtet angik, så var det indsunkent og udtæret og havde meget lidt lighed med menneskelige træk. Kulde og frost havde bidt dybt. Hver ny frost havde efterladt sit skorpedække over det halvt helede ar, som gik forud. Denne tørre, hårde overflade var af mørk, blodig farve, furet af dybe, takkede revner, hvori det blottede, røde kød stak frem. Hans skindklæder var skidne og pjaltede, og hårene på den ene side var svedet og brændt bort så man kunne se, hvor han havde ligget på ilden. Malemute Kid pegede på et sted, hvor det garvede læder var blevet skåret af i strimler, stykke efter stykke – det hæslige vidnesbyrd om hungeren, han havde lidt.

"Hvem – er – du?" sagde Malemute Kid langsomt og distinkt.

Manden ænsede det ikke.

"Hvor kommer du fra?"

"Yankee skib kom ned ad floden," lød svaret med rystende stemme.

"Tvivler ikke om, at staklen er kommet ned ad floden," sagde Malemute Kid og rystede ham for at få noget mere forståeligt frem.

Men manden hvinede ved berøringen og tog sig med hånden til siden i smerte. Han rejste sig langsomt op og lænede sig halvt mod bordet.

"Hun lo ad mig – sådan – med had i sit øje; og hun – ville – ikke – komme."

Hans stemme døde hen, og han var ved at falde bag over, da Malemute Kid greb ham om håndleddet og råbte: "Hvem? Hvem ville ikke komme?"

"Hun, Unga. Hun lo og stak efter mig – således. Og så –"

"Ja, ja."

"Og så –"

"Og så hvad?"

"Og så lå han meget stille i sneen, længe. Han er – der endnu – i – sneen."

De to mænd så rådvilde på hinanden.

"Hvem er i sneen?"

"Hun, Unga. Hun så på mig med had i sit øje, og så –"

"Ja, ja."

"Og så tog hun kniven, sådan; og én gang, to gange – hun var udmattet. Jeg kom meget langsomt afsted. Og der er meget guld på det sted; meget meget guld."

"Hvor er Unga?" For Malemute Kid vidste blot at hun godt kunne ligge og dø en milsvej derfra.

Han rystede manden heftigt og gentog atter og atter: "Hvor er Unga? Hvem er Unga?"

"Hun – er – i sneen."

"Videre!" Kid klemte voldsomt om hans håndled.

"Så – ville – jeg – blive – i sneen – men – jeg – havde – en – gæld – at – betale. Det – var – hårdt – jeg – havde – en – gæld – at – betale – en – gæld – at – betale – jeg – havde –." Den stammende ordstrøm standsede, mens han famlede i sin lomme og trak en hjorteskindspose frem. "En – gæld – at – betale – fem – pund – guld – Male – mute – Kids – aktie – jeg –" Det udmattede hoved sank ned på bordet, og Malemute Kid kunne ikke få det rejst igen.

"Det er Ulysses," sagde han roligt og smed posen med guldstøvet på bordet. "Jeg tænker, det er på det sidste med Axel Gunderson og hans kone. Tag fat, og lad os få ham til køjs. Han er indianer; han vil nok klare sig og komme til at fortælle historien om det oven i købet."

Da de skar hans klæder af ham, sås der nær ved hans højre bryst to friske, skarprandede knivstik.

III

"Jeg vil tale om de ting, som er sket, på min egen måde; men I vil forstå dem. Jeg vil begynde med begyndelsen og fortælle om mig selv og kvinden og bagefter om manden."

Ovnen tiltrak "ham med odderskindene", som den tiltrækker folk, der har været berøvet ilden, og som er bange for, at denne gudernes gave kan blive taget bort fra dem igen når som helst.

Malemute Kid pirkede op i tranlampen og stillede den således, at dens skin kunne falde på fortællerens ansigt. Prince smed sig på kanten af sengen og gjorde dem selskab.

"Jeg er Naass, en høvding og en høvdings søn, født mellem en solnedgang og en solopgang på de mørke bølger i min faders *oomiak*. En hel nat stred mændene ved årerne, og kvinderne kastede bølgerne ud, som slog ind over os, og vi kæmpede med stormen. Det salte sprøjt frøs på min moders bryst til hendes åndedrag stilnede, da stormen stilnede. Men jeg – jeg hævede min stemme sammen med vinden og stormen, og levede.

Vi boede i Akatan –"

"Hvor?" spurgte Malemute Kid.

"Akatan, en af Aleuterne; Akatan hinsides Chignik, hinsides Kardalak, hinsides Unimak. Som jeg siger, vi boede i Akatan, som ligger i midten af havet i udkanten af verden. Vi jagede og fiskede på det salte hav efter fisken, sælen og odderen, og vore hjem trængtes side om side på den smalle klippestrimmel mellem kanten af skoven og den gule strandbred, hvor vore kajakker lå. Vi var ikke mange, og verden var meget lille. Der var andre lande mod østen – ølande ligesom Akatan; derfor troede vi, at hele verden var øer, og gjorde os ikke flere bekymringer om den sag.

Jeg var forskellig fra mit folk. I strandbreddens sand stod der krogede spanter og bølgekrumme planker af en båd, sådan en, som mit folk aldrig byggede. Og jeg husker, at på det sted af øen, hvorfra man i tre retninger overser oceanet, stod der et fyrretræ, sådan et som ellers aldrig gror der, glat og lige og højt. Det fortælles, at to mænd kom ude fra havet i den båd, som nu lå sønderslået på strandbredden. Og de var hvide ligesom I, og

svage, som de små børn er, når sælerne er gået bort, og jægerne kommer tomhændede hjem. Jeg ved om disse ting fra de gamle mænd og de gamle kvinder, som fik dem fra deres fædre og mødre før dem. Disse mærkelige hvide mænd syntes i begyndelsen ikke godt om vore skikke, men de kom til kræfter – ved fisken og olien som de åd – og de blev overmodige.

Og de byggede sig hver sit hus og tog de bedste af vore kvinder, og i tidens løb kom der børn. Således fødtes han, som skulle blive fader til min faders fader.

Som jeg sagde, jeg var forskellig fra mit folk; for i mig har jeg det stærke, fremmede blod fra den hvide mand, som kom ude fra havet. Det fortælles, at vi havde andre love, før disse mænd kom. Men de var vilde og stridslystne og kæmpede med vore mænd, til der ikke var nogen tilbage, som vovede at kæmpe. Så gjorde de sig selv til høvdinger, afskaffede vore gamle love og gav os nye, efter hvilke manden var sin faders søn og ikke sin moders, som vi før havde været vant til. De befalede også, at sønnen, den førstefødte, skulle have alting, som tidligere var hans faders, og at de andre brødre og søstre måtte hjælpe sig, som de kunne. Og de gav os andre love. De viste os nye måder at fange fisk på og dræbe bjørne på, af hvilke der var en stor mængde i vore skove; og de lærte os at lægge større forråd ned for den magre tid. Og disse ting var gode.

Men da de var blevet høvdinge, og der ingen flere mænd var, der turde møde deres vrede, da kæmpede de, disse fremmede, hvide mænd med hinanden. Og den ene, hvis blod jeg bærer, slyngede sit sælspyd en arms længde gennem den andens legeme. Deres børn optog kampen, og deres børns børn, og der var stort had mellem dem og mangen mørk dåd helt ned til min

tid, således at der bestandig af hver familie kun levede en til at forplante deres blod videre, som gik forud. Af mit blod var jeg alene. Af den anden mands var der kun en pige, Unga, som levede hos sin moder. Hendes og min fader vendte en nat ikke tilbage fra fiskeri; men siden drev de op på kysten ved højvande, og de holdt hinanden tæt omslyngede.

Folket undrede sig over dette på grund af det gamle had mellem husene; og de gamle mænd rystede på hovedet og sagde, at kampen ville fortsættes, når der fødtes hende og mig børn. De fortalte mig dette som dreng, til jeg kom til at tro på det og kom til at se på Unga som en fjende, der skulle blive moder til børn, der skulle kæmpe med mine. Jeg tænkte på disse ting dag efter dag, og da jeg blev yngling, spurgte jeg, hvorfor dette skulle være således. Og de svarede: 'Vi ved ikke andet end, at sådan bar dine forfædre sig ad.' Og jeg undredes over, at de, som skulle komme, skulle kæmpe deres kampe, som var gået bort, og i det kunne jeg ikke se nogen retfærdighed. Men folket sagde, at det måtte så være; og jeg var kun en ung dreng.

Og de sagde, at jeg måtte tage tiden i agt, at mit blod kunne blive ældst og blive stærkt før hendes. Det var en let sag, for jeg var høvding, og folket så op til mig på grund af mine forfædres love og bedrifter og den rigdom, som var min. Enhver jomfru ville gerne komme til mig; men jeg fandt ingen efter mit sind. Og de gamle mænd og de unge pigers mødre opfordrede mig til at skynde mig, for allerede da bød jægerne store gaver hos Ungas moder; og skulle hendes børn blive stærke før mine, så ville mine sikkert dø.

Og jeg fandt ikke nogen jomfru før en aften, da jeg vendte hjem fra fiskeri. Solen stod lavt og skinnede mig lige ind i øjnene; vinden var frisk, og kajakkerne fo'r afsted med de hvide bølger. Pludselig kom Ungas kajak roende bag ved mig, og hun så på mig – med sit sorte hår flagrende som en nattesky og det våde sprøjt på sine kinder. Som jeg siger, solen skinnede mig lige ind i øjnene, og jeg var en ung dreng. Men, hvordan det nu gik til, så stod det mig pludselig klart, at dette var buddet mellem mand og kvinde. Som hun jog afsted, så hun sig tilbage mellem to åretag – som kun Unga kunne se – og igen følte jeg, at dette var buddet mellem mand og kvinde. Folket råbte højt, da vi susede afsted efter de dovne *oomiaaker* og lod dem langt bag os. Men hun var hurtig ved åren, og mit hjerte var som et bugnende sejl, og jeg vandt ikke. Vinden friskede, søen blev hvid, og springende som sæler fo'r vi afsted nedad solens gyldne sti på vandet."

Naass var krøbet halvt ud af sin stol og sad som en, der ror med pagaj, som om han genoplevede løbet på ny. Etsteds på den anden side ovnen så han Ungas flagrende hår og hendes vippende kajak. Stormens stemme lå i hans øren, og han følte dens salt slå friskt mod sine næsebor.

"Men hun nåede kysten og løb leende over sandet til sin moders hus. Og en stor tanke kom til mig den nat – en tanke værdig den, der var høvding over hele Akatans folk. Da månen var oppe, gik jeg ned til hendes moders hus og så på Yash-Nooshs gods, som var dynget op ved døren – Yash-Noosh, en dygtig jæger, som havde i sinde at ville blive Ungas børns fader. Andre unge mænd havde stablet op der alt, hvad de ejede, og

taget det bort igen, og hver ung mand havde gjort sin dynge større end den forriges.

Og jeg lo til månen og stjernerne og gik til mit eget hus, hvor al min rigdom lå. Og jeg gjorde mange rejser frem og tilbage, indtil min dynge var så mange gange større end Yash-Nooshs, som der er fingre på en hånd. Der var fisk, som var soltørret og røget; og fyrre skind af hårsæl, og halvt så mange af øresæl, og hvert skind var lukket ved munden og tykbuget af olie. Og ti skind af bjørne, som jeg havde dræbt, når de kom ud af skoven om foråret og der var perler og tæpper og skarlagne tøjer, som jeg havde fået i bytte fra folket, som levede længere mod øst. Og jeg så på Yash-Nooshs dynge og lo. For jeg var høvding i Akatan, og min rigdom var større end alle mine unge mænds, og mine forfædre havde udført store bedrifter og givet love og for alle tider lagt deres navne i folkets mund.

Da morgenen kom, gik jeg ned til bredden, idet jeg så ud af øjekrogene efter Ungas moders hus. Mit bud stod stadig urørt. Og kvinderne smilede og sagde skalkagtige ting til hinanden. Jeg undrede mig, for aldrig var der blevet gjort et sådant bud; og den nat føjede jeg mere til dyngen og satte ved siden af den en kajak af velgarvede skind, som endnu aldrig havde flydt på vandet. Men om dagen var det der endnu, så alle mænd frit kunne le ad det. Ungas moder var snu, og jeg var vred over den skam, der var bragt over mig for mit folks øjne. Den nat føjede jeg så meget til, at det blev en stor dynge, og jeg halede min *oomiak* op, og den havde tyve kajakkers værdi. Og om morgenen var der ingen dynge.

Så gjorde jeg forberedelser til bryllup, og folket, som boede lige østen for, kom for bryllupsmadens og *potlatch*'ens skyld.

Unga var fire soles år ældre end jeg efter den måde, vi regnede vore år på. Jeg var kun en ung dreng; men det gjorde intet, for jeg var høvding og søn af en høvding.

Men et skib viste sine sejl over oceanets flade, og alt som vinden blæste, blev det større. Fra sine spygatter udspyede hun klart vand, og mændene havde travlt ved pumperne. I stavnen stod en vældig mand og målte vandets dybde og gav befalinger med en stemme som torden. Hans øjne havde de dybe vandes blege blå farve, og hans hoved bar en manke som en søløves. Og hans hår var gult som strået af en høst i syden eller de manilarebsgarn, som søfolk fletter.

I de senere år havde vi set skibe langt borte; men dette var det første, som kom til Akatans kyst. Festen var brudt, kvinder og børn flyede til husene, men vi mænd spændte vore buer og ventede med spyd i hånd. Men da skibets stævn rørte bredden, brød de fremmede sig intet om os, da de havde travlt med deres eget. Da vandet faldt, krængede de skonnerten og bødede et stort hul i hendes bund. Så sneg kvinderne sig frem igen, og festen blev fortsat.

Da vandet steg, varpede søfarerne skonnerten ud på dybt vand og kom så ind iblandt os. De bragte gaver og var venlige, og jeg lod gøre plads for dem, og fordi mit hjerte var stort, gav jeg dem *potlatch*-tegn, sådanne som jeg gav alle gæsterne, for det var min bryllupsdag, og jeg var høvding i Akatan. Og han, der havde manke som en søløve, var der, og så høj og stærk var han, at man ventede at se jorden ryste under hans fods trin. Han så meget og skarpt på Unga med armene over kors, og han blev, til solen gik bort og stjernerne kom frem. Da gik han ned til sit skib. Derefter tog jeg Unga ved hånden og førte hende til

mit eget hus. Og der var syngen og stor latter, og kvinderne sagde spøgefulde ting, som kvinder har for skik ved sådan lejlighed. Men vi gjorde os ingen bekymringer. Da lod folket os alene og gik hjem.

Den sidste støj var døet hen, da søfarernes høvding kom ind ad døren. Og han havde med sig sorte flasker, som vi drak af og blev lystige. I forstår, jeg var kun en ung dreng og havde levet alle mine dage i verdens udkant. Mit blod blev ild og mit hjerte så let som skummet, der flyver fra brændingen ind til klippen. Unga sad tavs på skindene i krogen med øjnene åbne, for hun syntes at være bange. Og han, der havde søløvens manke, så på hende skarpt og længe. Da kom hans mænd ind med bunker af gods, og han dyngede op foran mig så megen rigdom, som der ikke var i hele Akatan. Der var bøsser, både store og små, og krudt og kugler og fænghætter og blanke økser og knive af stål og kunstfærdige redskaber og forunderlige ting, hvis lige jeg aldrig havde set. Da han viste mig ved tegn, at det alt sammen var mit, da tænkte jeg, at han var en stor mand, så gavmild, som han var. Men han betegnede mig tillige, at Unga skulle gå bort med ham på hans skib. Forstår I? – at Unga skulle gå bort med ham på hans skib. Min faders blod flammede pludselig hedt, og jeg skulle til at slynge mit spyd igennem ham. Men flaskernes ånd havde stjålet livet bort fra min arm, og han tog mig om halsen og slog mit hoved imod husets væg. Og jeg var gjort svag som et nyfødt barn, og mine ben ville ikke mere støtte under mig. Unga skreg, og hun tog fat i tingene i huset med sine hænder, til de alle faldt omkring os, da han slæbte hende til døren. Da tog han hende i sine store arme, og da hun rev og sled i hans gule hår, lo han med en lyd som den store

hansæl i parringstiden. Jeg kravlede ned til stranden og kaldte på mit folk, men de var bange. Kun Yash-Noosh var en mand, og ham slog de i hovedet med en åre, til han lå på sit ansigt i sandet og ikke rørte sig. Og de hejsede sejlene til lyden af deres sange, og skibet fo'r afsted for vinden.

Folket sagde, at det var godt, for nu ville der ikke blive mere blodkrig i Akatan. Jeg sagde intet, men ventede til næste fuldmånetid, da lagde jeg fisk og olie i min kajak og gik bort mod øst. Jeg så mange øer og mange folk, og jeg, som havde levet i en udkant, jeg så, at verden var meget stor. Jeg talte ved tegn, men de havde ikke set nogen skonnert eller nogen mand med manke som en søløves, og de pegede altid mod øst. Jeg sov på sælsomme steder og åd mærkelige ting og så forunderlige ansigter. Mange lo, for de troede, at jeg var svaghjernet. Men sommetider vendte gamle mænd mit ansigt mod lyset og velsignede mig. Og de unge kvinders øjne blev milde, når de spurgte mig ud om det fremmede skib og Unga og sømændene.

Og således kom jeg gennem de ublide søer og store storme til Unalaska. Der var to skonnerter, men ingen af dem var den, jeg søgte. Så gik jeg videre mod øst, mens verden stadig blev større, og på øen Unamak var der intet at spørge om skibet; heller ikke på Kadiak eller på Atagnak. Og så kom jeg en dag til et klippeland, hvor mænd gravede store huller i bjerget. Og der var en skonnert, men ikke min, og på den lastede mænd de klippestykker, som de gravede op. Dette, fandt jeg, var barnagtigt, for hele verden var gjort af klipper; men de gav mig føde og satte mig til arbejde. Da skonnerten lå dybt i vandet, gav kaptajnen mig penge og sagde, at jeg kunne gå; men jeg spurgte, hvilken vej han gik, og han viste mod syd. Jeg gjorde

tegn til, at jeg ville følge ham; og først lo han; men da han manglede mænd, antog han mig til hjælp ved arbejdet ombord. Således lærte jeg at tale på deres måde, at hive i tove, og at rebe de stive sejl ved pludselige vindstød og at tage min tørn ved hjulet. Men det faldt mig ikke fremmed, for mine fædres blod var blod af sømænd.

Jeg havde tænkt, at det var let at finde ham, jeg søgte, når jeg først var iblandt hans eget folk; men da vi fik land i sigte en dag og gik gennem et smalt indløb fra søen ind i en havn, ventede jeg vel nok at se så mange skonnerter, som der var fingre på mine hænder, men milevidt lå skibene langs med kajerne, tætpakkede ligesom mange små fisk; og da jeg gik ned iblandt dem for at spørge efter en mand med manke som en søløves, lo de og svarede mig i mange tungemål og jeg fandt ud, at de hørte hjemme i de fjerneste dele af Jorden.

Jeg gik ind i byen for at se på hver mands ansigt. Men de var lige som fisk, når disse løber tykt på fiskebankerne, og jeg kunne ikke tælle dem. Og støjen slog ind imod mig så længe, indtil jeg ikke kunne høre, og mit hoved blev svimmelt af alt det, som bevægede sig. Jeg gik videre og videre gennem lande, som sang i det varme solskin, hvor høsten lå rig på sletterne, og hvor store byer var fulde af mænd, der levede som kvinder, med falske ord i deres mund og med deres hjerter sorte af tørst efter guld. Og alt imens jagede og fiskede mit folk på Akatan og vare lykkelige i den tanke, at verden var lille.

Men det blik i Ungas øjne, da hun kom hjem fra fiskeri, var med mig altid, og jeg vidste, at jeg ville finde hende, når tidens fylde kom. Hun vandrede ned ad stille stræder i aftenens tusmørke, eller lokkede mig hen over de frodige marker, våde af

morgendug, og der var et løfte i hendes øjne, sådan som kun Unga kunne give.

Således vandrede jeg gennem tusind byer. Nogle var venlige og gav mig føde, andre lo, og atter andre forbandede mig. Men jeg holdt min tunge rolig, gik underlige veje og så sælsomme ting. Undertiden arbejdede jeg – jeg som var høvding og søn af en høvding – undertiden arbejdede jeg for mænd – mænd, der talte rå tale og var hårde som jern og vristede guld ud af deres kammeraters sved og sorg. Og endda hørte jeg intet ord om dem, jeg søgte, førend jeg vendte tilbage til søen, ligesom en sæl vender hjem til parringsstederne. Men dette var ved en anden havn i et andet land, som lå mod nord; og der hørte jeg rygter om den gulhårede søfarer og erfarede, at han var sæljæger og netop da var langt borte på oceanet.

Så hyrede jeg ud med en sælskonnert med de dovne siwasher og fulgte hans usporlige vej mod norden, hvor jagten dengang var livligst. Og mange slidsomme måneder var vi borte og prajede mange af flåden og hørte meget om hans vilde bedrifter. Men aldrig kom vi ham en eneste gang nær på søen. Vi gik nord på lige til Pribyloff-søerne, dræbte sælerne i flokke på kysten og bragte deres varme legemer ombord, indtil vore spygatter løb med spæk og blod, så ingen mand kunne stå på dækket. Da blev vi jaget af et langsomtgående dampskib, som fyrede på os med store bøsser. Men vi satte sejl til, indtil søerne skyllede over dækket og vaskede det rent; og selv tabte vi os i tågen.

Det er blevet fortalt, at på denne tid, da vi flyede med frygt i vore hjerter, at netop da stak den gulhårede søfarer ind til Pribyloff-søerne lige til faktoriet, og mens en del af hans folk

holdt Kompagniets tjenere bundet, indladede resten ti tusind friske skind fra salthuset. Jeg siger, at det fortælles; men jeg tror det. For mens jeg rejste langs kysten og aldrig mødte ham, da genlød de nordlige have af fortællinger om hans forvovenhed og mod, indtil de tre nationer, som har lande der, eftersøgte ham med deres skibe. Og jeg hørte om Unga, for kaptajnerne sang højt hendes pris, og hun var altid med ham. Hun havde lært sig hans folks skikke, sagde de, og var lykkelig. Men jeg vidste bedre – vidste, at hendes hjerte længtes tilbage til hendes eget folk ved Akatans gule kyst. En lang tid efter kom jeg tilbage til den havn, som ligger ved et smalt indløb fra søen, og der fik jeg at vide, at han var gået tværs over det store ocean for at jage sæler ved østsiden af det varme land, som strækker sig mod syd fra det russiske hav. Og jeg, som var blevet sømand, jeg hyrede ud med mænd af hans egen race, og fulgte efter ham på sæljagt og der var få skibe ved det nye land. Men vi bed os fast i sælstimen og jagede den nordpå hele foråret igennem. Og da sælhunnerne var tunge med hvalpe og gik over den russiske grænse, da blev vore mænd bange og knurrede. For der var megen tåge, og hver dag mistede vi mænd i bådene. De ville ikke arbejde, og så drejede kaptajnen skibet hen imod det sted, vi kom fra. Men jeg vidste, at den gulhårede søfarer var uræd og ville følge flokken lige til de russiske ølande, hvor kun få mænd går hen. Derfor tog jeg en båd i nattens mørke, mens udkigsmanden sov på fordækket, og gik alene til det varme, lange land. Og jeg rejste syd på for at træffe mændene ved Yeddo-bugten, som er vilde og dristige. Og pigerne ved Yoshiwara var små og blanke som stål og gode at se på; men jeg

kunne ikke standse, for jeg vidste, at Unga omtumledes på det gyngende dæk ved ynglepladserne mod nord.

Mændene ved Yeddo-bugten var kommet sammen fra de fjerneste dele af Jorden og havde hverken guder eller hjem; de sejlede under japansk flag. Med dem gik jeg til Copper-øens rige kyster, hvor vore skinddynger blev store. Og i denne tavse sø så vi ingen mand, før vi var rede til at gå bort. Da løftedes en dag tågen af en stærk vind, og ned mod os styrede en skonnert med en russisk orlogsmands skumle kanonmundinger tæt i kølvandet efter sig. Vi flyede bort tværs på vinden, mens skonnerten stadig huggede sig nærmere og gik tre fod frem, for hver gang vi gik to. Og på broen var manden, der havde søløvens manke, og han lo, stærk og overmodig, som han var, og satte sejl, så rælingen lå under vandet. Og Unga var der – jeg kendte hende i samme nu – men da kanonerne begyndte at tale tværs over søen, sendte han hende ned. Som jeg siger, tre fod for hver gang vi tog to, indtil vi så hans ror løfte sig grønt over vandet, hver gang skibet huggede i søen – og jeg lagde roret om og udøste min sjæl i forbandelser med min ryg vendt mod de russiske skud. For vi vidste, at han havde i sinde at løbe foran os, så at han kunne slippe bort, mens vi blev fanget. De skød vore master ned, så at vi drejede op i vinden som en såret måge; men han forsvandt over på den anden side kimingen – han og Unga.

Hvad kunne vi gøre? De friske skind talte for sig selv. Så tog de os med til en russisk havn og siden til et øde og ensomt land, hvor de satte os til at arbejde i minerne med at grave salt. Og nogle døde – og andre døde ikke."

Naass slog tæppet til side fra sine skuldre og blottede det arrede og sønderflængede kød, der var mærket med de umiskendelige strimer efter knut. Prince dækkede ham hurtigt til igen, for det var ikke smukt at se.

"Vi hensled der en sørgelig tid; og somme tider løb folk bort mod syd; men de kom altid tilbage. Derfor gik vi mod nord, vi, som var kommet fra Yeddo, den gang vi rejste os om natten og tog bøsserne fra skildvagterne. Og landet var meget stort med sletter opfyldte af moser og store skove. Og kulden faldt på med megen sne på jorden, og ingen mand vidste vej. Trælsomme måneder rejste vi gennem den endeløse skov – jeg ved ikke, jeg husker det ikke nu, for der var kun lidt føde, og ofte lagde vi os ned for at dø. Men til sidst nåede vi det kolde hav, og da var kun tre i live til at se på det. En var sejlet ud fra Yeddo som kaptajn, og han vidste i sit sind, hvordan de store lande lå for hinanden, og vidste om det sted, hvorfra man måtte gå ud for at gå over på isen fra det ene store land til det andet og han førte os – jeg ved ikke ret – det varede så længe – indtil vi kun var to. Da vi kom dertil, fandt vi fem mænd af det folk, som lever i det land, og de havde hunde og skind, mens vi var meget fattige. Vi kæmpede i sneen, indtil de døde, og kaptajnen døde, og hundene og skindene var mine. Da gik jeg tværs over på isen, som var brudt, og én gang kom jeg i drift, indtil en kuling fra vest satte mig ind på kysten. Efter det Golovin-bugten og Pastilik og præsten. Så sydpå, sydpå, til de varme sollande, hvor jeg først vandrede.

Men søen gav ikke længere noget udbytte, og de, som gik på søen efter sælen, havde liden fortjeneste og stor risiko. Flåderne adspredtes, og kaptajnerne og mændene havde intet ord om dem, jeg søgte. Så vendte jeg mig bort fra oceanet, som aldrig

er i hvile, og gik ind i landene, hvor træerne og husene og bjergene altid bliver på ét sted og aldrig bevæges. Jeg rejste langt og lærte mange ting, endog hvordan man skriver og læser fra bøger. Og det var godt, at jeg gjorde dette, før det faldt mig ind, at Unga jo måtte kende disse ting, og at en dag, når tiden var kommet – vi – I forstår, når tidens fylde kom.

Således drev jeg afsted, ligesom disse små fisk, der rejser et sejl for vinden, men ikke formår at styre. Men mine øjne og mine øren var altid åbne, og jeg færdedes blandt mænd, som rejste meget, for jeg vidste, at de behøvede kun at have set dem, jeg søgte, for at huske dem. Til sidst kom der en mand lige ned fra bjergene, og han havde med sig sten, hvori det rene guld stod som ærtstore stykker; han havde hørt om dem, han havde mødt dem, han kendte dem. De var rige, sagde han, og levede på et sted, hvor de drog guld frem af jorden.

Det var i et vildt land og meget langt borte; men efter en tids forløb nåede jeg til lejren, der lå skjult mellem bjergene, og hvor folk arbejdede nat og dag borte fra solens lys. Endnu var tiden ikke kommet. Jeg lyttede til, hvad folk talte. Han var rejst bort – de var rejst bort – til England, blev der sagt, for at få folk med mange penge til at forene sig og danne kompagnier. Jeg så huset, de havde boet i; mere ligt et palads, sådan som man ser dem i de gamle lande. Ved nattetid krøb jeg ind gennem et vindue for at få at se, hvordan han var imod hende. Jeg gik fra værelse til værelse, og jeg tænkte, at således måtte konger og dronninger bo; det var alt såre godt og alle sagde de, at han behandlede hende som en dronning, og mange undrede sig over, hvilket folk hun var af, for der var andet blod i hendes årer, og hun var forskellig fra Akatans kvinder, og ingen erkendte

hende for, hvad hun var. Oh, hun var en dronning, men jeg var en høvding og søn af en høvding, og jeg havde betalt en uhørt pris i skind og både og perler for hende.

Men hvorfor så mange ord? Jeg var sømand og kendte skibenes vej på søen. Jeg fulgte efter til England og derefter til andre lande. Sommetider hørte jeg om dem af folks mund og sommetider læste jeg om dem; alligevel kunne jeg aldrig nå dem, for de havde mange penge og rejste hurtigt, mens jeg var en fattig mand. Da kom uheld over dem, og deres rigdom svandt bort en dag ligesom en røgstribe. Aviserne var fulde af det dengang, men derefter blev der tavst, og jeg vidste, at de var gået tilbage dertil, hvor de kunne vinde mere guld frem af jorden.

De var forsvundet fra verden, da de var fattige nu; og så vandrede jeg fra lejr til lejr, helt nord til Kootenay-landet, hvor jeg fandt deres kolde spor. De havde været der og var gået bort igen, nogle sagde én vej, andre en anden, og atter andre sagde, at de var gået til Yukon-landet. Og jeg gik denne vej, og jeg gik hin; bestandig rejste jeg fra sted til sted, til det syntes mig, at jeg måtte blive træt af verden, som var så stor. Men i Kootenay havde jeg en lang og møjsommelig rejse sammen med en indfødt fra nordvestlandet, som lagde sig til at dø, da hungersnøden kom over os. Han havde været i Yukon-landet ad en ukendt vej over bjergene, og da han mærkede, at hans time var nær, gav han mig kortet og hemmeligheden om et sted, hvor han svor på ved sine guder, at der var meget guld.

Kort efter var det, alverden begyndte at drage mod nord. Jeg var en fattig mand. Jeg solgte mig til at køre hunde. Resten ved I. Jeg mødte ham og hende i Dawson. Hun kendte mig ikke, for

jeg var dengang kun en ung dreng, og hendes liv havde været mangfoldigt, så hun havde ikke tid at huske på en, som havde betalt en uhørt pris for hende.

Og så! Du købte mig fri af min tjeneste. Jeg vendte tilbage for at lægge tingene til rette på min egen måde. For jeg havde ventet længe, og nu, da jeg havde min hånd på ham, havde jeg ingen hast. Som jeg siger, jeg havde i sinde at gøre det på min egen måde. For jeg læste tilbage i mit liv gennem alt, hvad jeg havde set og lidt, og jeg huskede på kulden og hungersnøden i den uendelige skov ved det russiske hav. Som I ved, førte jeg ham mod øst – ham og Unga – mod øst, hvorhen mange er gået, men hvorfra få er vendt tilbage. Jeg førte dem til det sted, hvor mænds ben og forbandelser ligger sammen med det guld, som ikke må være deres.

Det var en lang vej og vejen var ubanet vore hunde var mange og åd meget; og vore slæder kunne ikke bære så meget, som var nok til forårets komme. Vi måtte være tilbage, før floden løb isfri. Hist og her gemte vi proviant, så vore slæder kunne lettes, og der ikke skulle være nogen fare for sult på tilbagevejen. Ved McQuestion var der tre mænd, og nær dem byggede vi et gemmested, hvad vi også gjorde ved Mayo, hvor tolv pellier, som var kommet sydfra over bjergene, havde en jagtlejr. Derefter så vi ingen, da vi kom ind mod østen, kun den sovende flod, den ubevægelige skov og Nordlandets hvide tavshed. Som jeg siger, det var en lang vej og vejen ubanet. Somme tider gjorde vi ved en dags møje ikke mere end otte mil eller ti, og om natten sov vi som døde. Og ingensinde drømte de om, at jeg var Naass, Akatans høvding, den, som retter uret.

Vi lavede nu mindre depoter, og om natten var det en let sag at gå tilbage ad vejen, vi havde banet, og splitte dem ad således, at man måtte tro, at det var de tyvagtige jærves værk. Og hør videre. Der er steder, hvor floden har fald og vandet er uroligt; der lægger isen sig foroven og ædes væk underneden. På sådan et sted gik den slæde, jeg kørte, igennem isen, og ligeledes hundene; og han og Unga troede det var et uheld, men intet mere. Og der var megen føde på den slæde, og de hunde var de stærkeste. Men han lo, for han var fuld af liv og styrke, og hundene, som var tilbage, gav han kun liden føde, indtil vi skar dem fra seletøjerne en for en og gav dem til deres kammerater at æde. Vi ville få let ved at gå hjem, sagde han, når vi gik os og åd os fra det ene oplag til det andet, og hverken havde hunde eller slæder; og det var sandt, for vi havde kun meget lidt proviant, og den sidste hund døde i skaglerne den aften, vi nåede guldet og mændenes ben og forbandelser.

For at nå til det sted inde i hjertet af de store bjerge – og kortet talte sandt – skar vi trin i isen op ad siden af en klippevæg. Vi så efter en dal på den anden side, men der var ingen dal; sneen bredte sig ud over det alt sammen, jævnt som de store høstsletter, og her og der viste vældige bjerge deres hvide hoveder oppe blandt stjernerne. Og midt på denne forunderlige slette, som skulle have været en dal, forsvandt jorden og sneen lige indad mod Jordens hjerte. Havde vi ikke været mænd, ville vore hoveder have svimlet ved synet. Men vi stod på den svimlende kant for at prøve, om vi kunne se nogen måde at komme ned på. Og på den ene side, og kun på den, faldt væggen skråt ned, så at den stod som et skrånende skibsdæk i en topsejls brise. Jeg ved ikke, hvorfor dette skulle

være således; men det var således. "Det er Helvedes port," sagde han, "lad os gå ned." Og vi gik ned.

På bunden var der en hytte bygget af en eller anden, af træklodser, som han havde kastet ned oven fra. Det var en meget gammel hytte, for der var døet mænd der alene til forskellige tider, og på birkebarkstykker, som lå der, læste vi deres sidste ord og deres forbandelser. En var død af skørbug; en andens kammerat havde røvet fra ham hans sidste proviant og hans krudt og var løbet sin vej; en tredje havde en grå bjørn faret ilde med; en fjerde havde jaget efter vildt og var død af sult – og således videre, og de havde ikke kunnet forlade guldet og var døde ved siden af det, hver på sin vis. Og det unyttige guld, de havde samlet, gulnede hyttens gulv som i en drøm.

Men hans sjæl var fast, og hans hoved klart, denne mands, hvem jeg havde ført så langt. "Vi har intet at spise," sagde han, "og vi vil kun se på dette guld og se, hvorfra det kommer, og hvor meget der vel er. Så vil vi gå hurtigt bort før det når ind i vore øjne og stjæler vor forstand bort. Hvis vi bærer os sådan ad, så kan vi vende tilbage siden med mere proviant og tage det hele i besiddelse."

Så så vi på den store åre, som gennemskar grubens sidevæg, som en rigtig åre skulle; og vi målte den og fulgte den fra oven nedad, delte minen i enkelte parter og mærkede træerne af til tegn på, at det var vort. Og mens vore knæ rystede, fordi vi led hunger, og fordi vi havde en sygdom i vor bug, og mens vore hjerter bankede tæt ved vor mund, klavrede vi for sidste gang op ad den mægtige væg og vendte os mod hjemvejen.

Det sidste stykke bar vi Unga imellem os, og vi faldt ofte; men til sidst nåede vi gemmestedet – og se, der var ingen føde.

Jeg havde gjort det godt, for han troede, at det var jærvene, der havde gjort det, og han fordømte dem og sine guder i ét åndedrag. Men Unga var tapper og smilede og lagde sin hånd i hans, så at jeg måtte vende mig bort for ikke at tabe fatningen. "Vi vil hvile ved ilden til i morgen," sagde hun, "og vi vil vinde styrke fra vore mokkasiner." Så skar vi det øverste at vore mokkasiner i strimler og kogte dem den halve nat for at kunne tygge dem og synke dem. Og om morgenen drøftede vi vore udsigter. Det næste oplag var fem dages rejse borte. Vi kunne ikke nå det. Vi måtte finde vildt.

"Vi vil gå videre og jage vildt," sagde han.

"Ja," sagde jeg, "vi vil gå videre og jage vildt."

Og han bestemte, at Unga skulle blive ved ilden og spare sine kræfter. Og vi gik videre, han søgte efter elsdyr og jeg gik til det oplag, jeg havde flyttet og skjult. Men jeg åd kun lidt, for at jeg ikke skulle synes dem meget stærk. Om natten faldt han mange gange, da han gik tilbage til lejren. Og jeg lod også, som om jeg var meget svag og jeg snublede over mine snesko, som om hvert skridt kunne være mit sidste. Og vi styrkede os ved vore mokkasiner.

Han var en stor mand. Hans sjæl bar hans legeme oppe til det sidste. Heller ikke klagede han højt undtagen for Ungas skyld. Den anden dag fulgte jeg med ham, for at hans endeligt ikke skulle undgå mig. Ofte lagde han sig ned for at hvile. Den nat var han nær gået til. Men om morgenen svor han med svag stemme og gik videre igen. Han var som en drukken mand, og jeg ventede mange gange, at han skulle opgive. Men hans styrke var den stærkes styrke, og hans sjæl var en kæmpes sjæl, for han bar sit legeme gennem den hele møjsomme dag. Og han skød to

ryper, men ville ikke æde dem. Han behøvede ingen ild. De betød frelse for ham; men han havde kun tanke for Unga, og han begav sig på vej til lejren. Han gik ikke længere, men kravlede på hænder og fødder gennem sneen. Jeg kom hen til ham og læste døden i hans øjne. Selv da var det ikke for sent at æde af ryperne. Han smed riflen og bar fuglene i munden som en hund. Jeg gik ved hans side, opret. Han så på mig i de øjeblikke, han hvilede, og undredes over, at jeg var så stærk. Jeg kunne se det, skønt han ikke længere talte, og da hans læber bevægedes, bevægedes de uden lyd. Som jeg siger, han var en stor mand, og mit hjerte talte for mildhed. Men jeg læste tilbage i mit liv og mindedes kulden og sulten i den uendelige skov ved det russiske hav. Og desuden, Unga var min, og jeg havde betalt en uhyre pris for hende i skind og både og perler.

Således nåede vi gennem den hvide skov med tavsheden hvilende tungt på os ligesom en fugtig havgus. Og fortidens spøgelser opfyldte luften helt rundt om os, og jeg så Akatans gule strandbred og kajakkerne, der hastede hjem fra fiskeriet, og husene ved kanten af skoven. Og de mænd, som havde gjort sig selv til høvdinge, var der, lovgiverne, hvis blod jeg bar, og hvis blod jeg havde forbundet mig med gennem Unga. Ja – og med mig vandrede Yash-Noosh med det våde sand i sit hår og endnu holdende i sin hånd krigsspyddet, der brødes, da han faldt på det og jeg mærkede, at timen var kommet, og jeg så løftet i Ungas øjne.

Som jeg siger, således kom vi gennem skoven, indtil lugten af lejrens røg var i vore næsebor, da bøjede jeg mig over ham og rev ryperne fra hans tænder. Han drejede sig om på siden og hvilede, mens forundringen steg i hans øjne, og den hånd, som

var underst, gled langsomt hen imod kniven ved hans hofte. Men jeg tog den fra ham, mens jeg smilede tæt op mod hans ansigt. Selv da forstod han ikke. Så lod jeg, som om jeg drak af sorte flasker, som om jeg byggede højt på sneen en dynge af gods, og som om alle de ting skete igen, der skete på min bryllupsaften. Jeg talte intet ord, men han forstod. Endda var han ikke ræd. Der var spot og kold vrede om hans læber, og han fik ny styrke med sin viden. Der var ikke langt igen, men sneen var dyb, og han slæbte sig meget langsomt afsted. Én gang lå han så længe stille, at jeg vendte mig om og så i hans øjne; og sommetider så det ud, som om han kunne gå videre, og sommetider, som om det var døden. Og da jeg slap ham, stred han sig videre. Således kom vi til ilden. Unga var ved hans side i samme nu. Hans læber bevægedes uden lyd. Så pegede han på mig, for at Unga skulle forstå. Og derefter lå han i sneen, meget stille, længe. Endnu ligger han der i sneen.

Jeg sagde intet ord, før jeg havde lavet ryperne til. Så talte jeg til hende i hendes eget tungemål, som hun ikke havde hørt i mange år. Hun rettede sig op, sådan, med ét, hendes øjne var undrende åbne, og hun spurgte, hvem jeg var, og hvor jeg havde lært den tale.

"Jeg er Naass," sagde jeg.

"Du?" sagde hun, "du?" og hun krøb så tæt hen til mig, at hun kunne se på mig.

"Ja," svarede jeg, "jeg er Naass, Akatans høvding, den sidste af mit blod, som du er den sidste af dit."

Og hun lo.

Ved alle de ting, jeg har set – ved alle de gerninger, jeg har gjort – lad mig aldrig høre sådan latter igen. Det gød frost i min

sjæl, som jeg sad der i den hvide tavshed alene med døden og med denne kvinde, som lo.

"Kom," sagde jeg, for jeg troede, at hun rasede. "Æd af føden og lad os komme af sted. Der er lang vej herfra til Akatan."

Men hun begravede sit ansigt i hans gule manke og lo, så det lød, som om alt styrtede sammen over os. Jeg havde troet, hun ville blive overstrømmende glad ved at se mig og ivrig efter at vende tilbage til mindet om gamle tider; men dette syntes mig en underlig måde at tage det på. "Kom," råbte jeg, idet jeg tog hende hårdt ved hånden. "Vejen er lang og mørk. Lad os ile."

"Hvor?" spurgte hun, idet hun satte sig op og holdt inde med sin sælsomme lystighed.

"Til Akatan," svarede jeg, idet jeg spejdede i hendes ansigt, for at se det lyse op ved tanken. Men det blev ligesom hans med spot og kold vrede om hendes læber.

"Ja," sagde hun, "vi vil gå, hånd i hånd, til Akatan, du og jeg. Og vi vil leve i de skidne hytter og æde fisk og olie og bringe en yngel til verden – en yngel, vi kan være stolte af alle vort livs dage. Vi vil glemme verden og være lykkelige, meget lykkelige. Det er godt; allerbedst. Kom, lad os ile. Lad os gå tilbage til Akatan."

Og hun lod sin hånd løbe gennem hans gule hår og smilede på en måde, som ikke var god.

Og der var intet løfte i hendes øjne.

Jeg sad tavs og undrede mig over kvindens sælsomhed. Jeg mindedes den nat da han slæbte hende bort fra mig, og hun skreg og sled i hans hår – det hun nu legede med og ikke ville forlade. Da mindedes jeg den pris, jeg havde givet og de lange år, jeg havde ventet. Og jeg greb fast om hende og slæbte hende

bort som han havde gjort. Og hun holdt igen, just som den aften, og kæmpede som en hunkat for sin killing; og da ilden var mellem os og manden, slap jeg hende, og hun satte sig ned og lyttede. Jeg fortalte hende om alt, hvad der lå imellem, om alt, hvad der var hændt mig på de fremmede have, om alt, hvad jeg havde gjort i fremmede lande; om min møjsommelige søgen. Om hungerens år og om løftet, som havde været mit fra først. Å, ja, jeg fortalte alt lige til, hvad der var hændt hin dag mellem manden og mig og i de endnu unge dage. Og alt, som jeg talte, så jeg løftet gro i hendes øjne, fuldt og stort, ligesom dagningens frembrud. Og jeg læste medynk i det, kvindens ømhed og kærlighed, Ungas hjerte og sjæl. Og jeg blev en ung dreng igen, for blikket var Ungas blik, fra den gang hun løb op over strandbredden til sin moders hus. Den pinefulde uro var borte, og hungeren og den tunge venten. Timen var kommet. Jeg følte hendes bryst kalde, og det tyktes mig, at der måtte jeg støtte mit hoved og glemme. Hun åbnede sine arme imod mig, og jeg nærmede mig hende. Da, pludselig, flammede hadet op i hendes øjne, hendes hånd søgte mit bælte, og to gange stødte hun kniven i mig.

"Hund," snerrede hun, som hun slængte mig i sneen, "svin," og da lo hun, så tavsheden brast, og gik så tilbage til sin døde.

Som jeg siger, to gange stødte hun kniven i mig. Men hun var udmattet af sult og det var ikke bestemt, at jeg skulle dø. Og dog var jeg mest til sinds at blive der og lukke mine øjne i den sidste lange søvn hos disse, hvis liv havde krydset mit og ført hine fødder ind på ukendte spor. Men der hvilede en skyld på mig, som ikke ville give mig fred.

Og vejen var lang, kulden var bitter, og der var liden føde. Pellierne havde ingen elsdyr fundet og havde røvet mit oplag. Og lige så havde de tre hvide mænd, men de lå magre og døde i deres hytter, da jeg kom forbi. Derefter husker jeg intet, før jeg kom her og fandt føde og ild – megen ild."

Da han standsede, krøb han tæt sammen, ligesom begærligt, ind mod arnen. Længe spillede tranlampens flakkende skygger sælsomt og uhyggeligt på væggen.

"Men Unga," sagde Prince; det hele stod endnu levende for ham.

"Unga? Hun ville ikke æde af ryperne. Hun lå med sine arme om hans hals, med sit ansigt dybt i hans gule hår. Jeg drog ilden nær, at hun ikke skulle føle kulden. Men hun krøb til den anden side. Og jeg byggede en ild der. Det var dog kun liden nytte til, for hun ville ikke æde. Og sådan ligger de endnu deroppe i sneen."

"Og du?" spurgte Malemute Kid.

"Jeg ved ikke. Akatan er lille og jeg har liden lyst til at gå tilbage og leve i udkanten af verden. Der er kun ringe glæde ved livet. Jeg kan gå til Constantin, og man vil lægge jern på mig, og en dag vil de stramme et stykke reb – og jeg vil få en god søvn. Og dog. Nej. Jeg ved ikke."

"Men Kid," indvendte Prince, "det er jo mord."

"Stille," bød Malemute Kid. "Der er ting, der ligger over vor visdom, højere end vor retfærdighed. Vi kan ikke sige, hvad der er ret og uret i dette, og det står ikke til os at dømme."

Naass drog sig endnu nærmere ilden. Der var en stor tavshed, og for hver mands blik kom og gik der mange billeder.

Om "Fortællinger fra Klondyke"

Forfatter: Jack London (1876-1916).
Org.udgave: *The Son of the Wolf. Tales of the Far North*. Houghton, Mifflin Co., Boston og New York 1900
Denne udgave baseret på: Jack London: *Fortællinger fra Klondyke*, oversat af Holger Trautner og Søren Nielsen, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, København 1908.
Oversætter: Holger Trautner (1871-1929) og Søren Nielsen (?-?).
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Kim N. Jensen efter foto af Alec Knowles: *The summit of the Chilkoot Trail* (Wikimedia Commons).

ISBN 978-87-7979-781-9

2. ebogsudgave, erstatter ISBN 978-87-7979-439-9 med samme titel.

© 2022 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1: **Che-cha-qua:** Ny indvandrer, der er ukendt med forholdene. *(Overs.anm.)*

Note 2: **Grubstake:** Løn udbetalt i naturalier. *(Overs.anm.)*

Note 3: **Sunnitten:** Eskimoen. *(Overs.anm.)*

Note 4: **Hvis hun har sagt blot et ord, etc.:** Fra Rudyard Kipling: *Certain Maxims of Hafiz*. *(Red.anm.)*

Note 5: **Surdejsdrenge:** Guldgravere i Alaska med mindst to sæsoner bag sig. *(Overs.anm.)*